

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

Predsednik Tito v Novem Sadu

Prebivalstvo je toplo pozdravilo predsednika republike, ki si je z velikim zanimanjem ogledal mednarodni kmetijski sejem

NOVI SAD, 29. apr. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz-Tito s soprogo in v spremstvu predsednika ljudske skupščine Srbije Jovana Veselinova je danes obiskal 27. mednarodni sejem kmetijstva v Novem Sadu.

Pri vstopu na sejmišče so Tito sprejeli in pozdravili predsednik ljudske skupščine Vojvodine Stevan Doronjski, predsednik pokrajinskega izvršnega sveta Geza Tikvicki in generalni direktor novosadskega sejma Djura Sekicki. Fantje in dekleta Novoga Sada so izročili predsedniku Titu in njegovi soprogi šopke cvetja.

Veliko število obiskovalcev

novosadskega sejma in prebivalcev Novoga Sada, ki so se zbrali, ko so zvedeli za obisk, je predsednika pozdravljalo s prisrčnim ploskanjem.

Predsednik Tito si je z velikim zanimanjem ogledal vseh enajst sejmskih paviljonov, potem pa objekte, kjer stoji kakih 3000 glav plemenske živine in kmetijski stroji, ki jih je razstavilo nad 300 domačin in tujih razstavljalcev.

V paviljonu Zveze kmetijsko-gozdarskih zbornic in glavne zadrugne zveze se je predsednik Tito seznanil z lanskimi uspehi v pridelovanju pšenice, koruze in sladkorne pese, ki so bili večji, kakor v katerikoli letu v minulih 50 letih. V tem paviljonu je prikazan razvoj živinoreje, ko je bila Jugoslavija dolgo let v zastoju. Predstavniki kmetijskega kombinata »Bratstvo i jedinstvo« v Bečeju so izročili predsedniku Titu in Jovanu Veselinu albume slik s tega gospodarstva, ki velja za najboljši vzor v Vojvodini.

Predsednik Tito se je nekaj časa mudil v paviljonu ljudske republike, kjer je svoje posebne pridelke — bombaž, tabak in druge kulture, razstavilo kakih 1000 razstavljalcev. Nekaj časa se je mudil tudi na nacionalni razstavi vin, kjer je prikratk prikazala tudi domača proizvodnja sadnih sokov.

Predsednik republike si je ogledal tudi paviljon Zahodne Nemčije ter proizvode, ki so jih razstavili razstavljalci iz drugih dežel.

Z velikim zanimanjem si je ogledal razstavljeno plemensko živino, prašiče in ovce. Zanimal se je za spremembo v sestavi živinoreje, ki jo strokovnjaki zadnja leta zelo ugodno ocenjujejo.

Predsednik Tito si je ogledal tudi kmetijske stroje, ki jim je odmerila uprava letos največ prostora. V zadnjih letih se je domača proizvodnja traktorjev povečala osemkratno. To je omogočilo, da je dobilo naše kmetijstvo od leta 1956 kakih 18.000 traktorjev. Strokovnjaki zelo ugodno presojajo tudi usmeritev domače industrije na proizvodnjo sodobnih strojev in opreme za izpopolnitev mehanizacije.

Čestitka kraljici Julijani

Beograd, 29. apr. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je poslal nizozemski kraljici Julijani tole brzojavko:

»Ob rojstnem dnevu Vašega Velikanstva Vam izražam najlepše čestitke in iskrene želje za Vašo osebno srečo in za napredek nizozemskega ljudstva.«

Čestitka cesarju Hirohitsu

Beograd, 29. apr. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je poslal japonskega cesarja Hirohitsu tole brzojavko:

»Ob rojstnem dnevu Vašega Velikanstva Vam izražam najlepše čestitke in iskrene želje za Vašo osebno srečo in za napredek japonskega ljudstva.«



Maroška delegacija, ki se je udeležila V. kongresa SZDL v Beogradu, je včeraj popoldne prispevala v Ljubljano. Delegacija, ki jo vodi Mehdi ben Barka, je danes sprejel predsednik ljudske skupščine LRS tovariš Miha Marinko. Obiskala je tudi rektorja Univerze dr. Vogelnika, si ogledala študentsko in Savsko naselje, nadalje tovarno Iskra, Bled in Postojno. Zvečer je delegacija odpotovala v Beograd. Na sliki maroška delegacija pri tovarišu Mihju Marinku (Foto: M. Svabič)

SEJA IZVRŠNEGA SVETA LJUDSKE SKUPŠČINE LR SLOVENIJE

Kdo bo plačeval hišnino

Novi odloki o povišanju preživil in varstvenega dodatka za babice, o posebnem dodatku za osebe na visokih šolah in o izplačevanju novih položajnih plač sodnikom — Sklad preventivnega zdravstvenega varstva potrjen — Imenovanje republiške komisije za revizijo projektov

Ljubljana, 29. apr. Izvršni svet ljudske skupščine Slovenije je na današnji redni seji, ki jo je vodil predsednik Boris Kraigher, razpravljal o odloku o minimalnih gradbenih in higienskih pogojih za določanje stavb, za katere se plačuje hišnina, in o postopku za ugotavljanje teh pogojev.

Dohodnina od stavb — hišnina — je bila kot poseben dohodek občinskih stanovanijskih skladov uvedena z zakonom o finansiranju stanovanijske graditve. Po uredbi o spremembah in dopolnitvah uredbe o dohodnini, ki je bila sprejeta lani, se hišnina plačuje za vse stavbe oziroma stanovanja v državljanjski lastni, ki izpolnjujejo določene pogoje. Tako se bo plačevala dohodnina od vseh stavb v mestih, toplicah, kopališčih ter klimatskih in turističnih krajih, ki so v državljanjski lastni in izjemno stanovanj, ki so izven stanovanijskih kategorij, kjer je bila izvedena ocenitev oziroma točkovanje. Z odlokom, ki ga je danes sprejel Izvršni svet, pa so določeni minimalni gradbeni in higienski pogoji, kakor tudi postopek, kako se ti pogoji ugotavljajo, da bi se določilo stavbe izven okoliš mest, toplic, kopališč ter klimatskih in turističnih krajev, ki izpolnjujejo pogoje za plačevanje hišnine. S tem je Izvršni svet izdal predpis o tem, za katere privatne stavbe na

podeželju se hišnine ne bo plačevalo.

Izvršni svet je nadalje razpravljal o povišanju preživil in varstvenega dodatka, ki ga prejema babice in sprejel o tem ustrezen odlok. Zvišana preživilna bo upoštevana za čas od 1. januarja t. l. Varstveni dodatek na preživilno pa se bo izplačeval babicam v enaki višini in ob enakih pogojih, kot pripada varstveni dodatek na pokojnino osebnim upokojencem z nepopolno pokojnino, ki so delali na delovnih mestih tretje kategorije, po zakonu o pokojninskem zavarovanju in po odloku o odmerjanju in izplačevanju varstvenega dodatka na pokojnino. Omenjena zvišanja prejemkov so nadomestilo za povečanje stanarine po posebnih predpisih in se bodo po teh posebnih predpisih tudi izplačevala.

Izvršni svet je sprejel odlok o posebnem dodatku za rektorja in prorektorja Univerze v Ljubljani, rektorja umetniških akademij ter dekane in prodekane fakultet Univerze v Ljubljani. Posebne dodatke, ki so predvideni z zveznim zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o javnih uslužbencih, bodo naštetih uslužbencih, ki prejemajo v času, dokler opravljajo omenjene funkcije, ki izpolnjujejo pogoje za plačevanje hišnine. S tem je Izvršni svet izdal predpis o tem, za katere privatne stavbe na

kom nekaterih sodišč, ki so bile določene z zvezno uredbo o spremembah uredbe o položajnih plačah sodnikov in javnih tožilcev. Sodnikom Vrhovnega sodišča LRS in Višjega gospodarskega sodišča LRS, kakor tudi sodnikom okrožnih sodišč in okrožnih gospodarskih sodišč, se bodo pričele izplačevati nove položajne plače s 1. aprilom t. l.

Izvršni svet je nato razpravljala o proračunu in programu sklada preventivnega zdravstvenega varstva, ki ga je predložil republiški Zavod za socialno zavarovanje v Ljubljani za letošnje leto. K proračunu omenjenega sklada, ki predvideva za letošnje leto 137.114.000 din izdatkov za preventivno zdravstveno varstvo, je dal Izvršni svet svojo pritrditev.

Pri tem je bilo ugotovljeno, da je skupščina republiškega Zavoda za socialno zavarovanje dosegla znatno boljše upravljanje in izkoriščanje sredstev iz tega sklada, kar kaže večji del postavk predračuna. Vendar je v predračunu še nekaj manjših postavk, ki kažejo, da bo treba v bodoče še skrbneje odločati o porazdelitvi teh sredstev ter s tem še določene naslednje cilje, ki jih ima sklad glede politike preventivnega zdravstvenega varstva na območju LRS.

Izvršni svet je imenoval predsednika, tajnika in člana republiške komisije za revizijo projektov. Za predsednika je bil imenovan inž. Janez UMEK, načelnik v Sekretariatu IS za urbanizem, stanovanijsko izgradnjo in komunale zadeve, za tajnika dr. Miroslav SAJE, samostojni svetnik pri istem sekretariatu, za člana pa: inž. Vladimir CADEŽ, inž. Franc CEPON, inž. Jože MAJDIČ, inž. Marjan PREZELJ in inž. arh. Marko SLAJMER.

Dvodnevno posvetovanje

Pod vodstvom Koče Popovića se je v New Delhiju začelo posvetovanje voditeljev jugoslovanskih diplomatskih misij v azijskih državah

NEW DELHI, 29. apr. (Tanjug). Pod vodstvom državnega sekretarja za zunanje zadeve Koče Popovića, ki je na obisku v Indiji, se je danes v New Delhiju začelo posvetovanje voditeljev jugoslovanskih diplomatskih misij v azijskih državah.

Posvetovanja se udeležujejo jugoslovanski veleposlaniki na Japonskem, Burmi, Indoneziji, na Ceylonu, v Afganistanu, Pakistanu in Indiji Franc Kos, Ito Njegovan, Stane Pavlič, Ante Rukavina, Petar Ivković, Gustav Vlahov in Dušan Kveder.

Posvetovanje se bo nadaljevalo tudi jutri. Indijski obrambni minister Krišna Menon je nocoj priredil sprejem na čast državnemu sekretarju za zunanje zadeve Koči Popoviću. Na sprejemu so bili vsi člani jugoslovanske delegacije kot tudi jugoslovanski veleposlanik v New Delhiju Dušan Kveder. Prav tako so bili na sprejemu člani indijske vlade in drugi ugledni vojaški in civilni predstavniki.

Po sprejemu so bili gostje iz Jugoslavije na koncertu indijske glasbe in plesov, ki ga je državnemu sekretarju Koči Popoviću na čast priredilo indijsko zunanje ministrstvo. Koncert je bil v poslopiju Vseindijskega radia.

Državni sekretar Koča Popović je sinoči v New Delhi-

ju priredil večerjo, na kateri so bili indijski ministri predsednik Nehru, Indira Gandi, obrambni minister Krišna Menon, minister za industrijo Sardar Svaram Sing, finančni minister Desai, minister za kulturo Kabir, načelnik generalnega štaba general Tima in drugi ugledni predstavniki kakor tudi jugoslovanski veleposlanik v New Delhiju Dušan Kveder ter člani jugoslovanske delegacije.

Štáfeta mladosti v Črni gori

Peč, 29. apr. (Tanjug). Štáfeta mladosti, ki je krenila davi iz Diakovice, je danes dopoldne prispela v Peč, kjer jo je vzlic dežju na Trgu narodnih herojev pozdravilo več tisoč prebivalcev.

Po svečanem slovesu je štáfeta nadaljevala pot prek Rufskega soteske proti Črni gori. V vasi Bjelehi pod Čakorum je mladina Črne gore prevzela štáfeto od tovarišev s Kosmeta.

V DANAŠNJI ŠTEVILKI

- Str. 2 — Za 10% večja produktivnost v industriji
- Str. 3 — Kakšen bo odgovor štirih plastičnih lutk?
- Str. 5 — Neuradna sodna razprava
- Str. 6 — Na obisku v Sentjakobskem gledališču
- Večno mlada pesem
- Str. 8 — Intervju s Tajem

V R E M E

Napoved za soboto: Pretežno oblačno vreme. Vmes zlasti sprva še nekaj manjših padavin. Temperatura ponoči med 0 in 5 v Primorju 7. čez dan okoli 10 in v Poslovju 10 do 13 stopinj C. Zaradi majhne možnosti razjasnitve, ni pričakovati slane.

Snežne razmere: Triglav Kredarica — 12. 4 m. Komna — 3. 100 cm. Krivave — 1. 10 cm. Pršica na 70 cm. postaje. Dova na Peči — 3. 5 cm. na 50 cm. podlaga.

Prijateljski razgovor

Predsednik togoškega parlamenta Savi de Tove je v razgovoru z jugoslovansko delegacijo poudaril podporo, ki jo nudi Jugoslaviji s predsednikom Titom na čelu drugim narodom v boju za osvoboditev

LAME, 29. apr. (Tanjug). Predsednik togoškega parlamenta Savi de Tove je sinoči sprejel jugoslovansko delegacijo pod vodstvom Jakova Blaževića, ki se je udeležila proslave neodvisnosti Toga. Razvil se je daljši prijateljski razgovor.

Član Zveznega izvršnega sveta in predsednik Izvršnega sveta Hrvatske je govoril o jugoslovanski zunanji politiki in o prizadevanjih Jugoslavije, da bi z vsemi narodi navezala najtesnejše sodelovanje na kulturnem, gospodarskem, znanstvenem in drugih področjih.

Predsednik togoškega parlamenta Savi de Tove je v razgovoru poudaril podporo, ki jo narodi in vlada Jugoslavije s predsednikom Titom na čelu nudijo drugim narodom v njihovem boju za osvoboditev in gospodarski razvoj. Izrazil je prepričanje, da lahko mlada republika Togo uporabi številne izkušnje Jugoslavije in da so lahko uspehi Jugoslavije spodbudni zanj. Naprosil je jugoslovansko delegacijo, naj sporoči jugoslovanskim narodom in vladi podprave in zahvalo za pomoč, ki so jo nudili togoškemu ljudstvu v boju za osvoboditev.

V razgovoru so poudarili tudi, da je možno in zaželeno sodelovanje med Jugoslavijo in Togom na vseh področjih.

Predsednik Tito sprejel parlamentarno delegacijo DR Nemčije

Beograd, 29. apr. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je danes dopoldne v Belem dvoru sprejel člane parlamentarne delegacije DR Nemčije pod vodstvom predsednika parlamenta Johannesa Dickmanna. Z delegacijo je bila izredna poslanka in opolnomočena ministrica DR Na sprejemu sta bila prednora Steimer.

Nemčije v Jugoslaviji Eleo-

sednik Zvezne ljudske skupščine Petar Stambolić in generalni sekretar predsednika republike Leo Mates.

Ob otvoritvi zagrebškega velesejma in razstave »Družina in gospodinjstvo 1960«

Obiska vredna prireditve

Izjava generalnega direktorja Ivana Bačuna za naše bralce

ZAGREB, 29. apr. Jutri bo odprt mednarodni pomladni zagrebški velesejem, in »Razstava družina in gospodinjstvo 1960«. Na tej veliki prireditvi bo razstavljalo svoje proizvode več kot 239 domačin in 113 tujih razstavljalcev iz 13 držav.

Ob otvoritvi velesejma in »Razstave družina in gospodinjstvo 1960« je dal generalni direktor velesejma Ivan Bačun naslednjo izjavo za naše bralce:

Letošnji mednarodni pomladni zagrebški velesejem in razstava »Družina in gospodinjstvo 1960«, ki bosta od 30. aprila do 15. maja, sta skupno pripravila uprava zagrebškega velesejma in zvezni organizacijski odbor »Družina in gospodinjstvo«.

Ni dvoma, da sta 15-letnica obstoja socialistične Jugoslavije ter 10-letnica delavskega samoupravljanja izreden časovni okvir, da prikažemo velike uspehe, ki jih je dosegla naša dežela v ustvarjanju čim lepših in čim bolj kulturnih življenjskih pogojev naše delovnega človeka in njegove družine. Za te uspehe se moramo konec koncev zahvaliti našemu sistemu družbenega samoupravljanja in komunalnemu sistemu. Kakor tudi razstavi del velesejma, tako tudi razstavi del prireditve, vsak na svoj način, izpričuje uspehe na področju proizvodnje tistih blagovnih skupin in opreme, ki so namenjene družini in gospodinjstvu, a v kakovosti, ki jo terjajo čedalje višja raven osebnepotrošnje in družbenega standarda.

Trgovski del velesejma je obdržal svojo tradicionalno

sestavno pomladne prireditve Zagrebškega velesejma: mednarodni sejem blaga za široko potrošnjo od dveh specializiranih prireditelj, kakor sta mednarodna razstava znanstvene in strokovne knjige ter publikacij kakor tudi revija sodobnega oblačanja.

Obiskovalci bodo lahko videli proizvode živilske in kemijske industrije, bogato izbiro tekstilnih izdelkov, obutev iz usnja in gume, pohištvo in dekorativno opremo za gospodinjstvo, elemente stanovanjske graditve, razne stroje in aparate, opremo in sredstva za pakiranje in trgovino, za društvene ustanove, za turizem, šport in razvedrilo. Veliko pozornost obiskovalcev bodo vzbudili različni objekti družbene prehrane, modernizirani objekti trgovine in komunalnih servisov. Velika izbira elektrotermičnih in električnih aparatov tujih razstavljalcev, kakor tudi oprema za obrt in servise, bo vsekakor nudila priložnost, da bomo primerjali, koliko smo sami v tej proizvodnji napredovali v primerjavi s svetovnim standardom. V reviji sodobnega oblačanja sodeluje 30 domačin proizvodnih podjetij.

Velika privlačnost prireditve je tudi v tem, da je velik del razstavljenih objektov prikazan v funkciji (n. pr. več tipov restavracij s samopostrežbo, zabavno gostinsko restavracijo, otroško igrišče itd.).

Obiskovalci bodo imeli na razpolago mnogo posvetovalnic in posebnih oddelkov za priporočila, kjer bodo lahko dobili vse potrebne informacije in pojasnila za mnoga vprašanja s področja vsakdanjega življenja v zvezi z ureditvijo stanovanja, gospodinjstva itd. Razumljivo je torej, da je letošnja prireditev izreden dogodek tako v gospodarskem in družbenem, kakor tudi v kulturnem, političnem in informativnem oziru.

Edvard Kardelj v Sarajevu

Sarajevo, 29. apr. (Tanjug). Po ogledu več krajev v Bosanski krajini je podpredsednik ZIS Edvard Kardelj danes prišel v Sarajevo. Popoldne je obiskal uredništvo časnika »Oslobodjenje«. V spremstvu predsednika Izvršnega sveta BiH Osmana Karabegovića, podpredsednika Sefketa Maglajića in članov Sveta Haira Kapetanovića, Gruje Novakovića in Vinka Winterhalterja si je potem ogledal obrate podjetja »Energoinvest« na Alipašinemu mostu in se zanimal za razvoj tega podjetja, za uvajanje sodobne organizacije dela in nagrajevanje.

Ti

Slavie delovnih kolektivov

Prvomajski sprevod bo krenil v nedeljo ob 9. uri izpred Narodnega doma — V sprevodu bo sodelovalo več tisoč članov delovnih kolektivov iz vse Slovenije — Na Ajdovščini so postavili tribuno za 2000 predstavnikov političnih in družbenih organizacij ter oblasti

Ljubljana, 29. apr. Ljubljana se je dostojno pripravila na praznovanje mednarodnega delavskega praznika — 1. maja, ki ima pri nas še poseben pomen, saj istočasno praznujemo 15. obletnico osvoboditve in 10. obletnico delavskih svetov. Poleg običajnih zastav na hišah, ki jih bodo izobesili prebivalci glavnega mesta naše republike, bo dalo Ljubljani svečano podobo blizu 1500 rdečih partijskih in prvomajskih zastav, ki bodo vihrale ob vsej poti, kjer se bo pomikal prvomajski sprevod.

Na večer pred praznikom bo ob 20. ur na gradu ognjemet. Takoj za tem bo na Trgu revolucije prva predstava

partizanskih in dokumentarnih filmov.

Prvomajski sprevod bo odšel na svoj slavnostni obhod po Prešernovi in Titovi cesti točno ob 9. uri dopoldne. Vodil ga bo kovinar z deset metrov dolgo svilen zastavo. Za njim se bo zbralo 240 zastavonoš in tisoč pionirjev s cvetjem. Ob kpcu sprevoda pa bo okoli 600 mladincev in mladink, ki so letos dobili volilno pravico in obenem postali člani Socialistične zveze, nosilo prvomajske zastave in emblem Socialistične zveze.

Posebno veličasten bo začetek prvomajskega sprevoda, ki ga bo ob 9. uri naznačilo 50 strelcev na gradu, nakar bo skupina fanfar na zgradbi Zadrugne zveze Slo-

venije odigrala kratko skladnjo. Istočasno bo Titovo cesto in mesto preletelo večje številno letal. Sprevod se bo začel pomikati v taktih godbe na pihala, ki bo ves čas igrala na Ajdovščini.

Zadnje dni je ob Figovcu na Ajdovščini zrasla velika tribuna, s katere si bo ogledalo prvomajski sprevod okoli 2000 predstavnikov političnih in družbenih organizacij, oblasti ter JLA.

Po sprevodu pa prvomajskega praznovanja še ne bo konec. Praznično vzdušje bo do nadaljevala godbe na pihala, ki bodo priredile promenade koncerte, ter številne kulturne, športne in druge prireditve.

V prvem četrtletju je bila proizvodnja za 15,2% večja kakor lani, število zaposlenih pa je naraslo le za 4,9%

Na govorniškem odru se je pojavil Aga, ki je govoril o delavskem gibanju, o siromašnem življenju, bedi in nezaposlenosti ter pozival proletarij naj se priprave za odločilno bitko.

KAKŠEN BO ODGOVOR ŠTIRIH PLASTIČNIH LUTK?

Čez šest tednov bodo znani rezultati dozimetrijskega poskusa, ki ga je z rekonstrukcijo nesreče v Vinči izvedla Mednarodna agencija za atomsko energijo ob sodelovanju Jugoslavije, Francije, ZDA in Anglije

Čez šest tednov bodo znani rezultati dozimetrijskega poskusa, ki ga je z rekonstrukcijo nesreče v Vinči izvedla Mednarodna agencija za atomsko energijo ob sodelovanju Jugoslavije, Francije, ZDA in Anglije.

Veliki eksperiment, ki ga je po dolgi pripravi in z veliko podporo naše države, Francije, ZDA in Anglije izvedla v inštitutu Boris Kidrič v Vinči Mednarodna agencija za atomsko energijo, je po devetih dnevih končan. Strokovnjaki svetovnega slovesa so rekonstruirali nesrečo, ki je zadel nekaj naših atomistov oktobra 1958. leta ob malem reaktorju v Vinči in dvajsetega aprila je reaktor postal ponovno »kritičen«, spet je okrog sebe razširjal smrtonosno gama in nevtronsko sevanje. Podobno kot pred poltrajnim letom.

Razlika pa je bila vendarle velika. Tokrat smrtonosni žarki niso dosegli živih bitij. Namesto njih so »napadli« štiri lutke iz plastične mase. Le-te bodo mogoče čez šest tednov, ko bodo znani rezultati, z odgovori na nekaj neznank, ki vzemirajo svetovno znanost, večerjajo nesrečo naših atomistov pomagali spremeniti v srečo tisočev in milijonov.

● NESREČA – POBUDA ZA POSKUS

Nemara bi bilo dobro pobrašiti malce po spominu, da bi laže sledili poskusu, ki so ga opravili v Vinči. Nekega oktobrskega dne 1958. leta nas je v časnikih iznenadila novica, da je posebno letalo prepeljalo v Pariz v bolnico Curie skupino naših atomistov, ki so bili nekaj ur prej izpostavljeni smrtno nevarni dozi radioaktivnega sevanja. Med nekimi poskusom ob malem reaktorju je namreč prišlo do nekontrolirane verižne reakcije. K sreči je eden izmed znanstvenikov tedaj z čutil duha po ozonu, von, katerega se boje vsi atomisti, saj je znak, da je začel zaradi močnega sevanja razpadati zrak. Veliko večjo nesrečo je tedaj preprečila laborantka, ki je spet potopila kontrolne palice v težko vodo in ustavila kratkotrajno, a izredno močno nekontrolirano verižno reakcijo in sevanje, pred katerimi skupina naših mladih atomistov ni bila niti najmanj zaščiteni.

Atomiste so poskušali rešiti s transfuzijami. Doza, ki so ji

bili izpostavljeni, pa je bila tolikanj močna, da je bila krvna slika zaradi razpada rdečih telesic zmerom slabša. Tedaj je dr. Henri Jammet, ki je vodil zdravljenje, napravil dotlejši edinstveni podvig — ubrizgal je krvni mozeg, — glavni proizvajalec rdečih krvnih teles, ki so ga dali nesebični Parizani, v telesa obolelih. Ni bilo dolgo potem, ko so se vrnili na svoje domove.

● ZNANSTVENI »PREPIR« JE TERJAL ODGOVOR

Ozdravljenje naših atomistov ni bilo le senzacija. Slišati je bilo kot pravcati čudež. Po nekaterih ugotovitvah so namreč naši atomisti prejeli okrog 650 röntgenov, če ne celo več, medtem ko smrtonosna doza znaša že 400 röntgenov. Hkrati pa se je razvila polemika. Američani so na primer po neki podobni nesreči v ZDA ozdravili atomiste brez transplantacije kostnega mozga, čeprav so bili izpostavljeni dozi okrog 600 röntgenov. Tako se je zasakal znanstveni »prepir« okrog metode zdravljenja, okrog števila röntgenov itd., kaj ga je bilo treba razčistiti. Razumljivo je, da ne zaradi prestiža posameznikov, temveč v interesu sodobne znanosti, v interesu človeštva.

Neovrgljivo dejstvo je bilo, da so oboleli atomisti z ustreznim ravnanjem naših zdravnikov neposredno po nesreči in transplantaciji kostnega mozga ozdraveli. Dobiti pa je bilo treba dopolnilne podatke o sevanju, kateremu so bili izpostavljeni. Ugotoviti je bilo treba doze sevanja za določanje spektra različnih vrst sevanja, z različnimi biološkimi vplivi. Na tak način naj bi prispevali k boljšemu razumevanju že ugotovljenih podatkov in nemara pomagali za učinkovitejšo zdravljenje posledic na organizmih izpostavljenih radioaktivnemu sevanju, kakor mogoče tudi za zdravljenje drugih bolezni rakastih obolenj, levkemije itd.

Odtod pobuda Mednarodne agencije za atomsko energijo, da bi rekonstruirali nesrečo v Vinči, ugotovili raven sevanja ter spoznali medsebojne odvisnosti doz sevanja in posledic, ki ga le-to prinaša, kar naj bi nemara pomenilo tudi prispevek za razvijanje ustreznih metod za zdravljenje.

Kakor so naši bralci že obveščeni, se je Jugoslavija tej

pobudi odzvala. Prav tako so ponudili svojo pomoč Francija, ki je poslala šest ton materiala, med katerim dve toni elektronskih naprav (le-te ostanejo po poskusu v Vinči), pa ZDA, ki so ponudile, da opravijo dozimetrijske meritve, z opremo, ki jo je skupina zdravstvenih fizikov iz Oak Ridge prinesla s seboj, in Anglija, ki je prav tako prispevala merilne naprave ter posodila za eksperiment potrebno težko vodo. Pobuda se je tako v kratkem času oblikovala v svojstveno manifestacijo mednarodne solidarnosti, kakršnih bi si bilo še in še želeli.

● OD PRIPRAV DO POSKUSA

Vsa pripravljajna dela so bila opravljena v najkrajšem času. Težka voda je prispela v Vinčo konec marca, dvanajst francoskih strokovnjakov, pod vodstvom gg. Weilla in Furela ter njihova oprema pa v začetku aprila. Kontrolne naprave so bile projektirane in konstruirane v Saclayu v petih tednih, v Vinči pa so jih montirali v štirinajstih dneh. Mali reaktor so napolnili s težko vodo prej kot v eni uri. Hkrati pa je teklo delo sedmih ameriških strokovnjakov pod vodstvom dr. Hursta in dr. Ritzhea, ki so prav tako prispevali v začetku aprila in ki so s seboj prinesli posebno opremo ter štiri plastične lutke, napolnjene s fiziološko raztopino, podobno kemični sestavi človeškega organizma. Te lutke so pred poskusom razpostavili okrog malega reaktorja kolikor mogoče približno tam, kjer so bili ob nekontrolirani verižni reakciji naši mladi atomisti. Po tako izvedenih širokih pripravah, pri katerih je sodelovalo dvajset naših znanstvenikov in skoraj polovica osebja v Vinči, je reaktor postal ponovno »kritičen« že dvajsetega aprila. Se isti večer so eksperimentirali pri moči petih Watov in potem poskuse nadaljevali vse do 25. t. m.

● ČEZ ŠEST TEDNOV...

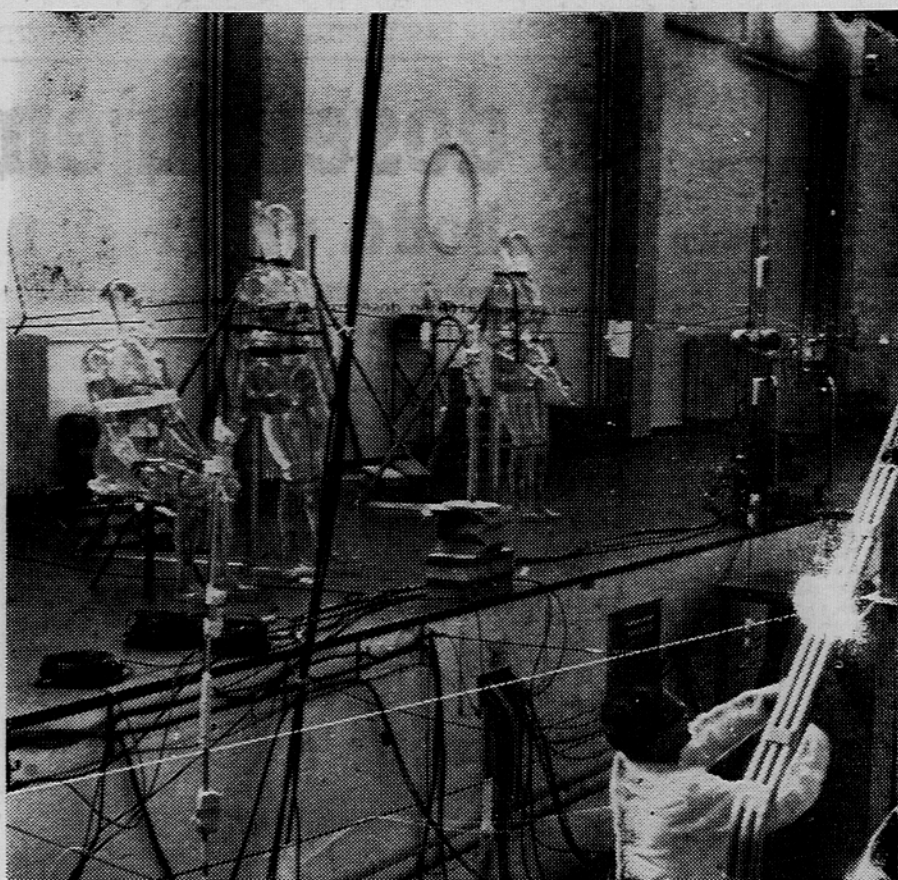
Zaključek poskusov v Vinči seveda ni pomiril razgretih duhov. Znanstveni »prepir« je šele sedaj na vrhuncu. To je bilo čutili tudi na tiskovni konferenci, ki jo je priredila v sredo v Beogradu Mednarodna agencija za atomsko energijo, pa čeprav so bile izjave

posameznih znanstvenikov na moč umirjene.

Vendar, čemu bi ta »prepir« pogrevali. Čez šest tednov bo Mednarodna agencija za atomsko energijo na Dunaju, kjer ima sedež, objavila rezultate. Naj bodo takšni ali drugačni — v vsakem primeru bodo velikega pomena. Nobena druga reč namreč ne zavira širše uporabe atomske energije, ki bo revolucionirala proizvodne sile, proizvodne odnose, ves razvoj človeške družbe, kakor kopa neznank, kako doseči večjo varnost pred radioaktivnim sevanjem, kako se ubraniti hudih posledic, ki jih le-to lahko povzroči.

Akcija, v kateri je prišla čisto tako lepega izraza mednarodna solidarnost, zato zasluži, da bi jo še mnogokrat posnemali.

S. Stanič



Lutke iz plastične mase, napolnjene z kemično raztopino, podobno sestavi človeškega organizma, so postavili kolikor mogoče natanko tam, kjer so bili atomisti ob nesreči

MOŽNOSTI ZAŠČITE RASTLIN PRED SLANO

V vseh naprednih sedjarskih deželah si prizadevajo preprečevati oziroma zmanjšati škodo, ki jo dostikrat povzročata pozni zmrzadanski mraz in slane.

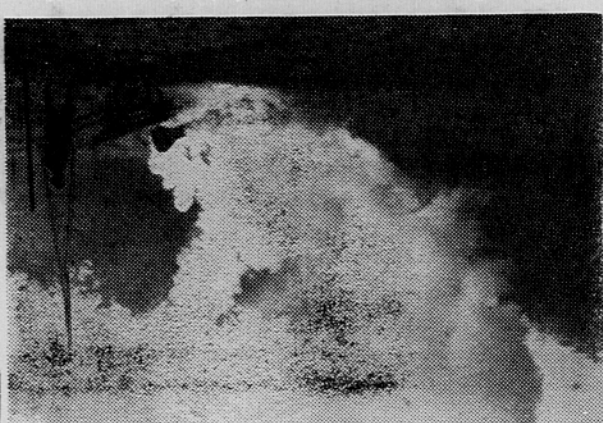
Najstarejša metoda varstva rastlin pred slano je pač dimljenje. S sežiganjem raznega gorljivega materiala se skuša proizvajati čim več gostega dima, ki naj bi zaščitil rastline pred kvarnimi vplivi in posledicami slane. Podobno kot megle ali oblaki, tudi dim preprečuje prenaplavo izžarevanja toplote in prehitro ohlajanje, ob jutranjih urah pa prenaplavo ogrevanje podhlajenih rastlin, ko po sončnem vzhodu nanje nenadoma posije sonce. V mrazu se namreč v rastlinah izloča voda iz rastlinskih celic v medcelične prostore, kjer zamrzne. ledeni kristali pa pritiskajo na celice. Če se rastline počasi zopet ogrevajo, na primer v severnih in zahodnih legah, se ledeni kristali v medceličnih prostorih odtajajo, voda pa se postopoma zopet vrača v celice. Tedaj si rastline kmalu opomorejo in posledice slane niso tako občutne. Nevarno pa je, če se podhlajene rastline zopet naglo ogrejejo, ko po sončnem vzhodu na njih nenadoma posije sonce. Tedaj se ledeni kristali v rastlinah hitro raztopijo, vendar pa rastlinske celice vode tako naglo ne morejo zopet sprejeti, zaradi česar se voda iz rastlin izloči in izhlapi, posledica tega pa je, da rastline naglo ovenejo in se posušijo.

Z dimljenjem torej skušamo predvsem preprečiti prehitro segrevanje podhlajenih rastlin po sončnem vzhodu, kar omili posledice mraza ozimne slane. Seveda je uspeh dimljenja tem boljši, čim gostejša in obsežnejša je po sončnem vzhodu dimna odeja nad rastlinami. Zato je nujno potrebno, da se v vseh, po slani ogroženih območjih organizira splošna pripravljenost za akcije dimljenja v borbi

proti slani. Kmetijske zadruge, oziroma občinski ljudski odbori naj določijo osebe, ki bodo skrbale za pravočasno organizacijo in vodstvo obrambe pred slano, predvsem za zadostne količine goriva, ki proizvajajo mnogo dima kot na primer

mrazom pridejo v poštev le v oziroma občinski ljudski odbori naj določijo osebe, ki bodo skrbale za pravočasno organizacijo in vodstvo obrambe pred slano, predvsem za zadostne količine goriva, ki proizvajajo mnogo dima kot na primer

1. Umetne zameglitve s posebnimi dimnimi generatorji ali



Poskusi umetne meglice z amonijakom in žveplenim dvokisom

vlažno šibje, vejčje, smrečje, vlažno listje, strelja, mah, slama, hlevski gnoj, žaganje, oblanci, stare čunje, odpadki iz usnja, stare auto-gume in drugi gumijasti odpadki itd. Iz tega materiala je treba pripraviti čim več kopice. Kopice naj ne bodo prevelike. Ob vsaki kopici naj bo pripravljeno tudi rezervno gorivo ter voda za vlaženje kopice med izžigavanjem. Kopice morajo torej tleti, ne goriti s plamenom. Če med gorenjem dodajamo še katranskih, smolastih snovi, terova olja, odpadna motorna olja, nafto, kolo-maz itd., dobimo še več gostega dima.

Če živo srebro v termometru ponoči pada in doseže 1 stopinjo Celzija nad ničlo, je treba kopice zažgati in pričeti z dimljenjem in sicer približno povsod hkrati. Pri tem je paziti na smer vetra in kopice prižgati predvsem od vetrne strani, tako da veter nese dim v nasade. Dimljenje je treba vzdrževati nepretrgoma, najbolj pa pred sončnim vzhodom, da bo po njem nad sadnimi nasadi čim več gostega dima, ki bo ščitil ozeble rastline pred jutranjimi sončnimi žarki. Ogrožene površine je treba dimiti še najmanj 2-3 ure po sončnem vzhodu.

V hribovitih predelih, kjer po gorskih dolinah in zasekah odteka mrzel zrak v doline, je treba ta mrzel zrak ogrevati s tem, da zažigamo velike grmade.

Z dimljenjem dosežemo dobre uspehe le, če mraz ni hujši od 2-3 stopinj Celzija pod ničlo. V primerih vdorov hladnih, polarnih zračnih mas, ki ohlajajo ozračje več kot 4 stopinje pod ničlo, s samim dimljenjem ne moremo preprečiti hudih posledic mraza, vendar pa tu v teh primerih dimljenje škodo na rastlinah vsaj deloma omili.

Drugi, tehnično zahtevnejši načini in sistemi zaščite pred

kemičnimi snovmi. V naših poskusih se nam obeta uspešna metoda dimljenja z žveplnim dvokisom in amonijakom z ustrezno napravo za umetno meglo.

2. Zelo dobre rezultate za zaščito sadnih rastlin pred spomladanskimi pozebami in slano

dosegajo v Franciji, Švici, Italiji, Nemčiji in drugod s škropljenjem oziroma orosovanjem rastlin z vodo v deževalnih napravah, ki imajo razpršilnike. Tudi pri nas že izdelujemo takšne naprave.

3. Drugod dosega zelo uspešno in učinkovito zaščito rastlin tudi z neposrednim ogrevanjem zraka v nasadih s posebnimi pločevinastimi pečicami, ki jih kurijo s kurilnim oljem, nafto ali z brki. Na hektar je treba okoli 300 pečic, poraba tekočega goriva pa znaša 3 tisoč do 4 tisoč litrov v eni noči. To je sicer mnogo, vendar se v plantažnih nasadih dragocenih kultur izplača, če ob stroških za gorivo v višini okoli 80 tisoč dinarjev, rešimo pridelek, vreden več kot milijon dinarjev.

4. Zelo učinkovito zaščitimo dragocene gojene rastline na primer v vrtnarstvu, če jih gojimo v času nevarnosti zoreb pod nizkimi lesenimi ogradi, prekritimi s folijami iz plastičnih snovi (na primer polivinil). Ko nevarnost mraza mine, ograda in folije odstranimo ter shranimo za prihodnjo pomlad.

Poleg navedenih načinov zaščiti rastlin pred pozebami preizkušajo še razne druge sisteme in načine, ki pa so po večini šele v fazi poskusov in preizkušenj.

Dr. V. Masten

Ali poznate svoje pravice in dolžnosti

Prenehanje delovnega razmerja gospodinske pomočnice

Na kakšne načine more prenehati delovno razmerje gospodinske pomočnice?

Delovno razmerje gospodinske pomočnice lahko preneha po sporazumu, z odpovedjo, s pretekom časa, za katerega je bilo sklenjeno, po samem zakonu, z izstopom z dela ter z odpuščanjem.

Po sporazumu lahko preneha brez poprejšnje odpovedi, vsak čas.

Z odpovedjo preneha tako, da se odpove lahko vsak čas, odpovedni rok, ki je določen z delovno pogodbo in ki ne sme biti krajši kot 15 dni ter ne daljši kot 16 mesecev, pa prične teči s petnajstim v mesecu, če je bila dana odpoved do tega dne, oziroma s prvim dnem naslednjega meseca, če je bila dana odpoved po petnajstem v mesecu.

S pretekom časa za katerega je bilo sklenjeno, preneha delovno razmerje sklenjeno, za določen čas.

Če samemu zakoniku preneha kadarkoli pristojni organ socialnega zavarovanja proglasi gospo-

dinjsko pomočnico za trajno in popolnoma nezmožno za delo, ali če je bil zoper njo s pravnomočno sodbo sodišča izrečen varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica ali če je bila obsojena s pravnomočno sodbo sodišča na kazni zapor ali na kakšno drugo hujšo kazen.

Z izstopom z dela lahko brez poprejšnje odpovedi preneha, če ji zasebni delodajalec ne izplača odgovorjenih denarnih prejemkov do 15. dne v mesecu, za prejšnji mesec, če ji ne daje primerne hrane ali stanovanjskega prostora, če grčo ravna z njo ali jo sili k storitvi nezakonitih oziroma nemoralnih dejanj ali k opravljanju dela ob za življenje ali zdravje nevarnih pogojev ali d. l. a., ki ni bilo dogovorjeno, ali če ji kljub opozorilu krati pravice do delovnega časa ali do izrednega dopusta.

Z odpuščanjem preneha, če gospodinska pomočnica ograja življenje oziroma zdravje delodajalca ali njegovih družinskih članov, ali če jo delodajalec zaloti pri storitvi kaznivih dejanj, ki se preganjajo po uradni dolžnosti ali na predlog.



Pri Mariborskem dvoru v Mariboru, kjer stojijo te tri hiše — in v ozadju še druge — in se med mladim drevjem pred njimi igrajo otroci, so bili še pred dvema, tremi leti vrtički. (Foto: Petek.)

Množica je navdušeno pozdravljala.

Ob koncu zborovanja je Aga pozval delavce, naj vsi skupaj odidejo na Zbučje, kjer bodo končali svojo prvomajsko proslavo.

Policiisti in žandarji so bili brez moči. Molče so opazovali, pazljivo motrili in izbirali tiste, ki so jih že naslednjega dne spravili za rešetke. Prvi na seznamu je bil Aga, toda preizkušeni borec se ni pustil preslepiti. V spremstvu oborožene delavske skupine je prišel na dogovorjeni kraj pri predoru, kjer je stopil v vlak.

Čez nekoliko dni je bil Perč Popović-Aga že v Zagrebu, kjer je stopil v CK SKOJ.

V pogojih najhujšega terorja

Svetovna gospodarska kriza, ki je ob koncu prvega svetovnega desetletja zajela bolj ali manj vse kapitalistični svet, je zapustila brez dela milijone delavcev. V takšnem položaju je proletariat mobiliziral svoje

sile in se odločneje nastopil za obrambo svojih osnovnih pravic.

Sestojanju naša monarhistična diktatura v Jugoslaviji je odvzela delavcem skoraj vse politične in socialne pravice. Zato sta Centralni komite Komunistične partije Jugoslavije in Centralni komite SKOJ izdala za 1. maj proglase, v katerih sta pozivala proletarske množice Jugoslavije, naj 1. maja ustavijo vsako delo, pridejo na ulice pod borbeno rdečo zastavo ter odločno demonstirajo in zahtevajo skrajšanje delavnika, svobodo tiska, zborovanja in združevanja, povečanje mezd, enake plače za enako delo, pomoč nezaposlenim v višini s kolektivno pogodbo zajamčenih mezd, razveljavljanje kmečkih dolgov in izročitev zemlje kmetom brez odkupnine.

Kljub najhujšemu terorju delovne množice v Jugoslaviji niso mirovale. Strnile so svoje vrste in vodstvo Partije, ki je delalo in najtežjih okoliščinah

ilegalnosti, je pokazalo reakcionarnemu režimu svojo stisnjeno pest.

Cedalje večje število najboljših komunistov je padlo v ječe. Pregarjanje in aršacije so se nadaljevale po vsej državi. Diktatura je obrčevala s silo in okrutnostjo.

Režimski tisk je molčal o tem, tudi o prvomajskih proslavah.

To so bila leta pred drugo svetovno vojno.

S prihodom Josipa Broza na čelo se je Komunistična partija okrepila, tesno povezala z množicami in postala v pravem smislu njihova avantgarda.

Delavske množice so na svoj praznik ustavljale delo, poudarjale zahteve po zmanjšanju delavnika, pomoči nezaposlenim, obenem pa so tudi zahtevale, naj vlada sklene zvezo z ZSSR, naj se država pripravi za obrambo pred fašističnim napadom. Delovni ljudje so nastopili proti sporazumu Mačka in Cvetkovića, s

katerim je bila odvzeta pravica do stavke, edinega sredstva v boju proti nečloveškemu izrabljanju.

Žrtve terorja na zagrebških ulicah

Posebno velike in borbene so bile demonstracije v Zagrebu. Tramvajski in drugi delavci so demonstrirali kljub policijskim naskokom in policijske konjenice, ki jih je brezobzirno napadala kljub ostrim bajonetom, s katerimi so žandarji napadali goloroko množico.

Na zagrebških ulicah je bila prelita kri. Mnogi tramvajski delavci so bili odpuščeni od dela.

Vladajoča buržoazija je še huje nadaljevala brutalni teror. Delavski razred Jugoslavije pa je pod vodstvom Komunistične partije ob prvomajskem slavu ojeklenil svoje vrste in se pripravil za usodne dogodke, ki so prinašali vojni vihar, ki je bil že na pragu.

OB ROBU
DOGODKOVKongresne
marginalije
iz Karlsruha

Ni naša pretenzija, ob pomankanju dokumentacijskega materiala, dajati sode ali delati analize o kongresu zahodnonemške krščanske demokratične stranke, ki je na »pragu« četrtle volilne kampanje; volitve v Federalni republiko bodo namreč prihodnje leto.

Stirninosemdesletni kancler dr. Adenauer, ki ga je kongres znova potrdil za predsednika, je že uvodoma povedal, da je še prezgodaj misliti na »delfina«, t. j. na njegovega naslednika. Takoj je nadomestil zanimivo ugotovitev: število pristave posameznih strank ne narašča enakomerno; edina trdna ugotovitev je ta, da ne-nehno narašča število neopredeljenih. Naloga krščanske demokracije je torej, da se pozanima zanje, kajti »če so bile prejšnje tri volilne kampanje zmagovalne, ni rečeno, da bo tudi četrta...« pravi dr. K. Adenauer.

Zelo neprijetne in grozljive remencescence vzbujajo kanclerjev članek in poziv nemškemu društvu: »Imate premalo otrok, vaša dolžnost je, da jih imate več...« Ker zahodnonemška krščanska demokracija ni konfesionalna stranka (kot n. pr. italijanska krščanska demokracija), si torej njegovega poziva ni moglo razlagati drugače kot politično, slične očitke pa so Nemci enkrat že slišali!

V kongresnem okviru je dal kancler tudi intervju ameriški televizijski mreži, in sicer o zahodnonemških pogledih na mednarodna vprašanja in posebej na bližnji »vzhod«. Te poglede bi bilo moč strniti v Adenauerjevo rahlo pretečo in izsiljevalno opozorilo: »Če bodo na »vzhodnem« sestanku v Parizu sprejeli sklepe, ki ne bodo v interesu nemškega naroda in Nemčije, bo močno omajano nemško zaupanje v zahodne zaveznike. Prepričan sem, da bo Zahod upošteval nemške interese; sicer pa, do Pariza ni daleč in vsak čas se lahko posvetujemo...« — Tudi najbolj dobronamerne Francoze bo neprijetno dirnila besedna igra o »kratkotrajni razdalji do Pariza«, kajti »koda«, ki je prešla rano trogične nemške preteklosti, je na žalost še zelo tanka,« kot je na kongresu ugotovil zunanji minister von Brentano.

Le-ta je v kongresnih govorih ponovil še znano nemško tezo, »da se Nemčija združuje okrog Federalne republike, tako da se ji pridruži »so-vjetska cona« (DR Nemčija)...« — Poveljeval je, da ostanejo vse pogodbe, ki jih je sklenila Federalna republika veljavne tudi za bodočo združeno Nemčijo, kar z drugimi besedami pomeni, da bo 70 milijonov Nemcev v bodoči združeni Nemčiji vključeno v Atlantski pakt in da bo torej dala združena Nemčija občutiti svojo težo v strogo blokovski integracijskih težnjah zahodne Evrope.

Tej fikcijski politiki, ki jo sredi popolnoma spremenjenega mednarodnega položaja ne gube in razpleta zahodna Nemčija, in katere edini cilj je lahko samo miniranje oziroma oteževanje sestanka šestih držav v Parizu, je zunanji minister von Brentano dodal še porog Evropi. »Socialno demokratski načrt o nemškem vprašanju ni nobena osnova za skupno politiko! Tisti, ki verjame, da bi paritetni sodni zbor iz zahodne in vzhodne Nemčije lahko bdel nad državljanjskimi svoboščinami, ima kaj čudno pojmovanje o svobodi. Ni kompromisa med svobodo in nesvobodo, med pravico in brezpravnostjo...«

Tako je ob odobravanju navzočih vzklil federalni zunanji minister samo nekaj dni potem, ko se je moral njegov kolega v vladi, minister Oberländer, umakniti iz kabineta zaradi dokazanih oboževanj vojne zločinov, ko je bil nekaj poprej odlovljen šef beneske policije iz enakih vzrokov in ko je svet ostrmel nad gradivom češkoslovaške Bele knjige, v kateri najdemo hudo obremenilne dokumente za več kot tri sto bivših nacističnih pravosodnih funkcionarjev, ki jih je pravosodje »demokratske« Nemčije brez predsodkov »absorbiralo«.

Ce dodamo vsemu temu še dvoumne formulacije berlinskega delegata Amrena o tem »da je 17 milijonov Nemcev iz sovjetske cone in 52 milijonov iz Federalne republike pripravljeno začeti vse znova samo da bi dosegli združitev...«, moremo in moramo brez pretirane črnoglednosti ugotoviti, da je kongres vladajoče zahodnonemške stranke še potencialno vzhajajoča podpora nezadovoljstva, ki je bilo zahodnonemški vladi vodilo v vsem obdobju priprave za pariški sestanek na vrhu.

M. S.

ZASEDANJE PARITETNEGA ODBORA ZA RAZOROŽITEV PREKINJENO

O dosedanjem delu odbora ne bodo objavili nobenega sporočila

Vodja sovjetske delegacije Zorin je izjavil, da se o skupnem sporočilu niso mogli sporazumeti zato, ker zahodne države niso hotele sprejeti ugotovitev o stičnih točkah

ZENEVA, 29. apr. (AFP-AP). Paritetni odbor desetih držav Vzhoda in Zahoda za rešitev ni dosegel soglasja o besedilu skupnega sporočila o delu odbora, ki se je začelo v Zenevi 15. marca. Delo odbora je odloženo do 7. junija zaradi bližnje predsedniške konference med Vzhodom in Zahodom v Parizu. Ker pa se niso sporazumeli o besedilu skupnega sporočila, ne bodo objavili nobenega sporočila o dosedanjem delu odbora.

Vodja sovjetske delegacije Zorin je na današnji seji izjavil, da se o skupnem sporočilu niso mogli sporazumeti zato, ker zahodne države niso hotele, da bi v sporočilo sprejeli ugotovitev o stičnih točkah v glediščih o razorožitvenem vprašanju. Dejal je, da tudi niso bile za to, da bi v

sporočilo navedli, da bodo udeleženci ženevskega zasedanja v nadaljevanju dela, po predsedniški konferenci v Parizu, začeli razpravljati o konkretnem razorožitvenem programu. Zorin je očital zahodnim državam, da so proti splošni in popolni razorožitvi na svetu.

Sporočilo o razgovorih

med jugoslovansko in poljsko sindikalno organizacijo

Varšava, 29. apr. (Tanjug). V Varšavi so bili danes končani razgovori med jugoslovansko in poljsko sindikalno organizacijo. Ob zaključku razgovorov je bilo objavljeno naslednje uradno sporočilo: »V Varšavi so bili od 24. do 29. aprila 1960 razgovori med predstavniki centralnih svetov sindikatov Jugoslavije in Poljske.

Na razgovorih so proučili naslednja vprašanja: ostvarjanje in razdelitev nacionalnega dohodka z vidika socialističnega podjetja, skrb za življenjski standard in socialna politika v obeh državah, razvijanje medsebojnega sodelovanja in stikov v mednarodnem sindikalnem gibanju. Med obiskom na Poljskem so bili člani jugoslovanske delegacije v metalurškem kombinatu za proizvodnjo plemenitega jekla »Warszawa« in so se sestali s sindikalnim aktivom Varšave.

Sklenjeno je bilo, da bo prihodnji sestanek, na katerem se bodo nadaljevali razgovori o vprašanih, važnih za obe sindikalni organizaciji, v Jugoslaviji.

Svetozar Vukmanović in ostali člani delegacije bodo nočijo z vlakom odpotovali v Beograd.

Britanski delegat Ormsby-Gore je izjavil, da ni moč govoriti o stičnih točkah, pač pa je moč reči, da je dosedanje delo samo bolj osvetlilo razlike v obravnavanju tega vprašanja. Dejal je, da ne bi bilo primerno, da bi že zdaj, pred predsedniško konferenco med Vzhodom in Zahodom, določili naloge za nadaljnje delo odbora po pariški konferenci.

Vodja francoske delegacije Jules Moch je dejal, da sodi, da je bilo delo odbora prekinjeno v pravem trenutku, ker so razprave postale brezplodne. Izrazil je upanje, da bodo predsedniki vlad starih velesil začrtali udeležencem ženevskega zasedanja novo, realistično pot, po kateri bi zagotovili mir na svetu.

Na današnji zadnji seji pred prekinitvijo so govorili tudi delegati CSR, Poljske, Romunije in Bolgarije.

Vodja ameriške delegacije veleposlanik Eaton ni govoril na seji. Novinarjem pa je dejal, da je stališče sovjetske delegacije onemogočilo stvarnejša pogajanja o razorožitvi. Izjavil je: »ZDA bodo obdržale sedanje število oboroženih sil in svojo oborožitev, dokler ne bodo sklenjeni sporazumi o razorožitvi in dokler Zahod ne bo imel otipljivih dokazov, da je Sovjetska zveza omejila svoje oborožene sile in oborožitev.«

Kanadska pomoč
žrtvam potresa v Iranu

Ottawa, 29. apr. (AFP). Kanadska vlada je prispevala Mednarodnemu skladu 10.000 dolarjev za pomoč žrtvam potresa v Iranu.

Po današnji 32. seji paritetnega odbora za razorožitev, ki ji je predsedoval bolgarski delegat, so objavili kratko sporočilo, ki pravi, da bo prihodnja seja odbora 7. junija.

Pismo Mongi Slima
Varnostnemu svetu OZN

New York, 29. apr. (AFP). Stalni tunizijski delegat v OZN Mongi Slim je danes poslal predsedniku Varnostnega sveta pismo, v katerem je rečeno, da francoske čete kršijo suverenost tunizijskega ozemlja, kar ogroža mir in mednarodno varnost. Pismo navaja podrobnosti o prehranju francoskih čet z alžirskega na tunizijsko ozemlje. V pismu je rečeno: »Hude kršitve suverenosti tunizijskega ozemlja lahko napotijo tunizijsko vlado do tega, da v skladu z določbami ustanovne listine OZN uveljavi zakonite pravice za obrambo Tunizije.«

PO KRVAVIH DEMONSTRACIJAH V JUŽNI KOREJI

Položaj se normalizira

Aretacija bivšega notranjega ministra — ZDA bodo takoj nadalje nudile pomoč Južni Koreji

SEUL, 29. apr. (AFP-Reuters). Danes dopoldne so aretirali bivšega notranjega ministra v Sing Man Rijeji vladil Choi Inkuja. Bil je poveljnik južnokorejske policije med predsedniškimi volitvami 15. marca letos. Choi Inku je priznal, da je vsem centralnim in lokalnim oblastem v Južni Koreji ukazal, naj potvori volilne rezultate, tako da bi bil Sing Man Ri ponovno izvoljen za predsednika, Li Ki Pong pa za podpredsednika.

Južnokorejski parlament je danes sklenil, da uradno sprejme odstop Sing Man Rija s položaja predsednika republike. Objavili so tudi, da je vlada sprejela odstop veleposlanikov na Japonskem in v ZDA. Razen tega bodo odstranjeni guvernerji vseh devetih pokrajin in številni pokrajinski policijski načelniki.

General Sog Jo Can, ki je bil imenovan za poveljnika Seula, ko so v tem mestu proglasili obsedenost stanje, je izjavil, da je odklonil položaj obrambnega ministra v novi začasni vladi, ker »hoče ostati voja«.

Začasni južnokorejski predsednik ter predsednik vlade in zunanji minister Ku Čung še ni imenoval ministrov za obrambo, promet in kmetijstvo.

Vlada in parlament si med-

tem prizadevata ugotoviti politični položaj v državi. Življenje v Seulu se počasi vrača v normalni tir. Studentje, ki so s svojimi demonstracijami sprožili krizo in s tem strmoglavljene političnega sistema osebne vladavine Sing Man Rija, so se vrnili na predavanja na univerzi. Notranje ministrstvo je objavilo, da bodo 500 studentov sprejeli v patrolne policijske oddelke, kar bo prvi ukrep v reorganizaciji nacionalne policije.

Južnokorejski parlament je izvolitev svojega predsednika odložil do ponedeljka. Predsednik parlamenta je bil podpredsednik Južne Koreje in Sing Man Rijeve sodelavec in prijatelj Li Ki Pong, ki so ga našli z njegovo družino vred mrtvega v pregledniški palači.

Danes je bil izvoljen tudi posebni parlamentarni odbor, ki naj bi predložil ustavne spremembe, s katerimi bi bile razpene funkcije predsednika republike in predsednika vlade.

V odboru je skupno devet ljudi, štirje predstavniki dosedanje vladne Liberalne stranke, štirje predstavniki opozicijske Demokratske stranke ter en neodvisni poslanec. Kakor je napovedano, bodo

nove parlamentarne volitve v juliju.

Seulski radio poroča, da je bivši notranji minister Choi Inku, ki so ga aretirali, skušal pobegniti iz države. Zaprtil je za politični azil pri Cankajskovi vladi na Tajvanu, vendar mu tajvansko veleposlanstvo v Seulu ni odobrilo vizuma.

Južnokorejska vlada, ameriško veleposlanstvo in ameriška ekonomska misija v Seulu so objavili skupno sporočilo, ki pravi, da bodo ZDA takoj nadalje nudile pomoč Južni Koreji, ki so jo ustavile pred štirimi dnevi zaradi neredov v državi. V sporočilu je rečeno, da bodo uradni predstavniki nadzorovali predurodo dodeljevanja ameriške pomoči, tako da bi preprečili, da bi se s to pomočjo okoriščale politične stranke v Južni Koreji.

Danes so objavili zadnje podatke o žrtvah spopadov v Južni Koreji od 19. aprila do strmoglavljenja Sing Man Rija. Skupno je bilo ubitih 171 demonstrantov, ranjenih pa je bilo 1428. V bolnišnicah je še vedno 650 ranjenecov, od katerih jih je 300 v nevarnosti za življenje.

Seja v Ženevi odložena

Zeneva, 29. aprila (Reuters). Današnja seja tristranske konference o opustitvi atomskih poskusov je bila s sporazumom med delegati ZDA, Velike Britanije in Sovjetske zveze odložena. Prihodnja seja bo v ponedeljek.

Senat bo odločil
o usodi Tambronijske vlade

RIM, 29. apr. (Po telefonu). Nočijo se bo v senatu odločila usoda Tambronijske vlade, toda tudi v primeru zaupnice njen položaj še ne bo trajen, kajti socialisti so na večerajšnji seji vodstva svoje stranke sklenili, da bodo zahtevali ponovno razpravo v skupščini tako zaradi sprememb sestava vlade, ker so po zaupnici v skupščini odstopili trije ministri, kakor zaradi dodatne deklaracije, ki jo je prebral Tambroni v sredo pred senatom.

V primeru, da vlada ne bi privolila na ponovno razpravo v skupščini, namerava socialistični poslanec predložiti resolucijo o nezaupnici in tako povzročiti razpravo, ki bi se lahko za Tambronijsko slabo končala z ozirom na nasprotje levih krščansko-demokratskih struj.

Vladna kriza torej tudi z zaupnico v senatu še ne bo rešena. Toda to ne samo zaradi sklepa direktije socialistične stranke, temveč tudi zaradi sklepa, ki ga je na večerajšnji seji sprejelo vodstvo krščansko-demokratske stranke. Vod-

stvo krščansko-demokratske stranke je namreč potrjujč vse svoje dosedanje sklepe o protifašistični usmerjenosti stranke in o odklonitvi neofašističnih glasov, odobrilo strankino podporo Tambronijski vladi samo za omejen rok, to je do 31. oktobra, ko morajo biti na ustavi odobreni proračuni in za omejene naloge: proračune in izpolnitev mednarodnih obveznosti.

Aca Stanovnik

Kubanska banka
za zunanjo trgovino

Havana, 29. apr. (Tanjug). — Vlada je na svoji zadnji seji sprejela sklep o ustanovitvi Kubanske banke za zunanjo trgovino, katere poglavitna naloga je, da v kreditnih in drugih poslih pospešuje zunanjo trgovino Kube v skladu s splošno vladno zunanjo politiko. Uradni krogi označujejo ustanovitev banke za nov napor vlade Fidelja Castra, da bi povežala gospodarstvo države s tržišči izven severnega dela zahodne poloble.

Nad 75% celotnega izvoza Kube je doslej odpadlo na ZDA.

Oberländer obsodil
na dosmrtno ječo

Berlin, 29. aprila (AFP). — Vrhovno sodišče DR Nemčije je obsodilo zahodnonemškega ministra za begunce Theodorja Oberländerja na dosmrtno ječo. Oberländer je bil obsodjen zaradi sodelovanja v pokolih Židov in pripadnikov poljskega odporniškega gibanja v Lvovu julija 1941 in zaradi vojnih zločinov na Kavkazu leta 1942. Sodili so mu v odsotnosti.

Sedania trgovinska politika
neugodno vpliva na standard

Delegati zahodnih sindikatov so podprli ustanovitev enotne gospodarske organizacije v Zahodni Evropi

BRUSELJ, 29. apr. (Reuters). Sindikalni predstavniki šestih držav Skupnega trga in sedmih držav Evropskega združenja s obodne trgovine so se večeraj zbrali na 18. sestanku evropske regionalne organizacije Mednarodne konfederacije zahodnih sindikatov. Sklenili so priporočiti vladam obeh organizacij, naj se posvetujejo med seboj, preden sprejmejo kakršnekoli sklepe, ki bi lahko vplivali na druge države.

Delegati zahodnih sindikatov so izjavili, da bodo podprli ustanovitev enotne gospodarske organizacije v Zahodni Evropi.

Na tiskovni konferenci po sestanku je generalni sekretar evropske regionalne sindikalne organizacije Schevenels izjavil, da so delegati soglasno sprejeli resolucijo, ki poziva vlade Skupnega trga in Evropskega združenja svobodne trgovine, naj se posvetujejo med seboj, preden sprejmejo ukrepe, ki bi lahko vplivali na zaposlenost in delovne pogoje delavcev. Nadalje jih poziva, naj se posvetujejo s sindikati in upoštevajo neugoden vpliv sedanje trgovinske politike na življenjski standard delavcev. Schevenels je dejal, da bo »evropska regionalna sindikalna organizacija ustanovljena po poseben odbor, ki bo zbiral podatke o neugodnem vplivu trgovinske politike Skupnega trga in Evropskega združenja svobodne trgovine na življenje.

NAPETO STANJE V TURČIJI

Demonstracije v Carigradu

Vojska zastražila vsa vladna poslopja — Spopad med policijo in demonstranti

CARIGRAD, 29. aprila. (Reuters-AP). V Carigradu in Ankari so bile danes spet študentske demonstracije. Študentje ankarske pravne fakultete in fakultete za politične vede so organizirali mirne demonstracije ob smrti studentov, ki so bili večeraj ubiti. V obeh mestih so večeraj uvedli policijsko uro in proglasili izredno stanje.

Vojska je blokirala hišo voditelja opozicije Ismeta İnönüja in zastražila vsa vladna poslopja v Ankari. Vojaški po-

veljnik Ankare je osebno pozval študente, naj se vrnejo domov, vendar ga niso poslušali. Policija je aretirala neke-

ga novinarja in dva fotoreporterja, ki so vzlic prepovedi skušali napraviti posnetke in poročati o demonstracijah.

Koliko študentov je bilo večeraj v Carigradu ubitih in ranjenih, še ni znano. Poveljnik Carigrada je izjavil, da ni bil nihče ubit, toda neuradne vesti povedo, da je umrlo več ranjenih demonstrantov. Tudi predstavnik vlade je zanikal vesti, da je bilo večeraj v Carigradu ubitih več demonstrantov.

Studentje ankarske univerze, ki so danes organizirali mirne demonstracije, so demonstirali po ulicah Ankare in se niso menili niti za vojsko, ki je streljala — kakor trdijo — v zrak. Vendar demonstracije niso mirno minile. Vnel se je spopad s policijo. Po zadnjih vesteh je bilo ranjenih okrog 30 ljudi.

Pogodba o dobavi
fosfatov Jugoslaviji

Kairo, 29. apr. (Tanjug). V Kairu je bila večeraj sklenjena pogodba, na podlagi katere bo Združena arabska republika do srede prihodnjega leta dobavila Jugoslaviji 140.000 ton fosfatov. Pogodba je bila sklenjena v okviru sporazuma o dolgoročnem sodelovanju na področju menjava industrijskih surovin. Podpisala sta jo predstavnik jugoslovanske Zunanjetrgovinske zbornice za podjetje »Jugometal« in predstavnik novega državnega podjetja Združene arabske republike — Al Nasr.

Nagrada
za najditelje urana

New Delhi, 29. apr. (Reuters). Indijska vlada bo nagradila 10.000 rupijami najditelje nahajališč urana in berilija. Oba elementa sta potrebna za proizvodnjo atomske energije.

Nenavadna sodna razprava

Kdo odloča in uporablja dobičke delniških družb v Nemčiji: direktorji in člani upravnih odborov ali »ljudski delničarji«?

KARLSRUHE, aprila. Z velikim vznemirjenjem pričakujejo v Zahodni Nemčiji konec nenavadne razprave pred zveznim ustavnim sodiščem. Sodna razprava je nenavadna predvsem zaradi tega, ker na obtožni klopi ne sedi kak krivec, temveč dejanska praksa, ki se je po vojni v poslovnih krogih Zahodne Nemčije globoko zakoreninila.

Omenjeno najvišje sodišče naj razsodi, ali je bil neki gospod Engeler, ki je kot delničar vložil svoje prihranke v neko rentabilno tovarno, oškodovan ali ne pri delitvi dobička, ki ga je tovarna ustvarila lani.

Engeler je namreč kupil za 175.000 mark delnic tovarne in je mirno pričakoval začetek letne bilance v pričakovanju, da bo dobro zaslužil. Ko je bila bilanca izdelana, je Engeler ugotovil, da so bili dohodki tovarne razdeljeni na nenavaden način. Nemalo presenečen je ugotovil, da si je majhna skupina članov upravnega in nadzornega odbora razdelila med seboj skoro polovico vseh letnih dohodkov, medtem ko so ostalo prejele zelo množični lastniki delnic.

To je bilo v popolnem nasprotju s pričakovanjem delničarja Engelerja. Svoj denar je vložil v delnice, ker je bral v gospodarskih časopisih, da so člani uprav v tovarnah ali kakor jim pravijo strokovno — v »moderem kapitalističnem podjetju« več ali manj izvrševalci sklepov množice majhnih, srednjih in velikih delničarjev. Prav tako je verjel, da so razni direktorji v tovarni samo visoki uslužbenci, ki skrbijo za koristi delničarjev, za kar prejema dober plače.

Ko je skušal razjasniti svoj primer, je Engeler zvedel mnoge, dotlej neznane zadeve o premijah, taktikah in osebnih skladih članov upravnega in nadzornega odbora. Takrat je privrkat slisal, da dohodki članov teh dveh odborov, ako izvajamo plače, niso podrejeni direktnemu nadzorstvu in davku. Po pravilu, ki vlada v vsej deželi in ne samo v »njegovih« tovarnih, prikazujejo delničarjem druge dohodke v letnih bilanci, ki jih ne morejo, ne določeno.

Ameriško-nepalsko sporočilo

Washington, 29. apr. (USIS). V Washingtonu je bilo večer objavljeno skupno ameriško-nepalsko sporočilo o obisku nepalskega kralja Mehendre v ZDA. V sporočilu je rečeno, da sta predsednik Eisenhower in kralj Mahendra proučili mednarodni položaj in izrazila željo, da bi bil dosežen trajen mir in vzpostavljen svetovni red, ki bi slonel na mednarodni pravičnosti. Izrazila sta trdno odločenost, da prispevata k ostvartitvi teh ciljev, kar bo omogočilo splošni napredek in razvoj človeštva. Izjavila sta tudi, da bosta spoštovala suverenost in neodvisnost držav in se ne bosta vmešavala v notranje zadeve drugih. Prav tako sta se strinjala, da je treba obsojiti vsak poskus katerekoli države, da bi vsilila svoj gospodarski ali politični sistem drugim državam.

Latinska Amerika spada kot celota med gospodarsko nerazvita področja, zlasti pa še v primerjavi s Severno Ameriko, s katero ima največ gospodarskih stikov. Značilne za gospodarstvo Latinske Amerike so monokulture, kava, sad-

nari. Eden izmed listov, ki je sicer mnenja, da dohodki raznih direktorjev in članov odborov »niso nič strašnega«, je vendarle priznal, da »za služijo« v nekaterih večjih tovarnah in bankah posamezniki tudi do 70.000 mark na leto poleg plač. Drugi list je zvedel, da prejema v nekem velikem podjetju direktorji poleg rednih mesečnih plač po 10.000 mark tudi razne premije, ki dosežejo skupno 700.000 mark.

Ustavno sodišče mora sedaj odločiti, ali morajo razni direktorji in člani odborov odkriti vsaj lastnikom delnic višino svojih dohodkov.

Engelerja je del tiska podprl, medtem ko mu drugi zagotavljajo, da bo razsodba »pravična«. Sodišče pa že dolgo razmišlja o svojem sklepu in tisti, ki podpirajo Engelerja, niso povsem prepričani, za koga bo razsodba »pravična«. Za Engelerja ali za direktorje, ki so zelo vznemirjeni zaradi te razprave.

Branko Škrinjar

EKONOMSKI PREPAD MED SEVERNO IN JUŽNO AMERIKO

Zasebni ali javni kapital?

(«Latinska Amerika je glavni vir uvoza ZDA. 28% vsega uvoza, ali več kot 50% uvoženih živil in nad 25% surovin. Nad 84% venezuelskega izvoza v ZDA predstavlja nafta in njeni derivati. Na drugem mestu je Brazilija, ki izvažajo v glavni kavo, tretja Kuba, ki izvažajo v ZDA sladkor. Padec uvoza kave je hudo prizadel Brazilijo, Kolumbijo, Guatemalo, Salvador in Nikaraguo. Padec v uvozu kovin, največ bakra, pa je prizadel Čile, Peru in Bolivijo.» — Odloček iz ameriškega Svetovnega almanaha za leto 1960.)

Mehiška vlada je pred nekaj dnevi objavila odlok o nacionalizaciji elektricne industrije. Tuje delnice bodo izplačane v petnajstih letih. V poročilu, ki spremlja odlok, je med drugim rečeno, da so tuje firme ovirale elektrifikacijo države, ker niso izpolnjevale nalog, ki jih je vlada postavila na tem področju.

V suboparnem agencijskem poročilu o nacionalizaciji električnih družb v Mehiki se skriva osnovni problem Latinske Amerike, torej težave, ki jih imajo južnoameriške države s tujim kapitalom, in tendenca razvoja: vedno odločnejša vloga državne oblasti v gospodarstvu.

Latinska Amerika spada kot celota med gospodarsko nerazvita področja, zlasti pa še v primerjavi s Severno Ameriko, s katero ima največ gospodarskih stikov. Značilne za gospodarstvo Latinske Amerike so monokulture, kava, sad-

je, sladkor in kovine. Sprememba v ceni enega samega prideika lahko torej neko državo neverjetno obogati, ali pa čez noč spravi na rob gospodarskega bankrota. Seveda se tega zavedajo tudi južnoameriški ekonomisti, pa vendar imajo celo države, ki jih ne ovirajo politične okoliščine, kot so razni diktatorski režimi, neverjetne težave v poskusih, da bi gradile svojo industrijo, ali pa razširile tisto, ki jo že imajo.

Za to je več razlogov. Predvsem je akumulacija pri gospodarstvu, kakršno je njihovo, izredno nizka, ter je torej sredstvo za investicije prav tako zelo malo. Tujemu kapitalu pa ne pride niti na misel, da bi investirali v gospodarske veje, ki ne prinašajo precejšnjega dobička, kaj šele v osnovne stvari kot je elektrika, ceste, odpiranje novih področij, itd. Poleg tega pa je hudo orožje proti južnoameriškim deželah to, da so odvisne v glavnem od enega ali dveh poglavitnih izvoznih artiklov.

Eno izmed sredstev za gospodarsko osamosvojitve bi bila namreč nacionalizacija tujega kapitala. Toda s tem si ne bi samo odrezali priliva novega kapitala, ki ga seveda ne potrebujejo, ampak bi tvegali tudi gospodarske sankcije, torej to, da čez noč ne bi mogle več prodati blaga, ki je njihov poglavitni vir dohodkov. Res je sicer, da bi z nacionalizacijo tudi pretrgali odtok denarja (dobičke tujih firm), vendar je večina južnoameriških držav v tako težavnih gospodarskih prilikah, da



AKTUALNI PORTRET:

Ismet İnönü, vodja opozicijske stranke v Turčiji. Ali je njegova stranka v ozadju sedanjih demonstracij, ali ne, za sedaj še ni mogoče reči. Prihodnji dnevi bodo dali odgovor. Ali pa so se v demonstracijah in uličnih protestih, zaradi katerih je bilo v Ankari in Istanbulu proglašeno izredno stanje, pojavile nove sile izven dosedanjih političnih strank?

ZADNJI DOGODKI DOMA IN PO SVETU

Predsednik Sukarno v Tuniziji

Tunis, 29. apr. (Tanjug). Indonezijski predsednik Ahmed Sukarno je danes popoldne prispel na triidnevni uradni obisk v Tunizijo. Na tunizijskem letališču ga je sprejel tunizijski predsednik Bourguiba.

Današnji tunizijski listi poročajo, da bo prispevek k nadaljnji krepiranju stikov in sodelovanju med obema državama. Listi zlasti poudarjajo, da sta obe državi, Tunizija in Indonezija, šele nedavno postale neodvisni in da ju tesno povezujejo skupni boj in skupna stremjenja.

Šukri El Kuatli obiskal tovarno »Zmaj«

Beograd, 29. apr. (Tanjug). Prvi državljani Združenih arabske republike Šukri El Kuatli, ki je že tretji dan na obisku v naši državi, si je danes ogledal tovarno kmetijskih strojev »Zmaj« v Zemunu in kmetijski kombinat »Beograd«. Spremljala sta ga javni tožilec Slovenije Slavko Zore in veleposlanik ZAR Sabet Aris. Šukri El Kuatli je izrazil željo, da bi ta tovarna in kmetijske ustanove v Siriji navezale tesno medsebojno sodelovanje. V razgovoru s predstavniki organov delavskega samoupravljanja se je posebno zanimal za delo in življenje kolektiva, za delo delavskega sveta in za sistem nagrajevanja.

Parlament izglasoval zaupnico Nehrujevi politiki

New Delhi, 29. apr. (AP). — Oba doma indijskega parlamenta sta danes z veliko večino glasov odobrila politiko ministrskega predsednika Nehruja, slonečo na trdnem stališču in vztrajnih prizadevanjih za miroljubno poravnavo obmejnege spora z LR Kitajsko.

Potem ko je bila izglasovana zaupnica Nehrujevi politiki, je parlament odložil svoje delo za dva meseca.

Nov letališče v Titogradu odprto

Titograd, 29. apr. (Tanjug). anes popoldne je direktor uprave civilnega letalstva Barić Jovanović odprl novo sodobno civilno letališče v Gubiovcu pri Titogradu. Srečanja se je udeležilo več predstavnikov oblasti. Vletišče novega letališča je dolgo 2500, široko pa 60 m. Nanj se bodo spuščala tudi največja letala. Zanimivo je, da je bilo titografsko letališče lani po številu potnikov na drugem mestu v Jugoslaviji, takoj za beograjskim.

Nov tramper za Poljsko

Split, 29. apr. (Tanjug). V splitski ladjedelnici so predslavniki »Polske linie oceanicne« iz Gdinja prevzeli 13-tisoč tonski tramper »Moniuszko«, ki bo jutri privrkat odplul iz ladjedelnice s poljsko zastavo. To je že tretji tramper enakega obsega, ki ga je splitska ladjedelnica zgradila za poljsko trgovsko mornarico. Do konca leta 1962 bo po pogodbi zgradila še štiri takšne tramperje. — Tramper »Moniuszko« je dolg 153 m, visok nad 12 m, vozi pa s hitrostjo 15 morskih milj na uro.

ŠAHOVSKI DVOBOJ BOTVINIK-TALJ

Osemnajsta partija remi

Moskva, 29. aprila. V nadaljevanju 18. partije šahovskega dvoboja za svetovno prvenstvo med Botvnikom in Taljem sta se nasprotnika v 76. potezi sporazumela za delitev točke. Po večerajšnji prekinitvi je bil položaj na deski takle: belj — Botvnik: Kf1, Ta3, Sb5, e3, f3, g4; črni — Talj: Kf7, Tc2, Se5, g5, h7.

Partija je v nadaljevanju potekala takole: 41. e4, Td2, 42. Ke1, Tg2, 43. Tb3, Ke7, 44. Sg7, Sf3+, 45. T:Sf3, T:g4, 46. Sf5+, Ke6, remi.

Po tej partiji je rezultat 10,5 : 7,5 za Talja.

obisk v Tunizijo. Na tunizijskem letališču ga je sprejel tunizijski predsednik Bourguiba.

Današnji tunizijski listi poročajo, da bo prispevek k nadaljnji krepiranju stikov in sodelovanju med obema državama. Listi zlasti poudarjajo, da sta obe državi, Tunizija in Indonezija, šele nedavno postale neodvisni in da ju tesno povezujejo skupni boj in skupna stremjenja.

Razstava srednjeveških fresk v Narodni galeriji

Ljubljana, 29. aprila. — Danes ob šestih popoldne je bila v vseh prostorih Narodne galerije odprta velika razstava srednjeveških fresk, kopij iz zbirke Galerije fresaka v Beogradu. Tokrat so prvič v Ljubljani razstavljene kopije fresk iz pokrajin srednjeveške Srbije.

Otvoritve razstave se je udeležilo razen številnih javnih in kulturnih delavcev tudi sekretar Sveta za kulturo in prosveto LRS Boris Kocjančič, odprl pa jo je akademski slikar Božidar Jakac, potem pa sta spregovorila uvodne besede ravnatelj Narodne galerije dr. Karel Dobida in sekretar Galerije fresaka iz Beograda. Vsega je razstavljenih 148 fresk.

Kongres Krščansko-demokratske unije v Karlsruhe končan

Karlsruhe, 29. apr. (Tanjug). Danes je bil končan kongres Krščansko-demokratske unije v Karlsruhe. V zaključnem govoru je kancler Adenauer dejal, da bo »preteklo zelo mnogo časa«, preden bo urejeno nemško vprašanje, ki je po njegovem »samo del« v sklopu splošnih problemov, katere bo treba urediti. Dejal je, da bo njegova vlada odločno nadaljevala svojo sedanjo politiko. Glede bližnje konference med Vzhodom in Zahodom je bil kar se da skeptičen. Pozval je tri zahtodne predsednike, naj bodo »enotni in čvrsti« na srečanju s ministrskim predsednikom Hruščevom in naj »nikar ne dovolijo«, da bi jim Hruščev vsilil svoje nazore.

Naši filmi v Bruslju

Bruselj, 29. apr. (Tanjug). V navzočnosti jugoslovanskega veleposlanika v Belgiji Vjekoslava Prpića, članov diplomatskega zbora in velikega števila ljubiteljev filmske umetnosti so v Bruslju začeli »Večere jugoslovanske filma«. Prireditelj sodi v okvir jugoslovanske — belgijskega kulturnega sodelovanja. Občinstvo je toplo pozdravilo jugoslovanske filme, zlasti film »Miss Stone«, o katerem belgijski tisk med drugim piše, da vsebuje zelo dobro študijo značajev.

V kubanski zadruzi

POSEBEN TANJUGOV DOPIS IZ HAVANE

Pinar del Rio, aprila. — Za nami je ostala Havana s tihim, mladim jutrom. Blizamo se širni pokrajini, poraseni s subtropskim rastlinstvom, zelenjem in cvetjem; vse je ena sama oaza vitkih in slokih palm. Drugo za drugo prebija »zaves« dežja ali sonca.

Druga kraj druge se vrstijo plantaze sladkornega trsa, pomaranč, koruze in evkaliptusa. Sledje naselja pisanih, komaj zgrajenih hiš in novih šol. Malo dalje od ceste je videti med palmami raztresene na pol podrtje kolibe, lesene kočice, pokrite s slamno ali koruznico. Staro in novo na Kubi.

V mesto Pinar del Rio smo prispeli, ko je stalo sonce že precej visoko. Nadaljevali smo pot proti San Juanu in Martinu, potlej pa smo zagledali ob cesti napis »INRA — cooperativa Hermanos Sais«. Zaprtili smo asfaltno in že smo zagledali na grču majhno novo naselje.

PRISPILI SMO V ZADRUGO »BRATOV SAIS«

Vstopimo v zadrugo trgovino. Na prvi pogled je vse kakor sredi Havane: hladilne naprave, mnogo raznega blaga v trgovini, mnogo ljudi. Izletniki iz Havane, zadružniki. Na avtomatski blagajni napis: »Prijetelje in dobro misleče ljudi v tej deželi radi sprejemamo.«

Tu se seznamimo z inženirjem Noom. Ta 50 letni mož vodi vso g.aditev v zadrugi, ustanovljeni pred pol leta. Pri vstopu nam:

35-letni Ildefonso Iglesias Rodriguez s širokim slanimi roki. Mož je član zadruge in uprava je pred tremi dnevi sklenila dodeliti tudi njemu novo hišo. Zanj je to nedvomno najvažnejši trenutek v življenju. Ildefonso Iglesias Rodriguez je družinski oče, ima ženo, šest hčera in dva sina; najstarejšemu otroku je 15 let. V novi hiši ima tri sobe, jedilnico, kuhinjo s hladilnikom in plinom, kopalko, elektriko. No razsvetljava, parketni pod. V stari hiši, ki smo jo tudi videli, vsega tega ni. Stara je lesena, s slamno krita koča z dvema, tremi pregradami, tremi žičnimi posteljami, z leseno posodo za vodo, s sliko Fidela Casta. Pri vstopu, v kotu, pa stoji tri nizke palme.

»Fidela in palme bom vzel v novo hišo, vse drugo pa je izgubilo zame sleherni vrednost,« pravi Rodriguez. Do 1. januarja 1959 je bilo premoženje te zadruge lastništvo Batistovega ministra za kmetijstvo Pedra Menendeza. Ta zemljiški gospod na ministrskem stolčku je imel na raznih straneh otoka nad 2600 hektarov zemlje. Tu, pri Sant Juanu in Martinu, je imel 160 ha.

Vprašali smo Rodrigueza, ali je delal na posestvu ministra Menendeza.

»Da, delal sem, od jutra do pozne noči.«

»Za koliko?«

»Za dvanaest pezosov tedensko.«

»Kako ste se mogli »tem preživljati?«

»Na srečo je nismo pomrli od lakote.«

Zadružnik Ildefonso Iglesias Rodriguez zasluži zdaj tedensko 42 pezosov. Kmalo bodo začeli deliti tudi presežek od povečanja proizvodnje. Takšnih, kakor je Rodriguez, je tu 120, na vsej Kubi pa blizu milijon ljudi.

Delegat INRA, kakor imenujejo tu kratko vladni organ za ureničevanje agrarne reforme, nadzoruje zdaj delo zadruge »Hermanos Sais«. Kmalo jo bodo izročili v upravljanje zadružnikom. Po splošnem pravilu bodo namreč sklicali skupščino vseh zadružnikov, na kateri bodo izvolili izmed zadružnikov upravni odbor. Upravni odbor bo vodil posle zadruge. Stroške za zgraditev hiš bodo plačali delno iz pridelovanja tobaka.

»Vsi se bomo preselili v nove hiše istega dne. Meni namenjena hiša namreč še ni dograjena.«

Naselje zadruge »Bratov Sais« bo dograjeno te dni. Tedaj bodo stare kočice okrog njega zažgali, ostale bodo samo velike, sodobno zgrajene sušilnice za tobak. Zdaj so polne tobaknih listov, ki spreminjajo barvo in dozorevajo na soncu. Preden bo ta tobak suh, bo že drugi zrel za obiranje. Minister Mendenez je svoj čas skrbel samo za to, da so bile njegove sušilnice zmerom polne tobaka.

Preselitev bo tu velika slovesnost. Ob slovesu so nas povabili naj jih tedaj obiščemo; »gostili se boste dokler vas bo volja«, so dejali.

Jovan Mirić

PRVI DAN ZA DAVISOV POKAL

Danska : Jugoslavija 0:1

Jugoslavija : Danska 1:0

Danska : Jugoslavija 0:1

Jugoslavija : Danska 1:0

Danska : Jugoslavija 0:1

Jugoslavija : Danska 1:0

Danska : Jugoslavija 0:1

Jugoslavija : Danska 1:0

Danska : Jugoslavija 0:1

Jugoslavija : Danska 1:0

Danska : Jugoslavija 0:1

Jugoslavija : Danska 1:0

Danska : Jugoslavija 0:1

Jugoslavija : Danska 1:0

Danska : Jugoslavija 0:1

Jugoslavija : Danska 1:0

Danska : Jugoslavija 0:1

Jugoslavija : Danska 1:0

Danska : Jugoslavija 0:1

Jugoslavija : Danska 1:0

Danska : Jugoslavija 0:1

Jugoslavija : Danska 1:0

Danska : Jugoslavija 0:1

Jugoslavija : Danska 1:0



Ljubljana, 29. aprila. — Danes so se vrtnile v Ljubljano prve mladinske brigade, ki so delale na avto cesti »Braitva« in enotnosti. Te brigade se bodo udeležile prvomajskega spreveda

NA OBISKU V ŠENTJAKOBSKEM GLEDALIŠČU 50.000 GLEDALCEV

To pojasnilo bom postavil prav na konec teh vrstic, namenjenih Šentjakobskemu gledališču v Ljubljani, njegovim igralcem, njegovim prijateljem in občinstvu, vsem, ki jim želijo uspehov v njihovih prizadevanjih.

Znašel sem se pred lepakoni, ki je vabil na popoldansko predstavo »Desetega brata« v Šentjakobskem gledališču, že trideseto po vrsti. Predstava, ki brez dvoma zanimiva. Tokrat pa jo je napravil še zanimivejši krog njenih gledalcev — najmlajši krog gledaliških abonementov, samih šolarjev; mnogi od njih so bili komaj tako veliki, da so jim glavice dosegale vrh naslonjala pri sedeh. Temu primerno so bili med predstavo kaj nemirni: kar preveč k srcu jim je šla še zmerom prijetna, romantična zgodba o »Desetem bratu«.

Popoldanske predstave pač ne sodijo med razmenjave, to da vendarle jih obdaja nekakšen čar, dajejo pa jim ga občivalci. In tako je bilo vesele, radovedne trupe mladih ljudi, pregnila za seboj na obisk k Šentjakobčanom in k njihove mu »Desetemu bratu«.

»Torej trideseta predstava

Šola in likovna vzgoja

Učni program za osnovne šole pravi, naj bi likovni pouk razvijal v učencu likovne sposobnosti in ga hkrati vzgajal, da bi znal uživati in vrednotiti likovne umetnine. Hkrati pa naj bi ta pouk razvijal okus pri izbiranju vsakdanjih uporabnih predmetov in pri ureditvi teh predmetov v vsakdanjem življenju.

Te naloge likovnega pouka so bile tudi osnovne teme razgovorov na ustanovnem običnem zboru Društva likovnih pedagogov Slovenije, ki je bil preteklo soboto v Ljubljani. Dotaknili so se vseh teh vprašanj in govorili predvsem o obliki, vsebini in namenu likovnega pouka. Ugotovili so, da je na naših šolah premalo za in da pouk usposobljenega kadra in da je ta predmet v šolah precej zastavljen. Saj n. pr. celo nekatere nove šole (kot so trdili) nimajo risalnice. Tudi ena učna ura na teden je glede na naloge predmeta premalo. Zato so sklenili, da bodo predlagali, naj bi prosvetni organi te razmere kar se da uredili, predvsem pa zvišali število šolskih ur za ta predmet.

Trenutno so važnejša kot vprašanje, kakaj tako, naloge, pred katerimi likovni pedagogi stoje. Predvsem pa je pomembna ugotovitev iz razprave, da mora ta pouk vzgajati občutek za estetsko dojanje in vrednotenje okolja, v katerem človek živi. Pri tem so se posebej dotaknili vprašanja, koliko je ta pouk že storil za to, da bi otrokom vzgojil čut za estetsko presojanje predmetov široke potrošnje. Bili so mnenja, da je ta naloga med zelo važnimi pri likovnem pouku, če ne morda celo najvažnejša. Predvsem zato, ker bodo otroci že čez nekaj let odšli v delavnice, tovarne, in bodo izdelovali najrazličnejše predmete, morda drobne, toda take, ki lahko zelo vplivajo na človekovo osebno počutje.

Razni neokusni izdelki po naših trgovinah in navsezadnje tudi precejšnje povpraševanje po njih, kažejo, da smo tem vprašanjem res posvečali premalo pozornosti.

Desetega brata na vašem obisku? Sem vprašal ravnatelja Mirana Petroviča po predstavi.

Uspeh je uprizoritve, ki jo je še za lansko sezono režiral in scensko postavil arh. Viktor Molka, gotovo temelji tudi na izredno popularni Jurčičevi povesti, vendar ni mogoče iti mimo režije in scene, ki se v stalnem, nevtralnem okviru hitro menja ter jo gledalec skozi tenčico v odrti odprtini, tako da se vse dejanje odvija kakor prekrito s starinsko patino. Režiser je tudi postavil igro v restrospektivni okvir, teko da glavni junak Lovre Kvas ob začetku in na koncu bere ustrezne odstavke iz Jurčiča. Vezni tekst nam posreduje glas z magnetofona, tekst, ki s pravo mero dopolnjuje prizore, tako da je pred nami skoraj neokrnjen Jurčičev »Deseti brat«, pester in svež kot nekoč. Igralci — skoraj ves šentjakobski ansambel — so očitno vložili v predstavo vse svoje srce; tako se ni čuditi, da iz dvoran donijo neprenehoma na oder otroški glasovi prizadetosti, ogorčenja, strahu, veselja in navdušenja. Posebno glasno so zadoneli klasi »ne, ne!« ko gre Marjan (D. Razboršek) s puškinim kopitom nad desetega brata Martina Spaka (D. Karus). Ravnatelj me je opozoril:

»Tako je vedno. Pa ne samo ti majhni gledalci, tudi veliki sledijo s pozornostjo in napeto.« Ob tej priložnosti se mi zdi, da napišem nekaj besed o zadnjih premiera pri Šentjakobčanah. Te premiere so bile v zadnjem času: Nušičev UJEZ, Škufčeva Trmljčica, Wittlingerjeva Mlada ljubezen na obisku in Tavčarjeva Otok in Struga.

Mladinsko kulturno-umetniško društvo Stefan Cvetko na gimnaziji v Murski Soboti ni uprizorilo dveh domačih dramskih del slučajno. Odrske nastope pred občinstvom tesno povezuje z načrtnim izobraževanjem mladih igralcev.

Lansko jesen, kmalu po začetku šolskega leta, je društvo pripravilo s pomočjo profesorjskega zbora na gimnaziji enomesečni dramski tečaj za začetnike. Obiskovalo ga je 35 fantov in deklet. Vadili so odrsko hojo, držo, pantomimo, gestikulacijo in tistim, kar je potrebno za uvod tistim, ki želijo postati igralci. Vodil ga je profesor Jože Hradil, ki pomaga društvu pri vsem delu.

Po končanem tečaju so se mladi igralci začeli učiti prvo dramsko delo. Večina jih je iz prvega in drugega letnika, začetniki, ki se bodo v prihodnjih letih lahko na šoli in v društvu še načrtno izpopolnjevali. Za prvi nastop so si izbrali J. Kulundžičeve »Usode«.

Nekaj časa sem spremljal prizadevanja nekaterih naših glasbenikov, reproduktivnih in produktivnih, ki se trudijo, da bi oživili mladinsko zborovsko petje. Zdi se, da jim je letos to uspelo: mladinska pesem je zaživela v vsej svežini in lepoti iz deset tisočev mladih grl. Veseli so je vsi, ki jim je mladina in pesem pri srcu. Mednje pa sodita v prvi vrsti pedagog in zborovodja Avgust Suligoj in komponist Blaž Arnič. Nekaj skupnega imata oba, produktivne in reproduktivne: oba sta tesno povezana z našo glasbo in z našimi ljudmi. Zato ni čudno, da se iz leta v leto srečujeta pri delu za razvoj mladinske glasbe. Zato sem bil še posebno vesel, ko se mi je ponudila priložnost, da sem s profesorjem Arničem obiskal Avgusta Suligoja.

Zapeljali smo se v Smarje — Sap, kjer živi upokojeni učitelj — mladinski zborovodja Avgust Suligoj. Srečanje med Arničem in Suligojem ni bilo

Nuša, ki je režiral Miran Petrovič, komedijo pa je občinstvo prav dobro sprejelo. Premiera je bila sredi novembra in od tedaj se je zvrstilo že kar 32 predstav. Od igralcev so bili najbolj opaženi Simončičeva kot Spasičeva, Maherjeva kot Arsičeva in Gnejzdova kot Lazičeva. Med moškimi vlogami se je odlikoval Karus kot prof. Lazič. Zelo funkcionalno sceno je izdelal akad. kipar Maher. S to predstavo je gledališče doživelo velik uspeh tudi v krajih, kjer stalno gostuje, tako v Zavrdu, Dolškem in Notranjih gorah. V Zavrdu so morali prodati kar 170 dodatnih sedežev in stojišč. Z UJEZem bodo Šentjakobčani sredi maja gostovali v Kostanjevici in tako vrnili obisk društvu, ki je na njihovem odru nedavno uprizorilo igro »Vohunka«.

V letošnji kroniki Šentjakobskega gledališča ima posebno mesto pravilna igra z godbo in petjem »Trmljčica«, ki jo je po Grimmu priredil Saša Škufca, režiral Miran Petrovič, insceniral pa kot gost Milan Butina. Igrica je bila darilo otrokom za novoletno jelko, mladi gledalci pa so jo sprejemali z razumljivim vznemirjenjem. Pravilna scena, bogati kostumi in zmerom privlačna vsebina so neprenehoma navduševali malčke in njihovem vzkljanju Trmljčici (Bevčeva) in Grumova v alternaciji) ni hotelo biti konca. Otrokom so bili razen tega še posebno všeč dvorni nortek Bambo (Lojze Gerden in Janez Zalaznik v alternaciji) in Jože Zakrajšek kot kralj. Mali orkester pod vodstvom M. Pišlja je izvajal Fabijanjevo glasbo. Vsega je bilo 32 predstav, od tega dve v Dolškem.

Wittlingerjeva sodobna kome-

Profesor Jože Hradil in njegovi učenci

Po uspešni predstavi, ki jo je občinstvo lepo nagradilo, so začeli študirati nagrajeno Toneta Čufarja »Ljubezen v kleti«, s katero so želi pred kratkim enak uspeh. Gostovali so tudi v Ljutomeru in Gornji Radgoni. Zaželeno je, da bi gostovali še drugod.

Profesor Hradil pravi, da so za začetek izbrali lažji dramski deli, ki sta ustrezali strokovni usposobljenosti mladih igralcev. Dolgi monologi so namreč neke na meji med deklamacijo in dramsko dejavnostjo. To je igralcem olajšalo pripravo za kakovostno izvedbo dela. Tako so si že s prvim nastopom pridobili občinstvo in dovolj poguma za težja dela. Ko bodo v začetku prihodnjega šolskega leta igralci izpopolnili znanje na nadaljevalnem dramskem tečaju, bodo študirali zahtevnejša dramska dela. Tako se bodo postopoma razvijali v igralce, ki se bodo po končanem šolanju lahko uveljavljali tudi v društvih za odrasle.

Večno mlada pesem

Pred celjskim festivalom pri Arničem in Suligoju

samo srečanje dobrih prijateljev, prej bi rekli, da sta se srečala človeka, ki jima pesem ohranja večno mladost in pomlajuje duha in srce.

Srečala sta bila oba, Arnič in Suligoj, takoj pri pripravi na celjski festival. Oba sta obiskala vrsto zborov, občinskih revij in tudi okrajne prireditve.

Govorila sta ustvarjalec in izvajalec. Misli so prehitele besede, zato so tudi zapiske pomnjkliivi.

Dobra pesem nastane le, če sta ustvarjalec in izvajalec v najtesnejših stikih. Izvajalec je posredovalec občutkov ustvarjalca. To je bil nekako vodilni motiv razgovorov med Arničem in Suligojem.

Vsak komponist rad napiše skladbo za zbor, ki ga pozna. Pokojni Adamič je velikokrat rekel: »Zdaj, ko sem zbor slišal, šele znam zanj pisati.« Da, pisati za mladino! In pri tem ni razločka med sedemletnim fantičkom, ki poje, in morda sedemdesetletnim človekom, ki komponira. Pesem je večna mladost.

»Z enajset let sem veselim prihodnjih stikov z mladino. Ti stiki so edinstveni,« govori Arnič z mladostnim zanosom in nore, kakšno je bilo srečanje ob novoletni jelki v Celju. Ko so otroci odpeli program, so se začeli pogovarjati o tem,

dija, ki je doživela premiero konec januarja, je bila izredno lepo sprejeta pri mladini. K temu je pripomogla svojevrstna, moderno stilizirana scena arhitekta Frana Grada, ena najboljših, kar jih je imelo Šentjakobsko gledališče, pa tudi igralske stvaritve, Mlada Zdenka Bevčeva, ki sicer navadno igra naivke, je tokrat prvič igrala bančnikovo ženo Angelo van Loer, starejšo žensko. Od mlajšega ansambla sta v alternaciji z lepim uspehom nastopila Janez Zalaznik in Janez Usenik kot slikar David Korbal. Naporno vlogo bančnika Riharda je imel Drago Razboršek. Z »Mlado ljubeznijo« so gostovali že v Notranjih gorah, mislijo pa še na gostovanja v Dolškem, Zavrdu in morda še kje drugje, ker je scena pripravna za gostovanja, sama igra, ki jo je režiral D. Karus, pa terja le majhen ansambel. Posebej je treba omeniti toplo, pristno in življenjsko prisrčno igro Sonje Pavčičeve, ki igra strojevisko Suzan Finn.

V Tavčarjevi romantični igri (priredba Peter Marince) »Otok in Struga« je proslavil 25-letni del pri Šentjakobčanah Jurle Vizjak kot grof Egon, Izvirna Butinova scena in igra Manje Vukovec (Lucije), A. Gnidovca, Janka Moserja, Franca Penka in Bineta Berganta kot barona Konstantina Struškaga ter drugih so pod vodstvom režiserja Petroviča dali predstavo, na katero so Šentjakobčani lahko ponosni. Igrali so jo že 22-krat in z njo gostovali v Zavrdu in Dolškem. V obeh krajih je bil na predstavo nekakšen naval, da so bile dan poprej razprodane vse vstopnice in so morali dodati 175 sedežev in stojišč.

Ali društvo, izobražuje tudi režiserje? Ne, za režiserje naračajo skrb v Murski Soboti učiteljišče, ki ima to dejavnost v učnem načrtu kot poseben predmet; zanj se odločajo dijaki po lastni izbiri. Povedati je treba, da se je največ učiteljskih odločilo za režiserstvo stroko, manj za telesno vzgojo, še manj za druge.

K uspehom kulturno-umetniškega društva je precej pripomogla tudi mladinska organizacija na gimnaziji. Razen dramatike goji društvo tudi recitiranje in petje. Pevski zbor bo skupaj s pevskim zborom na učiteljsko priredil pred zaključkom šolskega leta javni koncert. Clani recitacijskega krožka pa sodelujejo na mnogih proslavah.

J-k

Letos bodo Šentjakobčani na študiralni dve premieri; prva bo Oscarja Wilda »Bumby«.

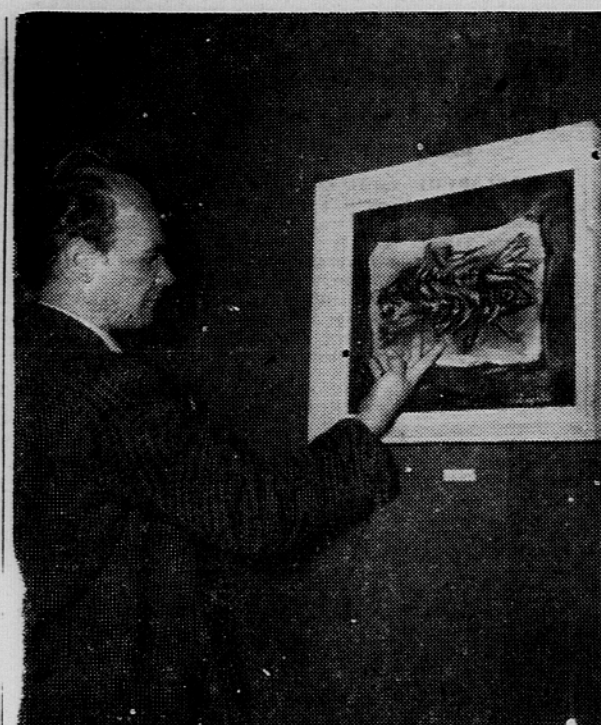
Zdaj je morda važnejše, če povem, da so imeli Šentjakobčani v tej sezoni že več predstav kot vse lansko leto in da imajo letos njihove predstave že 50 tisoč obiskovalcev.

Skratka : 50.000!

Zato želimo, da bi se jim uresničila njihova največja želja: da bi dobili zdaj, ko se odloča o prostorih v prvem nadstropju Mestnega doma, svoj »življenski prostor«, kajti sicer bo težko še naprej vski ne samo za igralce, ampak tudi a vseh tistih 50 in več tudi za vseh tistih 50 in več predstav. Če smemo spregovoriti v njihovem imenu, potem rečimo še v svojem:

»Mi smo — za!«

fn



S prve samostojne razstave Pavla Zamarja v Novi Gorici v juniju 1959. Na sliki avtor, ko vodi po razstavi

PAVLE ZAMAR šofer, slikar in glasbenik

Pavle Zamar iz Rožne doline pri Gorici je po poklicu šofer. Igra pa tudi harmoniko in spretno suče slikarski čopič. Sodeloval je že na več razstavah Kluba slikarjev — amaterjev »Nikolaj Pirnat« v Novi Gorici. Razen tega je v mestu, ki raste in se razvija ob Soči, priredil tudi samostojno razstavo. V bližnji prihodnosti bo že drugi samostojno razstavljal. Za prvomajsko praznike bo prvič nastopil s malim orkestrom »Sektet 1001«, ki je bil pred nedavnim ustanovljen.

Se kot kratkoložnik je bil dober risar. Komaj je odrasel šolskim klopm, je s petnajstimi leti šel septembra 1943 v partizane. Boril se je v raznih enotah na Primorskem in v ostalih krajih Slovenije. Z več odlikovanji se je vrnil, še vedno na pol otrok, v maju 1945 domov. Nato je šel graditi mladinsko progno Brčko-Banovič. Potem se je izučil za poklicnega šoferja in šestmesečni avtoprometni šoli na Ježici. In

Naši filmi za festival v Cannesu

Najnovejši film Franceta Stiglica »Deveti krog« (proizvodnja Jadran-filma) bo zastopal našo kinematografijo na trdnjem mednarodnem filmskem festivalu, ki bo od 2. do 20. maja v Cannesu. Zvezna komisija, ki določa filme za prikazovanje na mednarodnih festivalih, je sklenila poslati v Cannes izmed dokumentarnih filmov »Mali vlaki«, ki ga je v režiji Branislava Bastića posnelo podjetje »Lovčen-film«. Komisija je že prej sklenila poslati na mednarodni festival televizjskih filmov, ki bo istočasno v Cannesu, film Milenka Strpca »Do mozga« kosti«.

J-k

spet ga je peljala pot na mladinsko progno Samac-Sarajevo. V mladinskih brigadah se je kot dober risar navdušil za slikarsko umetnost.

Ko se je vrnil v Novo Gorico, je spet prijel za volan. Vsak prosti trenutek pa je izkoristil za slikanje. Ljudje, ki so ga poznali kot šoferja, so mu rekli drveči slikar.

Zamar je v prejšnjih letih nekajkrat proslil za sprejem na Akademijo upodablajočih umetnosti. Čeprav pa se mu goreča želja ni izpolnila, čopi-

ča ni zavrgel. Ustvarja podobe, polne življenja in dinamičnosti, in to pejsaže, portrete, tihožitja, olja s socialno tematično itd. Zamar je dal tudi pobudo za ustanovitev kluba »Nikolaj Pirnat«, kjer se zbirajo mladi ljubitelji slikarstva. Ves mladosten in živ ljubi žive barve. V vni, da bi čim globlje prodir v svet slikarstva in glasbe, ki ga mika, je zapustil »krmilo« avtomobila in se v zadnjem času oprijel aranžerstva na Trgovski šoli v Novi Gorici.

J.P.

TEDEN MUZEJEV NA HRVATSKEM

Po vseh krajih Hrvatske so bile v okviru Tedna muzejev številne razstave, predavanja in ekskurzije v kraje, bogate s kulturnimi spomeniki.

V Zagrebu je bila razstava predmetov iz geološke preteklosti, živalskega sveta in zanimivih najdb iz podzemskih jam. V največjem izložbenem oknu veleblagovnice Na-Ma je razstavljal Etnografski muzej razne etnografske predmete, po večjih delovnih kolektivih so bile poslane razstave, ki sta jih priredila delavska univerza »Moša Pijade« in mestni konzervatorski zavod z naslovom: »Kaj je kulturni spomenik?« Da bi se delovni kolektivi čim bolj seznanili s kulturnimi spomeniki in njihovo zgodovino, sta delavska univerza in konzervatorski

zavod ves teden pritejala izlete v zgodovinsko zanimive kraje v okolici Zagreba.

V okviru Tedna muzejev so tudi v drugih krajih Hrvatske številne razstave in druge prireditve, posvečene spoznavanju kulturnih spomenikov. V »varni« Diura Djaković v Slavonskem Brodu je zagrebški Muzej za umetnost in obrt priredil razstavo: »Umetna obdelava kovin«, na njej so bili razstavljeni kovinski predmeti iz predzgodovinske dobe do današnjih dni.

V Sisku bo nočjo na predvečer prvega maja, odprta v starem dvorcu iz XII. stoletja etnografska razstava, v Karlovcu pa bodo priredili razstavo: »Narodno osvobodilna borba v Virginpostu.«

E.K.

Arnič: »Življenje naše mladine je polno dinamike. Mladina zahteva veselih stvari. Z vseh strani nam lije v ušesa ritem jazza. Mladini lahko nudimo višjo vrednost in kvaliteto stvari tudi v tem znanju.

Najbolje bi bilo vse te misli in predloge uveljaviti če bi imeli reprezentančen mladinski pevski zbor. Okrog njega bi se zbirali komponisti zbor pa bi bil hkrati najboljša šola za zborovodje.

»Ljudska oblast nam je takoj po osebooditri omogočila da bi tradicije Trboveljskega slavka nadaljevali z mladinskim zborom pri Filharmoniji. Žal je ta zbor po dveh letih prenehal z delom. Najbrž se bodo tisti, ki so krivi za razpad tega zbora, zdaj, ko se je mladinsko zborovsko petje končno le razmahnilo, pošteno zamislili.«

»Saj še ni vse izgubljeno, sem poskušal poseči v besedo.«

»Ne, pač pa mnogo zamujenega.«

Morda res. Vendar je pesem večna in večno mlada. V zadnjem času se je v pripravah za celjski mladinski festival združilo na tisoče slavčkov od Triglava do Jadrana in vse tja do štirih panonskih planjav.

In letošnji celjski festival ni in ne more biti niti tekmovalne niti ocenjevalne. Vse prireditve pred njim so ena slika, ker drugače nimajo. Zato menim, da »Grlica« res šele išče pravo pot.«

Suligoj: »Res pa je, da je nastalo po vojni zelo malo tekstov, primernih za mladino.«

Arnič: »Ko sem gledal in poslušal pevsko revijo, sem upravljal zborovodje, na kaj se opirajo pri izbiri programa. Odgovarjali so mi, da na »Grlico«, ker drugače nimajo. Zato menim, da »Grlica« res šele išče pravo pot.«

Suligoj: »Res pa je, da je nastalo po vojni zelo malo tekstov, primernih za mladino.«

Arnič: »Ko sem gledal in poslušal pevsko revijo, sem upravljal zborovodje, na kaj se opirajo pri izbiri programa. Odgovarjali so mi, da na »Grlico«, ker drugače nimajo. Zato menim, da »Grlica« res šele išče pravo pot.«

Suligoj: »Res pa je, da je nastalo po vojni zelo malo tekstov, primernih za mladino.«

Arnič: »Ko sem gledal in poslušal pevsko revijo, sem upravljal zborovodje, na kaj se opirajo pri izbiri programa. Odgovarjali so mi, da na »Grlico«, ker drugače nimajo. Zato menim, da »Grlica« res šele išče pravo pot.«

Suligoj: »Res pa je, da je nastalo po vojni zelo malo tekstov, primernih za mladino.«

Arnič: »Ko sem gledal in poslušal pevsko revijo, sem upravljal zborovodje, na kaj se opirajo pri izbiri programa. Odgovarjali so mi, da na »Grlico«, ker drugače nimajo. Zato menim, da »Grlica« res šele išče pravo pot.«

Suligoj: »Res pa je, da je nastalo po vojni zelo malo tekstov, primernih za mladino.«



Blaž Arnič in Avgust Suligoj

Ljubljana za domače in tuje turiste

Letošnji načrti Turističnega društva Ljubljana

Po ljubljanskih ulicah že srečavamo prve turiste, vedno več je tudi šolarjev s podežela, ki so si za šolski izlet izbrali Ljubljano. Povsod v Sloveniji ter po državi se živahno pripravljajo na turistično sezono, mi pa si oglejmo, kaj je pripravilo letošnje Turistično društvo Ljubljane.

Dva nova prospekta Ljubljane

Pred dvema letoma je Turistično društvo izdalo večji prospekt Ljubljane v 100.000 izvodih. Letos imajo še 35.000 izvodov tega prospekta, pripravljajo pa nov manjši, »žepni« prospekt, v katerem bodo vsi podatki, ki jih rabi turist. Razen tega tudi podatke, kdaj so odprti muzeji in galerije, kje so najznamenitejši predeli Ljubljane, kako je s hoteli in prenočiteli, katere trgovine bodo odprte v nedeljah, kakih 45 trgovin več kot lani, in sicer od 9-13 ure. Društvo pa pripravljajo tudi izdajo novejšega večjega prospekta Ljubljane, najbrže v barvah, ki naj bi izšel ob koncu leta 1960.

Mali intervju

Prvega maja praznuje Milan Škerlavaj - Petrač petdesetletnik. Bogat in ploden je njegov prispevek, ki ga je že kot predvojni komunist in revolucionar dal v borbo za naš sedanji čas. Leta 1939 je postal član KPS; leta 1941 je bil najprej zadolžen za politično delo med stražniki, nato pa je postal v okupirani Ljubljani vodja centralne tehnike pri CK KPS. To delo je opravljal tudi kasneje, po odhodu k partizanom, na osvobodjenem ozemlju. Vrsta odlikovanj iz NOB in »Spomenica 1941« so priznanja, ki jih je tovariš Petrač dobil po osvoboditvi za udeležbo v ilegalnem boju in NOB.

Zdaj je tovariš Petrač direktor Zavoda »Borec« v Ljubljani, zavoda, ki izdaja, propagira in razširja literaturo, izdelke likovne umetnosti in izdelke uporabne umetnosti s tematiko iz NOB in boja naprednih ljudskih sil. Prav v zvezi z dejavnostjo zavoda, za katerega se je s pravo ljubeznijo in prizadevanjem ter organizacijsko sposobnostjo zavzel, smo tovariš Petraču zastavili tole vprašanje:

Kakšni so bili razlogi za ustanovitev Zavoda Borec?

»Prvenstvena naloga je bila, da se knjige s tematiko NOB čim bolj približajo ljudem, zlasti mladini, tembolj zato, ker je bilo slišati govornice, da je ta tematika preživela, da se ljudje zanjo ne zanimajo več. Brž ko je bil ustanovljen zavod, oziroma



odprta naša knjigarna v Ljubljani, smo videli, da smo imeli prav. Stevilna naročila, ki jih prejema zavod, številni predlogi in želje - vse to potrjuje, da je izdajanje del s tematiko iz NOB potrebno in nujno, pri ljudeh, zlasti pri mladini pa toplo sprejeto in iskreno zaželeno. Zakaj tradicije NOB so med ljudmi žive.

Drugo vprašanje tovariš Petraču pa se je glasilo:

Kateroga dogodka iz ilegalnega dela ali iz NOB se najbolj spominjate?

»Bilo jih je veliko; prijetnih, težkih in trpkih. Najbolj pa mi je ostal v spominu dogodek iz Dolnje Brige. Ob nemški ofenzivi leta 1943 smo morali zapustiti tiskarno. Nemci so jo našli in polni stroje s solno kislino. Naši fantje so se mimo nemških zased priplazili v Brigo, kjer je bila nemška postojanka in ponudili premazali stroje z oljem, proti jutru pa se brez žrtve umaknili. To je bilo pošteno iztrgovanje in zavest, polna odgovornosti. No, tudi kasneje je bilo s preselitvijo teh strojev imeli mučne dneve, ko smo jih vozili po hosti in skrivali, da smo jih srečno prenesli na Rog. Eden izmed strojev je zdaj v muzeju NOB v Ljubljani.

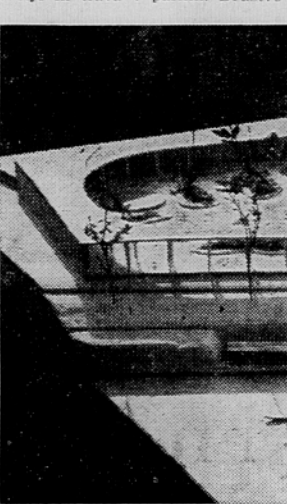
Ob koncu: tovariš Petrač ob njegovi petdesetletnici - naše iskrene čestitke!

Prenočišča: letos še slabo

V Ljubljani je na razpolago turistom približno 600 postelj - v hotelih in pri zasebnikih - ki so letos približno 50 odstotno, med sezono pa kar 250-odstotno. Čeprav letos stanje ne bo bistveno spremenjeno, pa lahko računamo na nekaj, s čimer bo letos nekoliko več. Tako so prav te dni uredili četrto nadstropje v Domu JLA, kjer je zdaj 100 postelj več. Razveseljuje je tudi novica, da bo letos v sezoni v Studentovskem naselju na razpolago 300 postelj, razen tega pa se bodo gostje lahko hranili v tamkajšnji menzi. Svede da tudi letos lahko računamo na Akademski kolegij, julija ali avgusta pa bodo zgrajeni domovi na Kureškem pridobili nadaljnjih 40-50 ležajev. Kmalu bo krenila nadzidava v hotelu »Turist«, prihodnje leto bo končana prvo etaža hotela »Slova«, kmalu bodo zgradili gradilo v Metnem (35 ležajev), pa tudi gradnja hotela »Levi« ni več daleč. Posebno poglavje pa so zasebna ležišča. V Ljubljani jih je v sezoni komaj 145-150. Vzroki za nezanimanje ljudi, ki bi lahko dajali sobe turistom, niso znani, vendar ti lahko prav Turistično društvo in potovalne agencije pokazale več dejavnosti v tej smeri.

Važna je tudi zunanost mesta!

Popolnoma jasne je, da naredi turist zunanost mesta velik del, ki ga do sedaj ni bilo. V Ljubljani je še vedno precej zanemarjen kraj, ki nam ne morejo biti v ponos. Spominimo se le nekaj najbolj kritečnih primerov: vodnjak na Nove trgu (kjer voda ni več ne teče), Navje, Plečnikov pristan, parkirni prostor pred staro klavnic, javno stanšnice na Trgu francoske revolucije pa nemarno »zaplančane« in neokupirane zaplankane gradbišča sredi mesta, poudre ograje in klopi, pohojno cvetje in trava v parkih. Društvo



Tako naj bi bilo urejeno gostišče ob Ljubljani na Špiči - (Foto: Janez Kališnik)

Idrija za 1. maj

Idričani bodo tudi letos, kot vsako leto, dostojno praznovali 1. maj. Organizacija Socialistične zveze je pripravila bogat program praznovanja, ki je pritegnil k sodelovanju tudi ostale organizacije in društva.

Nocoj ob pol devetih bo na Trgu maršala Tita koncert godbe na pihala. Na vseh hribih, krog in krog Idrije, bodo zagoreli kresovi in osvetlili praznično rudarsko mesto, veseleče se napredka, ki je zrasel pod trdimi, žuljavimi rokami upravljalcev. Jutri bo budnica naznanila začetek velikega delavskega praznika in, če bo po sreči, tudi sončnega majskega jutra. Ob osmih se bo rekla ljudje zila z udeleženci proslave iz Spodnje Idrije in se zvrstila v tradicionalen prvomajski prevod - prikaz razgibanega družbenega življenja. Ob desetih bo množica upravljalcev prisluhnila na Trgu maršala Tita. Po končanem zborovanju se bodo ljudje razkropili v naravo, ki je malokje tako bogata užitkov. Zvečer pa se bodo spet zbirali v rudniški sindikalni dvorani, kjer jim bo godba JLA iz Beograda priredila simfonični koncert.

15 let strogega zapora za Prudiča

Ljubljana, 29. aprila. Danes se je končala razprava proti skupini kolektorskih tatar, ki so v minulnem letu odprli v Ljubljani v Zagreb in tam preprosto nekaj deset koles in motociklov. Veliki senat je kolodvoru Franca Prudiča obsodil na 15 let, 15 milijonov, 15 let v 12 mesecih, njegovega brata Tonca na 3 leta in 3 meseca strogega zapora, oba pa bosta morala po prestani kazni za vedno zapustiti našo državo, ker nista naša državljana. Drugi senat je na pravih 15 let strogega zapora, Marijo Salmiča na 4 leta strogega zapora.

Na današnji razpravi so zastopali še nekateri priče, ki so povedale, kje in kdaj se je Prudič mučil. Prudič se je namreč izgovarjal da ob določenih dnevih solah ni bil v Ljubljani. Predsednik senata je na tem prebral obsežen dokazni material.

Namestnik javnega tožilca Roman Vobič je v zaključnem govoru obsežno ocvrtil zločinski delovanje Prudiča in njegovih pomočnikov. Prudič je na prejšnjem senatu izjavil, da je duševno bolan, vendar so psihiatri in psiholozi ugotovili, da je popolnoma ozdravljen za svoja dejanja. Prudič ni bil v Ljubljani, predsednik senata je na tem prebral obsežen dokazni material.

Ob koncu: tovariš Petrač ob njegovi petdesetletnici - naše iskrene čestitke!

Vodniki za šolske izlete

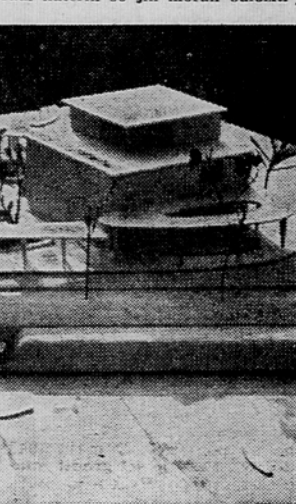
Turistično društvo Ljubljana ima že tri leta vpeljan vodniški službo. Prav zdaj imajo tečaj za nove vodnike, saj morajo razen mestnih znamenitosti poznati tudi našo družbeno ureditev, ki tulca močno zanimaja. Letos so pripravljajo novost. Skupine otrok s podežela, ki bodo prišli na izlet v Ljubljano, bodo imeli brezplačne vodnike.

Promenadni koncerti in folklorni nastopi

V turistični sezoni bodo v Ljubljani vsako soboto in nedeljo, pa tudi enkrat med tednom, promenadni koncerti godb na pihala, prireditelj pa bodo tudi številne nastope domačih folklornih skupin. Ker pa so ti koncerti in nastopi na različnih koncih mesta (misljijo jih prenesti tudi v predmestje) bi nujno potrebovali montažni oder. Investicijski program so pripravili že letos, pa je zaenkrat izpadel iz prioritete liste.

Zivahna dejavnost komisije za poživitev Ljubljane

Posebna komisija za poživitev Ljubljane v okviru društva si prizadeva, da bi različne športne dejavnosti na reki razširila na mestno področje. Letos so pripravili več idejnih načrtov, ki pa so naleteli na precejšnje težave, zaradi katerih so jih morali odložiti.



Tako naj bi bilo urejeno gostišče ob Ljubljani na Špiči - (Foto: Janez Kališnik)

Oddaja »Pokaži, kaj znaš!« za železničarje

Navdušili so pevci popevk

Ljubljana, 29. aprila. Včeraj zvečer je bila v veliki dvorani Gosposkarske razstaviske javna televizijska oddaja »Pokaži, kaj znaš!«, ki jo je skupno z RTV Ljubljano pripravil odbor za organizacijo praznovanja ob 40-letnici velike železničarske stavke v Ljubljani, in so na njej nastopili le železničarji in njihovi najbližji sorodniki.

Prvo mesto sta z 80 točkami zasedla Slavka Knez iz Maribora, ki je zapela Domenica Modugna »Dežuje« in Zvonimira Krkljuša »V soboto na plesu« in tenorist Jože Leskovec iz Ljubljane, ki je zapel Emila Adamiča »Planinca« in Rada Simonitića »Samo en cvet«. Sledili so pevci popevk Marjan Rožič z Jesenic, Bunc Ramovc »Only You« in Panzerjevo »Come prima« - 76 točk, vokalni tercet FBI + M s Primorskima s popevkama »Lahko noč, ljubzen moj« in »Marino« - 75 točk, na naslednje mesto se je

SOŠTANJ

Ker za pouk tehnične vzgoje v osemletnih soštanjskih občinah primanjkuje predavateljev, naj bi v prehodnem obdobju šolam pomagali številni tehniki iz večjih podjetij. Za tako pomoč so prosili prosvetni delavci na minulem občnem zboru občinskega sindikalnega sveta v Soštanju.

BLED

Kulturno-prosvetna društva in društva Svoboda v blejski občini so imela nedavno posvet na Bledu, kjer so se pogovorili in izmenjavali izkušnje o dosedanjem delu, predvsem o delu v zadnji sezoni. Ugotovili so, da je najbolj delavno društvo v Bohinjski Beli.

Ob koncu: tovariš Petrač ob njegovi petdesetletnici - naše iskrene čestitke!

ali pa preloži na poznejši čas. Tako so morali odložiti načrt o ureditvi mestnega jezera (in športnih igrišč ob njem) ob izluku Mlega grabna v Ljubljano. Zelo pa se ukvarjajo z zamislijo ureditve Spice. Tu so lepi prostori za parke, gostišča in igrišča. Po idejnem načrtu naj bi bilo tam večje paviljono gostišče, ob njem bi pristajali čolni itd. Ker bodo letos začeli urejevati Prule in bodo na tem mestu stali provizoriji za stanovanja gradbenih delavcev, ki pa jih bodo pozneje seveda umaknili, so sklenili, da bodo načrte končali do začetka prihodnjega leta, tako da bodo imeli tudi dovoli časa za sklenje investicije. Letos pa bodo priredili »Noč na Ljubljani« (ob začetku turistične sezone), tekme veslaških društev, plavalne prireditve, povodne viteške bitke (iz Valvazorjevih časov), ter igro »Urška in povodni mož« (ob sodelovanju Mestnega gledališča). Veslaško društvo »Galica« bo prevzelo izposojevalnico čolnov. S. I.

S seje zboru proizvajalcev ObLO Ljubljana-Center

Na zadnji seji zbor proizvajalcev ObLO Ljubljana-Center so razpravljali o zagotovitvi sredstev, ki so izpadla iz občinskega proračuna zaradi ukinitve dopolnilnega proračunskega prispevka (odlok o ukinitvi je sprejel ObLO na seji obeh zborov 1. aprila letos), zaradi katere manjka v občinskem proračunu približno 85 milijonov dinarjev. Ta problem bi lahko rešili na dva načina, in sicer bi ali zmanjšali potrošnje sredstev ali pa poiskali manjkajoča sredstva



Tako naj bi bilo urejeno gostišče ob Ljubljani na Špiči - (Foto: Janez Kališnik)

druge. Ker pa je namen porabe teh sredstev zelo važen, obenem pa v precej primerih navezan na skupno finansiranje občine z OLO in podjetji, bi z zmanjšanjem potrošnje v bistvu izgubili še več. Zato so odborniki zboru proizvajalcev razpravljali o predlogu, naj bi podjetja dala dotacijo, ki bi se stekala v komunalni sklad občine, ki bi ga nato ustanovili na seji obeh zborov ljudskega odbora.

Po razpravi so sprejeli sklep, naj bi podjetja iz svojih skladov skupne uporabe dala dotacijo družbenim skladom občine v višini, ki je izpadla zaradi ukinitve dopolnilnega prispevka. Člani zboru proizvajalcev bodo zato organizirali sestanke volivcev-proizvajalcev v svojih volilnih enotah, na katere bodo prišli zastopniki upravnih odborov, delavskih svetov, direktorji, pa tudi predstavniki občinskega sindikalnega sveta in odborniki občinskega zbora ObLO. Po teh sestankih bodo razpravo prenesli v delavske svete podjetij, ki naj bi jo končali do 20. maja. V začetku junija bo

Prevaljski prosvetni delavci so uprizarili igro »Robinson ne sme umreti« z njo so tudi gostovali. Pred kratkim pa so v Prevaljah priredili tudi oddajo »Pokaži kaj znaš!«, ki je zelo lepo uspela. Na oddaji so se najbolj odrezali pevci, ki so zasedli prvo mesto.

CRNA

DPD Svoboda v Crni na Kolskem je zelo ugodno presenetel gledalce z odlično odigranim dramskim delom »Nočni vlak« Leopolda Suhadolca. Z uprizoritvijo te zahtevne Suhadolčeve no vite, ki je kljub pomanjkanju tehničnih sredstev odlično uspela, so Crjani ponovno dokazali, da so zelo dobri igralci.

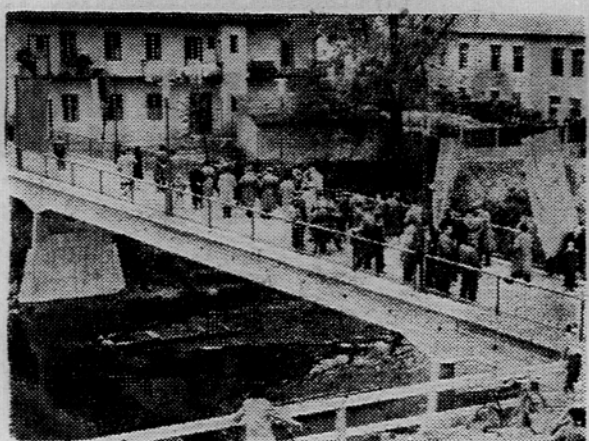
IZPRED SODIŠČA

Prijeli so skupino tihotapcev

Cetrtega novembra lani, nekaj minut po 19. uri, je pripeljal Balazs-ekspres postni vagon do Maribora, kjer so ga odklopili in potisnili na slepi tir pred postno carinsko skladišče. Spremljevalci vagona, postar Andrej Repina, je nadaljeval iz taborišča v Ljubljano in je zato, kot običajno, izvozil ključki posebnega vagona s pošto trilateralne razkladalni skupini postarjev.

Repina je med vožnjo proti Ljubljani zadovoljno računal, koliko »zaslužka« mu bo prinesel današnji dan. V Spielfeldu je namreč sprejel od mednarodne letenske skupine 60 kilogramov moskatskih ročnih ur, 288 vzgajalnikov v 7 kilogramov saharina. To blago je bilo v treh paketih, ki jih je prinesel k trem rednim poštnim paketom, saj je vedel, da se pa, kot prevažajo v Mariboru le po stevili in teži ni važna. Njegov račun ta dan je bil kaj preprost. Za 60 kilogramov ur bo dobil 60 tisoč dinarjev, za 288 vzgajalnikov 6.000 dinarjev in za 7 kilogramov saharina 7 tisoč dinarjev. Skupaj 73.600 dinarjev. Skratka, lep postarški »zaslužek« enega dne.

Ob koncu: tovariš Petrač ob njegovi petdesetletnici - naše iskrene čestitke!



Ljubljana, 29. aprila. Danes dopoldne so slovesno odprli zbor proizvajalcev ljudskega odbora, podjetja pa naj bi dala sredstva do konca prvega polletja, da bo tako mogoče izvršiti naloge, ki stoje v občinskem proračunu. S. I.

Pomoč podjetij

o rezultatih akcije razpravljal zbor proizvajalcev ljudskega odbora, podjetja pa naj bi dala sredstva do konca prvega polletja, da bo tako mogoče izvršiti naloge, ki stoje v občinskem proračunu. S. I.

NOVA GORICA

Pionirsko gledališče gorške osemletke je v režiji Cilke Ravnikar uprizorilo svojo prvo otroško igrice »Mačeha in pastorka«. Dve predstavi sta bili za otroke in ena za odrasle. V kratkem nameravajo z igrice gostovati tudi v Desklah. V kinodvorani Soča pa se je folklorni krožek predstavil z večernimi narodnimi plesovi in ritmičnimi vajami.

Kranjska kronika

Ta teden so v Kranju odprli dve novi samopostrežni trgovini, in sicer trgovino »Potrošnik« na Koroški cesti in trgovino »Postrežnik« v Vodopivni ulici. Obe trgovini bodo okusno urejeni. Novi samopostrežni prodajalni predstavljata prvi korak k modernizaciji trgovske mreže na Gorenjskem, saj sta to prvi tovrstni trgovini v okraju.

PREVALJE

Prevaljski prosvetni delavci so uprizarili igro »Robinson ne sme umreti« z njo so tudi gostovali. Pred kratkim pa so v Prevaljah priredili tudi oddajo »Pokaži kaj znaš!«, ki je zelo lepo uspela. Na oddaji so se najbolj odrezali pevci, ki so zasedli prvo mesto.

CRNA

DPD Svoboda v Crni na Kolskem je zelo ugodno presenetel gledalce z odlično odigranim dramskim delom »Nočni vlak« Leopolda Suhadolca. Z uprizoritvijo te zahtevne Suhadolčeve no vite, ki je kljub pomanjkanju tehničnih sredstev odlično uspela, so Crjani ponovno dokazali, da so zelo dobri igralci.

IZPRED SODIŠČA

Prijeli so skupino tihotapcev

Cetrtega novembra lani, nekaj minut po 19. uri, je pripeljal Balazs-ekspres postni vagon do Maribora, kjer so ga odklopili in potisnili na slepi tir pred postno carinsko skladišče. Spremljevalci vagona, postar Andrej Repina, je nadaljeval iz taborišča v Ljubljano in je zato, kot običajno, izvozil ključki posebnega vagona s pošto trilateralne razkladalni skupini postarjev.

Repina je med vožnjo proti Ljubljani zadovoljno računal, koliko »zaslužka« mu bo prinesel današnji dan. V Spielfeldu je namreč sprejel od mednarodne letenske skupine 60 kilogramov moskatskih ročnih ur, 288 vzgajalnikov v 7 kilogramov saharina. To blago je bilo v treh paketih, ki jih je prinesel k trem rednim poštnim paketom, saj je vedel, da se pa, kot prevažajo v Mariboru le po stevili in teži ni važna. Njegov račun ta dan je bil kaj preprost. Za 60 kilogramov ur bo dobil 60 tisoč dinarjev, za 288 vzgajalnikov 6.000 dinarjev in za 7 kilogramov saharina 7 tisoč dinarjev. Skupaj 73.600 dinarjev. Skratka, lep postarški »zaslužek« enega dne.

Tega dne pa je upravniki pošte kontrolirali izkazovalnice letenske skupine in v policijski službenici Cvikla. Predlagali mu je, naj svoj dopust takoj nastopi. Cvikl je odšel na dopust. Te »malenkosti« pa Repina v svojem načrtu ni predvidel. Zato je postala zanj usodna. Cvikl je imel namreč nalogo, da ponudi prenesite tihotapsko blago iz skladišča svojemu in Repinu Dubrovniku pa so naslednje jutro prejeli tihotapsko blago carinski službenici.

Ob koncu: tovariš Petrač ob njegovi petdesetletnici - naše iskrene čestitke!

dosedanje stanje telefonskega omrežja na Gorenjskem zelo kritično, saj ni bilo moč dobiti nobenih telefonskih števil, bodo letos razširili telefonsko omrežje.

Ze minulo leto se je z žalnimi svečanostjo na Okroglem priločno praznovanje v pocatitev 1. maja. V torku pa so se pričele tudi letošnje ekonomske igre. Približno 400 dijakov ekonomskih sol iz Kranja, Kopra, Murške Sobote, Ljubljane, Novega mesta, Ajdovščine, Trbovelj, Celja in Maribora je te dni pomenilo svoje sposobnosti v več športnih disciplinah. Za zaključek so priredili tudi kulturno-umetniški večer in napravili izlet v več privlačnih krajih Gorenjske.

V Mestnem muzeju v Kranju sta bili v tednu muzejev odprti dve zanimivi razstavi. V prvi razstavi ološka dejavnost Mestnega muzeja v Kranju, in »Leopold Layer in njegovo nasledstvo«.

MARIBORSKI drobiž

Preskrbovalno podjetje »Povrtnina« bo pričelo resno pripravljati vse potrebno za gradnjo lastnega skladišča - tako so sklenili na seji sveta za blagovni promet. Le z lastnimi prostori za skladišče, sčeneje sadja in vrtnin bo podjetje sposobno skrbeti za urejeno preskrbo mesta. Razen tega so na seji predlagali, da se zagotovijo določene rezerve telečjega mesa za turistične sezone. V ta namen naj bi mesto zmrzovali, glede na višje stroške, ki bodo pri tem nastali, pa je svet odobril tudi zvišanje cen.

Ustni časopis so v torku priredili novinarji mariborskega »Večera«

za oficirje in podoficirje mariborske garnizije v Domu Jugoslovanske ljudske armade. Prireditelj je potekala pod naslovom »Mariborska revolucionarna preteklost in gospodarski razvoj Maribora«. V programu je sodelovala tudi podpredsednica okrajne ga ljudskega odbora Maribor - Ančka Kuharjeva, ki je v usnem intervjuju odgovorila na vprašanja o razvoju solstva in o zdravstveni službi v mariborskem okraju.

Srednjo kmetijsko šolo v Mariboru so pred dnevi obiskali predstavniki Italijanske tovarne »Filital« ter si ogledali tovarne zaščitnih sredstev, ki jih ta tovarna izdeluje.

Glasbena šola KUD »Jože Hermanko« je priredila v Kazinskem dvoranu javni nastop svojih gojencev. Pred poslušalci se je zvrstilo 82 mladih muzikantov: violončlistov, pianistov in harmonikarjev. Kot solisti, v duetih in zboru so pokazali lepo znanje in prizadevanje, ki ima v glasbeni vzgoji lepo izraženo.

Ljubitelji filmske umetnosti so si v velikem številu že prvi dan v kinu »Slova« predvajali ameriški film »Vojna«

»Vojna« je bil dobro obiskan film - Nje no življenje. V tem mesecu bodo predvajali v mariborskih kinematografih še japonski film »Ulica strahu« in ameriški barvni kinemaskopski film »Aleksander Veliki«.

VČERAJ DANES JUTRI Ljubljani

Rojstva
V četrtek se je v ljubljanskih porodnišnicah rodilo osem deklet in en deček.

Ne povečujmo gneče!

Sicer je lepo, da podjetje »Snažga« z ameriški skrbijo za čistost našega mesta, posebno pred prvim majem, vendar nikakor ni najbolje, če si delavci podjetja izberejo prav »najprometnejše« ure v najožjih in najprometnejših



ulicah za čas svojega delovanja. Sicer pa se smetljaki na cestah ne vidijo le te dni, ampak smo tudi že prej imeli priliko opazovati, kako se ljudje mukoma prebijajo med vrstami smetnjakov, ki kar cele ure samevajo na pločnikih. (Foto: S. Jerala.)

Postarji imajo polne roke dela

Ob prvem maju postarji nimajo niti toliko časa, da bi si obrisali pot z obrazov. Se v sredo je bilo v pisemskem oddelku ljubljanske glavne pošte odposlanih in sprejetih le 25.000 pisem in 10.000 dopisov, v četrtek pa se je ta številka dvignila na 30.000 pisem in 20.000 čestitk in dopisnic. V pisemskem oddelku te pošte menijo, da bo v petek promet še večji, in sicer okrog 34.000 prejetih in odposlanih pisem in okrog 45.000 prvomajskih čestitk in dopisnic. (B. S.)

Problem, ki nastane le v prazničnih dneh

V samopostrežni trgovini »podjetje« »Prehramena« v Ljubljani se je v dneh pred prvim majem zelo povečal promet. V sredo so zabeležili 950.000 dinarjev, v četrtek 1.150.000 dinarjev, v petek pa bodo v kinu »Komuna« ob 11-30 kar 919.000 dinarjev prometa. V četrtek dopoldne pa je pred samopostrežno trgovino nastala prava gneča, saj so gospodinjstva stale kar v vrsti, ki dobiše kosce. Velik promet pripisujejo tudi delstvu, da so najpomembnejši artiklom znižali cene. (B. S.)

Novi filmi v Ljubljani

Najbrž bodo konec prihodnjega tedna v kinu »Union« pričeli predvajati francoski film »Ljubimca«, ki so ga posneli leta 1959 v kinemaskopski tehniki, režiral pa ga je Louis Malle. Film pripoveduje o porokih ženi s province, ki išče pustolovščine, pa se zaubi v slučajno znanca in z njim pobegne. V glavnih vlogah nastopajo Jeanne Moreau, Jean-Marc Bory in Alain Cuny.

V kinu »Komuna« bodo že ta teden pričeli predvajati drugi del sovjetskega filma »Ivan Grozni«, ki ga je režiral Sergej Eisenstein. Glasbo je napisal Sergej Prokofjev, igrajo pa Nikolaj Cerkasov, Serafima Birman in Pavel Kadocnikov. Od prvega do tretjega maja pa bodo v kinu »Komuna« ob 15. in 17. vrtili domači dokumentarni film »Od monarhije do republike«.

Konec prihodnjega tedna bodo v kinu »Slova« predvajali ameriški barvni kinemaskopski film »Vichita«, ki ga je režiral Jack Turner. V njem pa igrajo Joel McCreary, Vera Miles in Lloyd Bridge. Zgodba filma se odvija v mestecu Vichita in je polna poznanih zapletov iz cowbojskih filmov.

Prvega maja bo tudi prva predstava v letnem kinu »Beli grad«. Na sporedu bo ameriški barvni kinemaskop western »Zadnji voz«, v katerem igrajo Richard Widmark, Susan Kohlen in Tommy Rettig, režiral pa ga je Delmar Daves.

V kinu »Siska« bo 1. maja premiera ameriškega barvnega western filma »Tri ure do odločitve«. Film je režiral Alfred Werker. Igrajo pa Dana Andrews, Donna Reed, Dianne Foster in Richard Webb.

Kino »Slova« bo predvajal ves prihodnji teden nemški film »Moj lepa mama«, v »Soli« na bodo na sporedu repize.

Lesni kombinat

Delavske športne igre

KRANJ, 29. aprila. — V počastitev delavskega praznika je sindikalna podružnica tovarne »Sava« organizirala delavske športne igre, ki so se jih udeležila številna domača podjetja in ustanove, pa tudi šole. Tekmovali so v odbojki, namiznem tenisu, rokometu, kegljanju, streljanju in šahu. To veliko množično tekmovanje je trajalo skoraj dva tedna. Razveseljivo je predvsem to, da so se na igriščih pojavili predvsem tisti, ki se sicer aktivno ne ukvarjajo s športom.

Mariborske vesti

Republika mladinska nogometna reprezentanca, ki se pripravljala za dvoboj s Švedijo, je v Mariboru po zanimivi in polni igri premagala mladinsko reprezentanco Maribora 5:0 (4:0). Za reprezentanco Slovenije so igrali: Prič (Lj), Sarlah (Kl), Klatič (Kop), Unterreiter (Br), Skušek (Lj), Čeb, Breznik (Lj), Arnejčič, Breznik (Lj) (vsi M), Pirč (I) in Potokar (I).

GLADKA ZMAGA BOLJŠIH

Slovenija : Lodž 3:0 (15:8, 15:6, 15:13)

LJUBLJANA, 29. apr. — Za večeršnje gostovanje odbojkarjev iz Lodža je bilo veliko zanimanje, vendar je hladno vreme le zadržalo doma mnoge ljubitelje te igre. Pa tudi v takem se je na igrišču Olimpije zbralo nekaj manj kot 1000 gledalcev.

Ljubljanskemu občinstvu sta se mostovi predstavili takole:

Slovenija: Urnat, Simić, Golet, Jeranič, Krevsel, Jedretič, Breščak, Sumak, Bežjak, Rozman, Kržišnik.

Lodž: Rodanski, Januszewicz, Frontarek, Strykowski, Korński, Freubyn, Olcanski, Najdek, Kortowski, Dutkiewicz.

Gostje v tem prvem nastopu se zdaleč niso pokazali toliko, kolikor smo pričakovali. Za njihovo slabšo igranje velja pač nekaj opravičilo: prvič po treh letih so morali igrati zunaj na peščenem igrišču, kjer so pogoji povsem drugi.

gačni kakor v dvorani. Čeprav je bilo tako, da je bila njihova igra v polju dovolj dopadljiva, na mreži pa so bili zaradi spoligke terena premalo trdni. Zaigrali so, kakor je bilo njihovu slovesu primerno, še v tretjem nizu. Domačini, čeprav zbrani iz raznih vetrov, so zaigrali pošteno, valno in odlično na mreži ter se tako z gladko zmago oddolžili nasprotniku kar za dva poraza prej nekoč. Skoda da v domačem mostu ni bilo še odličnega ing. Skerbinjaka.

Sodil je dobro Slanina iz Ljubljane.

PRED II. KOLOM V ZVEZNI KOŠARKARSKI LIGI

Druga serija desetih točk

Ljubljana ima drevi goste iz Karlovca, Olympia pa gostuje v Zrenjaninu

Danes se bo nadaljeval prvenstveni ples po zvezni košarkarski ligi. Olympia čaka težka naloga. Igralci državne prvaka morajo v Zrenjaninu, kjer jim je šele lani uspelo osvojiti obe točki. Čeprav Proleter ni več lanski — Katič je v vojski, Separevič pa je prestopil k tuzlanski Slobodi — pa bo igranje v Zrenjaninu slej ko prej ogreto. Ranjeni lev je najhujši, tako pravijo in tako bi veljalo tudi za Proleterja. Njegovi igralci bodo zaigrali na vso moč, da bi se le obdržali v družbi najboljših. In prva njihova »žrtve« bo Olympia, še posebej zato, ker vsa moštva igrajo z največjim poletom prav proti najboljšemu. Čeprav je vse na strani domačinov: teren, gledalci, in Damoklejev meč v strašilu slovesa iz lige, je zmaga Ljubljancem vendarle verjetna.

»Ljubljana« bo drevi ob 19.30 uri v Siskii sprejela košarkarje s Korane. Doma Karlovčani že tri leta niso izgubili nobene tekme in šele letos jim je že v I. kolu tam odnesel točko Zadar, ki pa še vedno ni na vrhuncu znanja in pripravljenosti. Gladka zmaga »Ljubljane« pravimo — skoraj za stavo zanesljivo.

Derbyja tega tedna bosta v Zadru in Beogradu. Ob morju se bosta srečala kandidata za mesta prav pod vrhom: Partizan in Zadar. Domačini

imajo rahlo prednost, vendar jim do zmage ne bo priti lahko. Partizan — najuspešnejše moštvo zveznega tekmovanja — je pred dnevi porazil Beograd, najuspešnejša konkurenca Olympia za najvišji naslov. To je zdaj tudi velika moralna pomena. Oba novina v ligi: Radnički in Sloboda se bosta udarila med seboj. Oba imata po dve točki, dobljeni v borbi z nekdanjima prvakoma Crveno zvezdo in Proleterjem. Če vzamemo v račun prednost domačega igrišča, bi to pot morala zmagati Djurićeva četa in si

ZASAVSKA PLANINSKA POT ODPRTA

Planinska društva v Zasavju so pred leti ustanovila koordinacijski odbor pod okriljem okrajnega odbora SZDL. Ta odbor je obravnaval problematiko planinstva v Zasavju, pri čemer so se kaj kmalu pokazali lepi uspehi. Z prvega časa so zasavski planinci razmišljali, da bi tamkaj odprli planinsko pot, ki bi povezovala vse planinske postojanke v Zasavju. Sprejeli so predlog, naj bi ta pot potekala iz rojstnega kraja maršala Tita — Kumrova po vseh zasavskih planinskih postojankah in vrhovih do Kuma, kjer naj bi bil konec te »male« transverzale.

Koordinacijskemu odboru, ki je sprva naletel na prenekatere

priznati še dve prepotrebni točki, ki bi jo približali cilju: ostati vsaj še eno sezono v družbi desetorice.

Točki, ki ju je Beograd preteklo nedeljo pustil na Kalemegdanu (misli, da jih ima že v žepu), bosta prisilili ekipi, da zaigrajo proti Crveni zvezdi z vsemi registri na zmago. Navsezadnje pa to ni nobena senzacija, saj je košarkarska Zvezda samo še senca same sebe...

Deset dragocenih točk čaka na odjemalce. Kdo si jih bo priboril? Napovedi so zmerom samo napovedi...

težave, je nazadnje le uspelo ostvariti to zamisel in pot je zdaj že pripravljena, slovesno pa jo bodo odprli za praznik 1. maja.

Nova planinska trasa po zasavskih gričih in hribih je namenjena predvsem planincem in šolski mladini, ki bodo po vsem Zasavju lahko gledali prirode in zgodovinske zanimivosti in obdobja planinske flore. Pot teče iz Kumrova na Boboc, Lisco, Kozje in Kopitnik in dalje v Rimske Toplice. Od tod se povzpne na Gore, Kalške planine, Mrzlico, Partizan, ki vrh, Čemšenško planino in nato spusti v Izlake. Dalje po teka na Zasavsko goro prek Vač Savi, onkraj nje pa se dvigne spet na Jančje nakar obrne nazaj nazaj proti Zasavju, kjer se pot zaključuje na »zasavskem Triglavu« — očaku Kumu.

Vsi, ki bodo prehodili to pot, bodo lahko v planinskih postojankah dobili kontrolne žige, posebne legitimacije, za vs prehojeno pot pa se spominski znak. Vsa navodila dajejo zasavski planinski društva ali koordinacijski odbor v Trbovljah — poštni predal 33.

J. K.

Nova pravila za waterpolo

Waterpolski odbor pri mednarodni plavalni federaciji namerava na prihodnjem zasedanju v Rimu sprostiti vrsto predlogov za spremembe v dosedanjih pravilih za to igro. Predsednik FINA Nizozemec Jan de Vries je sestavil glavne točke takole: dva sodnika (namesto enega) kakor pri hokeju, delitev igre na tri tretjine po 8 ali 10 minut (kakor pri hokeju), 10 upravičenih igralcev, med njimi 7 v vodi, tako tako, da se izmenjavajo med odmori (kakor pri hokeju na ledu) in trajanje kazni po 2 ali 3 minute namesto do naslednjega gola.

izid dvoboja rešen šele v zadnjih štirih partijah.

— Ali naj to pomeni, da je dvoboj že končan v vaši korist?

— Ne, tega nisem dejal, — se opravičuje Talj. — Botvinik je zelo zelo močan nasprotnik. Spoštujem ga kot človeka in kot šahista. Igra z njim, ne glede na izid, je zame veliko športno zadovoljstvo. Zame dvoboj še ni zaključen in vem,

— Kaj pa po dvoboju — počitek ali udeležba na raznih tekmovanjih?

— Nisem se še stoddostno odločil — pravi Miša. — Toda bržčas bom sodeloval na prvenstvu Latvije republike v Rigi — takoj po dvoboju.

— Veste, — nadaljuje mati — da Miša nikakor ne počiva. Lani so ga poslali na odhiti na Krim, toda po 2 dneh je pobegnil in se vrnil v Rigo, da bi igral šah.

— Vsak se po svoje pripravlja, — pravi Miša. — Mama meni, da bi se bolje igral, če ne bi igral, marveč počival. Jaz pa trdim nasprotno. Moj način pripravljanja je igrati, igrati in igrati. Verjetno sem tudi sedaj utrujen, toda tega ne čutim.

— Samo, ko bi se le več gibal! — je pristavila mama.

— Ali ne prehidim vsak dan 5 km na odru Puškinovega gledališča — se opravičuje Miša.

— Sedaj so ti to prepovedali, — je dodal Koblenz.

— Da, prosim vas, Botvinika to ovira, pa je zaprosil sodnika, naj bi Miša več ne hodil okrog njegovega — se jezi mama. — Sedaj lahko samo stopica na svojem delu odra.

Cas je prekinil ta družinski razgovor: prišel je brivec, čas kosila, potem pa oder Puškinovega gledališča. Koblenz in Talj sta ob mihi na to takoj začela govoriti o šifrah, iz katerih sem razbral: cf, SfS, es...

Družina Talj živi svoje (šahovski) življenje. Zahvali sem se in poslovi. Zapuši sem svet trdnjav in kraljev, konjev in kmetov, variant in pozicijskih predstavi.

Zarko Božić



M. G.

INTERVJU Z MIHAILOM TALJEM PO XVII. PARTIJI MATCHA

»Nepričakovano tak uspeh«

Če bi bila osvojitve najvišjega šahovskega naslova moj življenjski cilj..., za čim naj bi potem še težil...

kajti star sem šele 23 let

POSEBEJ ZA »DELO«, »BORBO« IN »SPORT«

MOSKVA, aprila. Pišem, da sem imel intervju z Mišo Taljem, toda to ni povsem tako. Imel sem intervju z najslavitejšo družino v Rigi, z družino Talj in trenerjem Koblenzom, ki ga Miša s spoštovanjem imenuje »maestro«.

Vrata je odprla mama in me privedla v sobo. Miša je sedel v kotu, nekoliko nervozen, z nestrastnim nasmehom, z vranje črnimi očmi, gosto zraslimi obrvmi, duhoviti in tihi. Če bi bil njegov nasprotnik, bi imel tremo.

Na njegovi mizi sem med drugimi časopisi opazil jugoslovanski »Sport«, pri gramofonu pa plošče »Jugotona«. Miša se je ržotal za Gligo, za dvoboj z Madžari, pa tudi, kako smo mogli izgubiti nogometno tekmo z Izraelom.

— Veste, — nam pojasnjuje mati, — v zadnjem času je Jugoslavija za Rigo drug kraj Mišinega bivanja.

Miša se šali, smeje, nasploh je zmeraj tak razpoložen ali pa je to zaradi 10:7.

— Ali bi mi vaš bralc verjeli, če bi rekel: nisem.

Razgovor je potem prešel na nevsičen, odprt in resen tir.

— Verjemite mi, — nadaljuje Talj — nisem pričakoval, da bom po sedemnajsti partiji vodil s tremi točkami razlike. Nasploh pomeni več desetletij potek dvoboja zame in Koblenza prijetno presenečenje. Planirala sva — se je nasmešnil Miša Koblenzu — da bo Botvinik v začetku celo vodil. Prepričana sva bila, da bo

da se bo Botvinik boril do zadnjih možnosti. On je velik borec z železno voljo. Toda, priznajte, da je celo tehnično težko izgubiti tri partije od preostalih sedem.

— Kaj menite o nadaljnjem poteku dvoboja?

— To je težko reči, kajti mnogo je odvisno od osemnajste partije.

— Ali boste potem, če boste osvojili naslov svetovnega prvaka, menili, da ste dosegli to, čemur nekateri pravijo življenjski cilj?

— Težko je govoriti o življenjskem cilju človeka, ki ima samo 23 let! Kajti pri tem se samo po sebi vsiljuje vprašanje: kaj potem? Kako živeti in za čim težiti? Splošno, so dim, je dejal Talj, da je položaj dandanes v šahu drugačen kakor za časa Capablanca ali Aljechina. To sta bila zares šahovska suverena, absolutna svetovna prvaka, brez konkurence, za glavo višja od vseh ostalih igralcev na svetu. Sedaj je možno, da se na šahovski prestol povzpne šahist, ki ni absolutno najmočnejši. V vsakem primeru je po mojem zdaj na svetu pet ali šest šahistov enake vrednosti, ki bi mogli in zaslužijo nositi svetovno šahovsko krono.

— Ali jih lahko imenujete?

Po kratkem posvetovanju s Koblenzom je prišel Talj na dan z naslednjim vrstnim redom: Botvinik, Talj, Keres, Smislov, Bronštajn, Petrosjan in Gligorič. Torej šest sovjetskih in en jugoslovanski svetovni mojster.

— Zakaj je repertoar odvočitev tak skop, zakaj na primer nikakor ni igra na sicilijanka?

— To je odvisno od mojega partnerja — je odgovoril Talj. — V vsakem primeru se le-ta ne more pritožiti zaradi svoje ako pogostote otvoritve s Karonom. Iz nje je zmeraj izšel s prednostjo, zmeraj me je za nianso preigral. V tej odprtvi torej ni treba iskati razlogov, zaradi katerih partije Karokan niso prinesle točke Botviniku.

— Katere partije najbolj cenite?

— Miša in jaz, — se je vmešal Koblenz, — meniva z vidika in po smislu psihološke športne zmage, da je bila najboljša sedemnajsta partija Mišina igra v tej partiji je bila rekord poguma. Igrati v 12. potezi f4 je pomenilo za prenekaterega takojšnjo vdajo. To je bila naslaba poteza, toda

on je — čeprav to zveni paradokso — partijo dobil. Botvinik je bil tako presenečen in tako se je zamislil ob tem, da je začel v časovno stisko, v kateri je napravil odločilne napake. Morda niti on sam ni bil prepričan, da je mogel Talj povleči tako slabo potezo? Toda izkazalo se je — in jaz menim — da je bila to najboljša poteza dvoboja, čeprav, objektivno gledano, najslabša.

— Vem, da imajo komentatorji prav, — je dodal Talj. — Vedel sem, da je to slaba poteza, ki je oslabilila moja središnja polja in lovca — nasploh, to je bila samomorilna poteza. Z enim bil zapisal potezo De2, toda tudi ta ni bila dobra. Nič ni bilo dobro. Nisem zmogel pasivnega nadaljevanja in — odigral sem f4.

— Po psihološkem vidiku je bila to odlična poteza, — je dejal Koblenz znova.

Toda komentatorji vas grajo, češ da ste opustili svoj slog igre in igrate v drugem delu dvoboja na remi.

— Vsi menijo, naj bi partija, v kateri igram, — se je nasmešnil Miša — bila taka, da bi morala biti vse postavljeno z nog na glavo. Če pa igram normalno, tedaj kritizirajo in trdijo, da igram ne-normalno.

Največje presenečenje dvoboja je, — je pristavil Koblenz — v tem, da je Miša dokazal, da zna igrati normalno.

Smešno je trditi, da igram na remi, — nadaljuje Talj. — Igram preprosto in če morem, dobim pol točke in celo točko.

18. PARTIJA — REMI

Talj : Botvinik 10,5 : 7,5

V osemnajsti partiji sta Botvinik in Talj igrala Šamischovo varianto Niemcovičeve indijske obrambe. Botvinik je kot drugi začel z originalno otvoritvijo in skušal ponovno prevzeti pobodo. Taljeve figure in dama so se po otvoritvi znašle na daminem krilu. Po vrsti operacij je prišlo do številnih menjav, pri čemer je nastala končnica, ki je bila v

začetku izenačena. Botvinik je imel prednost kmata na kraljevem krilu in centralizirane obrambe. Botvinik je kot drugi začel z originalno otvoritvijo in skušal ponovno prevzeti pobodo. Taljeve figure in dama so se po otvoritvi znašle na daminem krilu. Po vrsti operacij je prišlo do številnih menjav, pri čemer je nastala končnica, ki je bila v

Več ko 500 nastopajočih

KRANJ, 29. aprila. — Danes so zaključili VI. tekmovanje športnikov in športnic slovenskega ekonomskega srednjega šola. Ki se ga je udeležilo več ko 500 nastopajočih z vseh devetih tovrstnih slovenskih zvez. Tekmovalci in tekmovalke so bili letos dobro pripravljeni za igre. Največ zanimanja je bilo vse dni tekmovanja za srečanja v rokometu, tekmovalci pa so se v atletiki, odbojki, namiznem tenisu, streljanju in šahu. Organizacija je kranjska ESS pripravila zelo dobro in v zadovoljstvo vseh devetih ekip.

Izidi — rokomet — moški: 1. Ajdovščina, 2. Koper, 3. Celje; ženske: 1. Koper, 2. Ajdovščina, 3. Kranj; atletika — moški: 1. Murska Sobota, 2. Celje, 3. Trbovlje; ženske: 1. Celje, 2. Kranj, 3. Maribor; namizni tenis — ženske: 1. Ljubljana, 2. Maribor, 3. Koper; odbojka — moški: 1. Kranj, 2. Ljubljana, 3. Celje; ženske: 1. Kranj, 2. Koper, 3. Celje; streljanje — ženske: 1. Kranj, 2. Trbovlje, 3. Celje; šah — ženske: 1. Maribor, 2. Celje, 3. Ljubljana.

Zaključni plasma je tak: 1. Celj 62 točk, 2. Kranj 54 točk, 3. Maribor 33 točk, 4. Koper 49,5 točk 5. Ljubljana 49 točk, 6. Trbovlje 42 točk, 7. Murska Sobota 40 točk,

začetku izenačena. Botvinik je imel prednost kmata na kraljevem krilu in centralizirane obrambe. Botvinik je kot drugi začel z originalno otvoritvijo in skušal ponovno prevzeti pobodo. Taljeve figure in dama so se po otvoritvi znašle na daminem krilu. Po vrsti operacij je prišlo do številnih menjav, pri čemer je nastala končnica, ki je bila v

V nadaljevanju sta nasprotnika napravila še 36 potez in se nazadnje sporazumela za remi.

V nadaljevanju prekinjenih partij VII. kola je Janošević premagal Wooda, Nemec Dargaba pa je prav tako zase odločil partijo z Woodom.

BERI SPORED

NOGOMET

SCL — Graficar : Triglav (ob 16.30 uri na Viču), Rudar : Ljubljana (ob 16.30).

TENIS

Kjöhnhagen — Danska : Jugoslavija (Davisov pokal).

KOŠARKA

Zvezna liga: Ljubljana : Zvezdničar (ob 19.30 v Siskii. Od 18.30 dalje bodo vozili izpred Ajdovštine avtobusi), Proleter : Olympia, Radnički : Sloboda, Zadar : Partizan, Crvena zvezda : Beograd.

I. republiška liga: Medvode : Svoboda (ob 17. uri, Maribor : Slovan) ob 19.30 ob Tržaški cesti), Tri : Moste (ob 18.30), Rudar : Branik (ob 19. uri).

II. republiška liga: Hriška Bistrica : Ilirija (ob 17): Celje : Proleterec (17.15).

DVAKRAT VEČ MLEKA



Novi roman -DELA- v podlistku je -POPOTNIK- finskega pisatelja Mike Waltarija, ki ga pri nas poznamo po njegovem delu -SINUHE EGIPČAN-. V romanu -POPOTNIK- si je Waltari izbral usodo Mihaela in Giulije, ki sta zbežala iz zmedene Evrope v šestnajsto stoletje in se znašla v deželi Sulejmanova Velikostnega. Medtem ko je Giulia igrala nevarno igro ljubezni in politike v sultanovem harem, je Mihael sledil Sulejmanovim vojakom celo do vrat Dunaja in drugam. Razmere na Sulejmanovem dvoru in cesarstvu, boji za Alžir, spletke in kovarstvo, vse to spremlja usoda glavnega junaka Mihaela. Ob njem je Mika Waltari mojstrsko opisal čas in njegovo barvo, kakor je ob Egipčanu Sinuheju naslikal starodavni Egipt z njegovimi človeškimi usodami vred.

5. mazalca vozil;
6. pralca vozil;
7. več transportnih delavcev.
Pogoji:
pod 1.-4. kvalificiran delavec s pomočniškim izpitom ali priučen in 5 let prakse.
pod 5.-7. osemetka in eno leto prakse ali nedokončana osemetka in dve leti prakse.
Stanovanja niso zagotovljena.
Ponudbe pošljite na gornji naslov do 15. V. 1960.

Tovarna športnega orodja »ELAN« - Begunje na Gorenjskem.

razpisuje po sklepu Upravnega odbora prosto delovno mesto

SEFA gospodarsko finančnega sektorja

Pogoji: dokončana ekonomska fakulteta z dveletno prakso, ali srednja ekonomska šola z večletno prakso na delovnem mestu računovodje v gospodarskih organizacijah. Plača po dogovoru.

Prošnje vložite na naslov:

Uprava podjetja »ELAN«, Begunje na Gorenjskem, najkasneje do 15. maja 1960. 3526

MALTOGLASI

SLIKE ZA LEGITIMACIJE izdelava najhitreje **FOTO-HOLYNSKI**, Ljubljana, Cankarjeva 8, tel. 21-683.

TOPOLINO 500 C v brezhibnem stanju, registriran, prodam. S. Lenarčič Poljanska 20.

DOM NA BOKALCAB, Ljubljana, sprejme dve bolniški streljici. V postev pridejo tudi začelnice, stare nad 22 let, ki imajo veselje in sposobnost za službo pri starih ljudeh. - Prošnje naj se osebno zglasijo v upravi v dopoldanskih urah. Stanovanje in hrana v »Domu« plača in dozdaki po uredbi. 9237-1

TAKOJ SPREJMEMO kovinostrojarske, lahko brušene orodjarne, strojne ključavnice, mehanike ter nepravilne delavce. Zasluge po ukinitvi. »Sosa« - ortopedija in tehnična oprema za zdravstvo Ljubljana, Linhartova 47a. 9245-1

TOPOLINO B (C) brezhiben, prodam. Pina Rimca c 9-III. 9232-m

TOS, Ljubljana, Metelkova 15 sprejme tehnologe - lahko delovne šole, ključavnice, strugarske rezalce, pručene elektrifikacije, električne delavce in stikalo. 9244-1

GOSPODINJE oz. st. nov proizvod v vseh trgovinah - elegantne in udobne sešede za gospodinske stole v najrazličnejših vzorcih in oblikah iz plastike, masne vedno lepi, čisti in trpežni. Dobavitelj »Gorenka« - Kranj. 9278-11

KUPIMO rabljeno ali novo ročno tiskarstvo z nastavki. Ponudbe na naslov: Tovarna mostov, 74. ml v Ljubljani, Kavčičeva 74. Moste. K3512-5

OBRTNE ključavnice, kvalificirane in nepravilne strugarske, pručene mizarja za razna vzdrževalna dela in embalažo navadnih delavcev in delavke sprejme takoj. Elektro strojno podjetje »TEKI«, Ljubljana, Trata 12. K 3331-1

VULKANA, vulkanizirska delavnica v Ljubljani, Zaloška c. 20 zaposli več delavcev ali delavk nepravilnih, za dopolnilsko ali pomožno delo. K 3418-1

OGLAS

• V »DELU«
• USPEH

VOLKSWAGEN avtomobil v odličnem stanju, ugodno prodam. »Zlatar«, Wolfova 6. 9246-m

KURIR IN STRUGAR, oba z ureje no vojaštino, dobite takoj zaposlitev v Ljubljani. Ponudbe v ogl. odd. Dela pod »Mlad in sposobni«. 9219-1

POSTREZNICO 2-krat tedensko predpogoji poštenosti - ličeno k mali družini, proti dobremu plačilu. Oglasite se: popoldan Levstikova 7-1. Trdinova 7-1. 9221-1

KMETIJSKA ZADRUGA Ravnik, p. Nova vas pri Rakeku takoj sprejme v zaposlitev 2 delovni sili, ki imata veselje do živine in ostalih del na posestvu. Prednost imajo manjše družine. Stanovanje je priskrbljeno. Plača po dogovoru. K 4016-1

Prenehalo je biti zlato srce naše nadvse ljubljene mame, stare mame in tete

ANTONIJE GROŠELJ

rojene BRECELNIK
bivša gostilničarka v Zgornji Šiški

K večnemu počitku jo bomo spremlili v ponedeljek, dne 2. maja 1960 ob 16.30 izpred Nikolajeve mrliške vežice na Zalah.

Globoko žalujemo: sin Stanko z ženo Mirko, vnukinja dr. Majda z možem dr. Ograjšek Zdravkom, vnuk Branko z ženo Zdenko, pravnuka Kekec in Cici ter ostalo sorodstvo. Ljubljana, dne 29. aprila 1960.

Dotrpela je naša ljubljena žena, mama, stara mama, tašča in teta

ANČI KOŠAK

rojena MESEC - žena slikarja

Pogreb naše nepozabne pokojnice bo v ponedeljek, dne 2. maja 1960 ob 16. uri izpred pokopališča na Viču. Do pogreba leži na Zalah v Jožefovi mrliški vežici.

Zalujemo: mož Janez, hčerka Ana por. Grabrijan, sestra Milka por. Brandt, brat Rudi, vnukinja Eva in Vesna ter rodbine: Košak, Grabrijan, Meseč in Brandt. Ljubljana, Opatija, Gmunden, dne 29. aprila 1960.

Po hudi in zahrbtni bolezni nas je za vedno zapustila naša ljuba žena, mama, stara mama in sestra

IVANKA KNAPFELC

vdova NEDE

Pogreb nepozabne pokojnice bo v soboto, 30. aprila ob 16. uri izpred njenega doma v Jurki vasi na pokopališču v Vavti vasi.

Zalujemo: mož Edi, hčerka Nada, por. Rom, sin Jože, sestra Marija, por. Anžiček ter ostalo sorodstvo.

Jurka vas, Ljubljana, Zagreb, Dubrovnik, Sreberndec, Čred, Brašovo, Cleveland, Novo mesto, 28. aprila 1960.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočam, da je danes v 80. letu starosti umrla naša dobra mama, babica in prababica

Ivanka Zidar

rojena SELAN
bivša posestnica
in gostilničarka
v Dolu pri Ljubljani

Pogreb drage pokojnice bo v nedeljo, 1. maja ob 16. uri na Koroški Beli. Za vse sorodnike Zidar Ferdinand, Koroška Bela, 29. aprila 1960.

Vsem prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil nepozabni mož in stric

Jože Ocvirk

Pogreb dragega pokojnika bo 1. maja 1960 na pokopališču v Celju.

Zalujemo žena Leni in družina Debenjak, Celje, Dunaj, Ljubljana, Hoče, 29. aprila 1960.

AVTO DKW, predvojni, v dobrem stanju, prodam. Naslov: Ljubljana, M. Majna 43. 9371-m

LD LAMBERTO prodam. Rožna dol. c. VI/50. 9380-m

OPREMLJENO sobo oddam. Ponudbe v ogl. odd. pod »Pomlad«. 9379-9

SPREJMEM mesto hišnika v Ljubljani. Naslov v ogl. odd. 9351-2

PRODAM dvoipolno sobo stanovanje za zamenjavo z enopolno sobo. Poljska 7, Šiška. 9347-7

MOTOR BMW ali DKW od 175 do 250 k. Ponudbe z opisom pošljite pod: »Odlično ohranjena« v ogl. odd. 9313-m

KLAVIR, znamke Rudolf Steinhilber Wien prodam. Ogled vsak dan od 14. ure dalje. Naslov v ogl. odd. 9347-4

LAMBERTO prodam. Ogled samo 1. in 2. maja. Penje 5. Loče pri Poljanah. P 846-m

KUPIM železno roletno, široko od 190 do 3 m. cerar Maks. Knaš pri Domžalah. 9252-5

PISARNIŠKO MOC s popolno srednjo šolo potrebuje šola. Ponudbe pod »Sola« v ogl. odd. 9196-1

RACUNOVODJO (kinjo) išče ustanova. Nastop službe po dogovoru. Ponudbe pod »Ustanova« v ogl. odd. 9197-1

PRODAM avto DKW, 1940. letos delavce. Erjavce, Marta, Brod 10, St. Vid - Ljubljana. 9208-m

FIAT 1400 ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. 9108-m

PRODAMO dobro ohranjeno spalnico s pretesnicami. Naslov v ogl. odd. 9444-4

PRODAMO tri stanovanja skupaj. Eno vseljitvo takoj. Ponudbe pod »2.600.000 gotovina« v ogl. odd. 9443-7

PRODAM večjo otroško posteljo iz trdega lesa. Naslov v ogl. odd. 9445-1

OSEBNI AVTO Ford Taunus 1951, dobro ohranjen prodam - Glinška 10. 9448-m

BMW, 250 cm, brezhiben, takoj prodam. Ogled v popoldanskih urah. Ljubljana, Kopečeva 16.

TOPOLINO B, odlično ohranjen prodam. Ogled: sobota po 16. uri in v nedeljo dopoldan pred PLANINSKO ŠOLO. 9389-m

ISCEN SOBO, lahko tudi izven centra za dva meseca. - Ponudbe pod »Solidno« v ogl. odd. 9413-9

PSIČKA VOLČJAKA, 3 mesece starega prodam. Prodajni ostanek. Ogled od 12. ure dalje. Naslov: Šiška, Vodnikova cesta 12. prtl. 9400-4

GRADNENJE PODJETJE MIRNA sprejme v službo: več nepravilnih delavcev, soboslikarja - kvalificiran, dva stavbna mizarja. Nastop službe takoj ali po dogovoru. 9371-1

VOJNO ČRPALKO GARWENS 120 l na min., s tlačnim kotlom in stiskali prodam. Trgov. Jože. Mozirje 8. P 961-4

Ob prerani smrti našega ljubljenega moža, očeta in sina

FRANCA BENČIČA elektromonterja Elektro-Sežana se prisrčno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti in mu priredili tako veličastne pogreb. Posebno zahvalo izrekamo predstavnikom občinske uprave Hrpolje, občinskih političnih in množičnih organizacij, godbi na pihala iz Podgrada, govornikom za poslovne besede, povcem Svobode, darovalcem številnih vencev in vsem, ki so nam kakor koli izrazili sočutje v naši neizmerni žalosti. Iz srca se zahvaljujemo tudi zastopnikom podjetja Elektro-Sežana za udeležbo pri pogrebu in veličastno pomoč pri prevozu posmrtnih ostankov pokojnega. - Vsem in vsakemu iskrena zahvala.

Zalujemo: vdova Nada s hčerko Jasno, mati Marija in ostalo sorodstvo. Tuhinje-Hrpolje, aprila 1960.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo, da nas je po dolgi, težki bolezni zapustil naš dober, ljubljani mož, oče, brat, svak, stric, tast

JANEZ KAVALAR upokojevec

Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo, 1. maja ob 15. uri iz hiše zalosti. Srednja vas 38 v Bohinju.

Zalujemo: žena Anica, hčerka Bla z družino, brat Jože z družino, sestre Franciška, Marija, Ivana, Justina, Lenka in ostalo sorodstvo.

RAZPISI

Fakultetni svet naravoslovne fakultete v Ljubljani, razpisuje po 127. členu zakona o Univerzi v Ljubljani (Uradni list LRS št. 23-100-57), naslednja delovna mesta:

1. Mesta rednega ali honorarnega univerzitetnega predavatelja, docenta, izrednega ali rednega profesorja za predmet:
 - diferencialne enačbe
 - analiza
 - elementarna matematika z metodiko
 - blokemija
 - fizikalna kemija
 - živalska fiziologija
 - zoologija
 - fiziologija in ekologija rastlin
 - matematični elementi geografije in splošna fizična geografija
 - osnove geografskega dela in splošna družbena geografija
 - nauki o zdravilih
 - galenska farmacija
 - kristalografija in mineralogija

2. Mesta rednega ali honorarnega asistenta za predmet:
 - matematika
 - živalska fiziologija
 - antropologija
 - geografija
 - nauki o zdravilih
 - galenska farmacija
 - mineralogija s petrografijo

3. Mesta rednega ali honorarnega strokovnega sodelavca za predmet:
 - geografija
 - kvantitativna

Pravilno kolkovane prošnje z obširno bibliografijo in bibliografijo sprejema dekanat fakultete (LRS revolucije št. 20) do 30. aprila te razpisa v Uradnem listu LRS.

Da bi se pospešil postopek nastavitve novih učnih in pomožnih učnih moči v zvezi z reorganizacijo univerzitetnega študija, se daje gornji razpis pred končno

odobritvijo sistematizacije novih mest. Število in vrsta razpisanih mest je zato vezana na odobritev sistematizacije, ki bo izvršena, čim bodo sprejeti novi učni načrti in v skladu z njimi.

Komisija za sklepanje in odpoovedovanje delovnih razmerij pri podjetju GLOBUS - SPEDICIJA, Ljubljana, Titova 33 razpisuje naslednja delovna mesta:

1. šest avtomobilistikov;
2. ključavničarja-varilca;
3. dva strugarja;
4. dva avtoelektričarja;

»Tesnilka«

tovarna tesnil in plastičnih mas MEDVODE

sprejme takoj

SALDOKONTISTKO

Pogoj: popolna srednja šola z nekajletno prakso. Pismene ponudbe pošljite na tajništvo podjetja ali se tam zglasite osebno. 3572

VEČJE KMETIJSKO POSESTVO

S P R E J M E V DELOVNO RAZMERJE

1. VEČ KMETIJSKIH TEHNIKOV z nekajletno prakso,
2. GLAVNEGA KNJIGOVODJO z dolgoletno prakso in sposobnostjo za samostojno vodenje knjigovodstva,
3. FINANČNEGA KNJIGOVODJO z večletno prakso,
4. 2 KNJIGOVODJI osebnega dohodka, z nekaj prakse, lahko tudi začetnika,
5. MATERIALNEGA EVIDENCIARJA z nekaj prakse v vodenju gozdarske evidence,
6. DAKTILOGRAFA, ki popolnoma obvlada korespondenco in strojeopise.

NASTOP DELOVNEGA RAZMERJA TAKOJ ALI PO DOGOVORU. OSEBNI DOHODEK PO DOGOVORU.

STANOVANJE JE ZAGOTOVLJENO.

PONUDBE POŠLJITE DO 31. MAJA 1960 pod »MARJIV« V GLASNI ODDELEK »DELA«. 3563

JAT

JUGOSLOVANSKI AEROTRANSPORT

1. maja otvarja JAT

letalski promet za Tivat
BEOGRAD-TIVAT in obratno

od 1. maja 6-krat tedensko
od 15. junija 14-krat tedensko

ZAGREB-TIVAT in obratno

od 1. maja 4-krat tedensko

OBVESTILA IN PRODAJA VOZOVNIC V
POSLOVALNICI JAT
IN POTNIŠKIH AGENCIJAH 3552

TRGOVSKO PODJETJE

TEKSTIL PROMET
LJUBLJANA

obvešča javnost,
da smo preuredili našo trgovino

v Stritarjevi ulici 5 v
»MODNO HIŠO«

ki nudi potrošnikom vse vrste modne konfekcije, ženske - moške - otroške ter volnene pletenine, najboljših tovarn naših republik.

Hkrati priporočamo cenjenim potrošnikom, da obiščejo naše poslovalnice na

ZALOŠKI CESTI 40 IN
TITOVJI CESTI 63

KOLEKTIV SE PRIPOROČA IN ČESTITA VSEM
DELOVNIM LJUDEM IN CENJENIM ODJEMALCEM ZA
PRAZNIK DELA 1. MAJ! 4011

ZVEZNA ZUNANJETRGOVINSKA ZBORNICA

RAZPISUJE

Splošni anonimni natečaj
za izdelavo idejnih projektov za ureditev
jugoslovanskih razstavnih prostorov na

MEDNARODNIH SEJMIH

na DUNAJU in v PLOVDIVU

Pravico do sodelovanja imajo arhitekti državljani FLRJ. - Natečaj je anonimen.

PROGRAME, POGOJE NATEČAJA IN TEHNIČNE PODATKE LAHKO DOBITE BREZ VPLAČILA V SLUŽBI MEDNARODNIH SEJMOV IN RAZSTAV ZVEZNE ZUNANJETRGOVINSKE ZBORNICE, BEOGRAD, KNEZ MIHAJLOVA 10-VII, OD 29. APRILA 1960. LETA DALJE.

DELA PREDLOŽITE DO 25. MAJA 1960. LETA.
NA TEM NATEČAJU SO PREDVIDENE NASLEDNJE

NAGRADE:

SEJEM V PLOVDIVU:

PRVA NAGRAĐA	120.000 DIN
DRUGA NAGRAĐA	80.000 DIN
TRETTJA NAGRAĐA	50.000 DIN

SEJEM NA DUNAJU:

PRVA NAGRAĐA	100.000 DIN
DRUGA NAGRAĐA	70.000 DIN
TRETTJA NAGRAĐA	50.000 DIN

Sporočamo, da nas je za vedno zapustil naš ljubljani mož, oče, stari oče in prače

FRANC FRAJLE

upokojevec

Pogreb bo v nedeljo, 1. maja 1960 ob 15. uri na mestno pokopališče v Celju.

Zalujemo: žena Božena, otroka: sin Franjo, hčerka Anica, poročena Belac, snaha Heda, zet Andrija, vnukinja Tatjana z možem Dušanom in pravnik Mojmir, Celje, Zagreb, Gladbeck, Praga, 29. aprila 1960.

OBJAVE OBVESTILA OBJAVE

ZDRAVNISKA DEŽURNO

NOCNA ZDRAVNISKA SLUŽBA ZA NUJNE OBISKI NA BOJNIKO- VEM DOMU OD 24-7. URE ZJU- TRAJ, OB NEDELJAH IN PRAZ- NIKIH VES DAN

Zdravstveni dom MOSTE:
Zdravstveni dom Moste, Prvo-
majska 11. tel. št. 31-359. — V
odstojnosti zdravniška kličite
tel. 21-319.

Zdravstveni dom CENTER:
Dr. Novak Cvet, Miklošičeva c.
24. tel. 39-151.

Zdravstveni dom VIC:
Dr. Stok Milos, Cankarjeva 10,
tel. 21-319.

Zdravstveni dom RUDNIK:
Dr. Velikonja Tine, Rudnik 80,
tel. 23-282. V odstojnosti zdrav-
niška kličite tel. LM 20-500.

Zdravstveni dom SISK:
Dr. Popović Janko, Cernetova 31,
tel. 22-521.

Zdravstveni dom BEŽIGRAD:
Dr. Lapajna Zdenko, Lavričeva
58. tel. 31-286.

Dežurna lekarna:
Od 30. aprila do 4. maja — Le-
karna Miklošič, Ljubljana.
Miklošičeva 24. tel. 21-385.

AZULYN

Jožici Vodopivec, predmetni učitelj v Dornberku in njenemu možu iskreno čestitajo ob obletnici poroke prijatelji.

Planinsko društvo Javornik — Koroska Bela obvešča ljubitelje narave, da je koda v Spodnji Krmi od 30. 4. 1960 dalje stalno oskrbovana. Avtomobilska cesta prevozna do koda Bleda, kakor tudi iz Mojstrana.

Za prvomajске praznike obiščite Gostilino »Pr. kolodvor« v Jevnici. Pros. Vipavska vina. — Vabljeno.

Gostinska zbornica za okraj Ljubljana obvešča, da bodo imeli gostinski obrat v Ljubljani med prvomajskimi prazniki naslednji obratovalni čas:

30. 4. 1960 potujejo obrati normalno kot pred vsemi dela prostimi dnevi. 1. in 2. maja pa bodo lahko odšli do 5. ure jutraj naslednjega dne.

Gostinskim podjetjem sporoča Gostinska zbornica, da je za nemoteno preskrbo uvedena dopolnilna dežurna služba, in sicer:

1. za meso in mesne izdelke: predavstavnici Emona Založ, Ljubljana, Gosposvetska (bivši Slamič), dne 1. 5. 1960 od 8. do 14. ure;

2. za kruh: Pekarna Ajdovščina, Gosposvetska c. 7, dne 2. 5. 1960 od 6. do 11. ure in 2. 5. 1960 od 6. do 11. ure;

3. za pivo: Pivovarna Union, 3. 5. 1960 od 8. do 11. ure.

Dalje obveščamo vse prebivalce Ljubljane in okolice, da bo med prvomajskimi prazniki okrepjena postrežba v gostilnah »na gradu«, »Področnik« in »Rožnik« v gostišču Gosposvetske razstavišča in v Domu v Iskem Vintgarju.

DREVI OB 20. URI BO V FESTIVNI DVORANI »PRVOMAJSKI DRUŽAENI, PLESNI VEČER«:
Igra orkester »DIXIE« s pevko Marjano Borčev. JUTRI OB 18. URI »PRVOMAJSKI NEDELJSKI PLES«. Vljudno vabljeni.

SRCE OZI- LJE (krvni pritiski), skle- rozo ledvice (kamne) mehur, jetra, protila, gol- so, bazedov, živec, ženska boleznj (neplodnost), sla- bokrvnost uspešno zdravi

ZDRAVILIŠČE S L A T I N A R A D E N C I

Zahtevajte prospekte!

GLEDALIŠČE

REPERTOAR
ORAMA LJUBLJANA

Sobota, 30. aprila, ob 19.30: Kri-
lež: Aretel. Abonma B. (Livio in
Klaro igra D. Počkajeva. —
Vstopnice tudi v prodaji.)
1., 2., 3. maja zaprti.

Sreda, 4. maja, ob 19.30: Čehov:
Češnjev vrt. Abonma B. (Ran-
jevsko igra M. Sarčeva. —
Vstopnice tudi v prodaji.)

Cetrtek, 5. maja, ob 19.30: Čehov:
Češnjev vrt. Abonma I. (Ran-
jevsko igra S. Severjeva. —
Vstopnice tudi v prodaji.)

Nevelja, 6. maja, ob 19.30: Čehov:
Češnjev vrt. Abonma I. (Ran-
jevsko igra S. Severjeva. —
Vstopnice tudi v prodaji.)

Nevelja, 7. maja, ob 19.30: Čehov:
Češnjev vrt. Abonma I. (Ran-
jevsko igra S. Severjeva. —
Vstopnice tudi v prodaji.)

Nevelja, 8. maja, ob 19.30: Čehov:
Češnjev vrt. Abonma I. (Ran-
jevsko igra S. Severjeva. —
Vstopnice tudi v prodaji.)

Nevelja, 9. maja, ob 19.30: Čehov:
Češnjev vrt. Abonma I. (Ran-
jevsko igra S. Severjeva. —
Vstopnice tudi v prodaji.)

Nevelja, 10. maja, ob 19.30: Čehov:
Češnjev vrt. Abonma I. (Ran-
jevsko igra S. Severjeva. —
Vstopnice tudi v prodaji.)

Nevelja, 11. maja, ob 19.30: Čehov:
Češnjev vrt. Abonma I. (Ran-
jevsko igra S. Severjeva. —
Vstopnice tudi v prodaji.)

Nevelja, 12. maja, ob 19.30: Čehov:
Češnjev vrt. Abonma I. (Ran-
jevsko igra S. Severjeva. —
Vstopnice tudi v prodaji.)

Nevelja, 13. maja, ob 19.30: Čehov:
Češnjev vrt. Abonma I. (Ran-
jevsko igra S. Severjeva. —
Vstopnice tudi v prodaji.)

Ob 19.30. Čehov: Češnjev vrt.
Abonma C. (Ranjevsko igra M.
Sarčeva. — Vstopnice tudi v
prodaji.)

Petek, 6. maja, ob 19.30: Krilež:
Aretel. Abonma F. (Livio in
Klaro igra S. Severjeva. —
Vstopnice tudi v prodaji.)

Sobota, 7. maja, ob 19.30: Čehov:
Češnjev vrt. Abonma G. Igra
M. Sarčeva. — Vstopnice tudi
v prodaji.

Nevelja, 8. maja, ob 15: Bor
Zvezde so večne. Gostovanje
ljublanske Drame v Doloskem.
(Andreja igra A. Kureč.)

OPERA
Sobota, 30. aprila, ob 19.30: Pro-
kofjev. — Zoraka v samostanu.
Premier. Izven. (Vstopnice so
v prodaji.)

Nevelja, 1. maja, zaprti.
Ponedeljek, 2. maja, zaprti.
Torek, 3. maja, zaprti.

Sreda, 4. maja, ob 19.30: Prokof-
jev: »Zoraka v samostanu«.
Abonma A. (Vstopnice tudi v
prodaji.)

Cetrtek, 5. maja, ob 19.30: Balet:
Ravel: »Daphnis in Chloee, von
Einem: »Princesa Turandot«.
Abonma K. (Vstopnice tudi v
prodaji.)

Petek, 6. maja, ob 19.30: Prokof-
jev: »Zoraka v samostanu«.
Abonma Petek popoldanski.
(Vstopnice tudi v prodaji.)

Sobota, 7. maja, ob 19.30: Balet:
Ravel: »Daphnis in Chloee, von
Einem: »Princesa Turandot«.
Abonma P. (Vstopnice tudi v
prodaji.)

Nevelja, 8. maja, ob 19.30: Verdi:
»Traviata«. Dirigent Brane Dem-
šar, diplomant Akademije za
glasbo. Izven. (Vstopnice v pro-
daji od srede, 4. maja, ob 17.
uri dalje.)

Drevo bo v naši Operi prvič v
Ljubljani izvedena prikupna in
vedra opera Sergeja Prokofjeva
»Zoraka v samostanu«, ki je ime-
la na svetovnih odrih velik uspeh.

Našo premiero so pripravili: di-
rigent Ciril Cvetko, režiser Ciril
Debevec, scenograf arh. Sveta
Jovanovič, kostumograf Alenka
Bartl-Serševa, zborovodja Jože
Hanc, Koreograf Metod Jeras ko-
repetitor Dora Hubadova. Nasto-
pili bodo: Gasperčičeva, Lipušek
Korošec, Ostasovski, Karlovičeva
(v alterneaciji z Bogdanom Stritar-
jevo), Mlejnčičeva, Kobal, Langus,
Brajšek, Lupač, Merlak, Čuden,
Janko, Barbičeva, Zilherlova, Stri-
kelj, Dolinar, Anžlovar, Hafner
in Jože Gasperčič. Vstopnice za
nocojšnji premiero so že v pro-
daji.

Dnevna blagajna SNG 1., 2. in
3. maja ne bo postojala.

MESTNO GLEDALIŠČE
LJUBLJANA - Gledališka pasaja

Sobota, 30. aprila, ob 20: M.
Frank, Sreča na kredit Abon-
ma Kolektivni C.

Nevelja, 1. maja: Zaprti.
Ponedeljek, 2. maja: Zaprti.
Torek, 3. maja: Zaprti.

Sreda, 4. maja: Zaprti.
Cetrtek, 5. maja, ob 20: M. Zupan-
čič, Rombo, zalostni klavir.
Abonma Kolektivni A. Nekaj
vstopnic je tudi v prodaji.

Petek, 6. maja, ob 20: T. Wil-
liams, »Tetovirana roža«. Abonma
TSE I.

Sobota, 7. maja, ob 20: T. Williams,
»Tetovirana roža«. Premiera.
Abonma Premierski. Vstopnice
so tudi v prodaji.

Nevelja, 8. maja, ob 16. in 20.:
Marionetni lutkovni večer Al-
brehta Rosera.

Ob 20. M. Bor. Pajdolan iz me-
sečine. Gostovanje v Pulj.
Prihodnja premiera bo 30. sobota,
7. maja. Uprizorjeni bodo T. Wil-
liamsovo »Tetovirana roža«. Delo
je režisiral pripravi Igor Preš-
nar. V glavnih vlogah nastopajo:
Nika Juvanovna in Dora Ulaša, v
ostalih vlogah sodelujejo: Bučar-
jeva, Bojčeva, Boletova, Cigojeva,
Cernetova, Hahnova, Bavdževa,
Mukova, Pušičeva, Simčičeva,
Svetlova, Albrecht, Arčon Ko-
pač, Zupančič. Osnutke za sceno je
izdelal arh. Sveta Jovanovič, za
kostume Mija Jarčeva, glasbeni
vložki prof. Stanko Prek.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
Ljubljana - Mestni dom

Sobota, 30. aprila, ob 20: J. Jurčič:
»Deseti brat«, igra v treh delih.
Trideseta predstava. Zadržje.

Nevelja, 1. maja: Zaprti.

PRVOMAJSKE LOTERIJE
Zrebanj: bo 5. maja

2687

Opozorjamo na zadnje uprizo-
ritev Jurčičevega »Desetega bra-
ta«, ki bo 30. sobota, 30. aprila, ob
20. uri. Predprodaja vstopnic pri
gledališki blagajni v Mestnem
domu rezervacije so telefonu
42-580.

Prihodnja premiera bo Wildova
komedija »Vajno je imenovati se
Ernest«, ki jo igrajo, Simončič-
vo, Usenikovo, Vukotičovo, Bur-
nikom in Usenikom v glavnih
vlogah.

OBRTNIŠKO GLEDALIŠČE
LJUBLJANA, Komenskega 12

Sobota, 30. aprila, ob 20: Obrtni-
ško gledališče prireja v počasti-
tev 1. maja Akademijo s sode-
lovanjem pevskega zbora »Ivan
Cankar« Vstop prost.

Nevelja, 1. maja: Zaprti.

MESTNO
LUTKOVNO GLEDALIŠČE
Marionete, Levstikov trg št. 2

Sobota, 30. aprila, ob 17. uri: »O-
lodi-Bufano: »Ostržek«.
Nevelja, 1. maja: Zaprti.

Ponedeljek, 2. maja: Zaprti.
Torek, 3. maja, ob 11. in 13. uri:
Colodi-Bufano: »Ostržek«.

ROČNE LUTKE
Sreda, 4. maja, ob 16. uri: »O-
lodi-Bufano: »Ostržek«.

Nevelja, 1. maja: Zaprti.

Ponedeljek, 2. maja: Zaprti.
Torek, 3. maja, ob 17. uri: F. MU-
činski: »Tri čudne zgodbe«.

Predprodaja vstopnic za obe
gledališči na upravi Resljeva c.
36 od 10-12 ure in pol ure pred
začetkom predstave pri gledališ-
ki blagajni. Rezervacije po
telefonu 32-020 (od 10-12 ure).

SLOV LJUDSKO GLEDALIŠČE
CELJE

Torek, 3. maja, ob 20. uri: Shake-
speare: »BENESKI TRGOVEČ«.
Gostovanje v Velenju.

Cetrtek, 5. maja, ob 20. uri: SH-
akespeare: »BENESKI TRGO-
VEČ« Gostovanje v Sentjurju.

Petek, 6. maja, ob 20. uri: Levstik:
»KASTELKA« Gostova-
nje v Sempturu.

Nevelja, 8. maja, ob 15. uri: Sha-
kespeare: »BENESKI TRGO-
VEČ« Gostovanje v Zrečah.

Dnevna blagajna SNG 1., 2. in
3. maja ne bo postojala.

MALI ODER
Slovenskega ljudskega gledališča
Celje

Nevelja, 3. maja, ob 18. uri: Er-
win Sylvanus: »KORČAK IN
OTROCI«. Gostovanje v Smart-
nem v Rožni dolini.

KONCERTI

Ob 13-letnici osvoboditve Ljubl-
jane se najboljši mladinski zbori
občin Ljubljanske okolice pri-
pravili pevsko revijo. Okrajna re-
vija bo 7. maja, ob 15. in 20. uri
na Gosposvetskem razstavišču. —
Vstopnice so v prodaji od 4. ma-
ja dalje vsak dan od 12. in
od 15. do 18. ure in v informacijski
osirni na Gosposvetskem razsta-
višču.

KOČERTNA DIREKCIJA SLO-
VENIJE vabi glasbene umetnike
in ansamble, da ji brez oziroma
morebitne dosedanje ustne raz-
govore do 7. maja sporočijo svoje
želje za koncertiranje na celove-
ščnih koncertih v prihodnji se-
zoni. Pisarna vloga naj vsebuje
okvirni program in termin. Po-
dobne so za koncertno direkcijo
neobvezno, o uvrstitvi v koncert-
ni načrt 1960-61 bodo koncertanti
obveščeni najkasneje v avgustu
1960.

Komorni orkester RTV Zagreb
bo gostoval petek, 6. maja, za
modri abonma. Spored obsega: A.
Bacha, Mozarta, Suleka in
Schuberta.

OBVESTILA

OPOZORILO
Ob prvomajskih praznikih pri-
kažujemo povečano potrebo po
prometu. Ker železniško transportno
podjetje ne razpolaga z zadost-
nim voznim parkom, da bi se
lahko naenkrat prepeleli vsi
potniki, priporočamo, da se po
možnosti pričeli potovanje že
zadnje dni v aprilu, da se izog-
nejo preveliki gneči v vlakih, ki
bodo zadnji dan pred 1. majem
odpeli iz Ljubljane, Maribora,
Celja in drugih večjih središč.

Enako svetujemo, da tudi na
potrasku po prvomajskih prazni-
kih ne bi uporabili samo zadnjih
vlakov, s katerimi se bodo vozili
predvsem potniki iz najbolj od-
daljenih krajev.

Kotikor bo potujoče občinstvo
to upoštevalo in bo v obeh pri-
merih izkoristilo tudi dopolnilne
sklepe vlake, upamo, da ne bodo na-
stopile ovire pri prevozu.

Iz železniškega transportnega
podjetja

VAŽNO OPOZORILO!

Nevarnost pozebe se ni minila.
Ker nevarnost slane in pozebe
se ni minila in ker je verjetnost,
da se bo med prvomajskimi prazni-
ki zmanjšala in ponovno ohladilo
opozorjamo vse sadjarje, vino-
gradnike in vrtnarje, da stalno
poslušajo vremenska poročila hi-
droметеоролоške službe. Družbe

Gradbeno industrijsko
podjetje

»INGRAD« — CELJE,
sektor Ljubljana,

Prijateljstva ulica — nujno
potrebuje za svoje gradi-
lišče naslednje uslužben-
ce in delavce:

1. tajnika (sekretarja)
sektorja Ljubljana,

2. sposobnega obratovne-
ga knjigovodja,

3. večje število nekvalifi-
ciranih delavcev.

Za obratno menzo pa potre-
bujemo naslednje usluž-
bence:

1. kuharico, kvalificirano,
2. kuharici pol- ali nekva-
lificirani,

2. servirki pol- ali nekva-
lificirani.

Št. 100

Nastop službe takoj ali
po dogovoru plača po
tarifnem pravilniku. —
Ponudbe pošljite oziro-
ma se osebno predstavite
v Upravi sektorja Ljub-
ljana, Prijateljstva ulica

na posestva in kmetijske zadruge
naj med prazniki organizirajo
dežurno nočno službo, ki bo or-
ganizirala in izvedla potrebne
ukrepe po že objavljenih navdi-
lih za zaščito nasadov pred po-
zebo.

Kmetijski inštitut Slovenije

OPOZORILO

Od 1. maja 1960 naprej ne bo
več edino CENTRALNA LEKAR-
NA opravljala nočne dežurne in
nedejske službe za Ljubljano,
pač pa se bodo menjavale za to
službo 3 lekarnne občine Ljublja-
na-Center.

Razpored je naslednji:
Od 30. 4. 1960 do 20. 5. 1960 Le-
karna Miklošič (3 tedne);
Od 21. 5. 1960 do 27. 5. 1960 Le-
karna Ajdovščina (1 teden);
Od 28. 5. 1960 do 24. 6. 1960 Cen-
tralna lekarna (4 tedne).

CENTRALNA LEKARNA ima
od 4. 5. 1960 naprej lekarno od-
rto od 7. do 21. ure

PLANINICI

DOM na LUBNIKU vas vabi na
praznovanje 1. maja. Za vse dobro-
ne poskrbljeno. Postrežba solidna —
tence zmerno.

Planinsko društvo
Škofja Loka

KINO

SPORED ZA SOBOTO

KINO UNION: 30. IV. nemški film
NEDOKONČANA ZGODBA. REŽI-
ja: Kurt Hoffmann. Igrajo Jo-
hanna v Kaczian, Hansjörg
Felmy, Tednik FN 17. Predsta-
ve ob 16. in 20. uri. Ob 10.
uri matineja istega filma. Ob
22. uri predpredstava amer.
barv. cinemascope filma PO-
MEMBEN NASMEH.

1., 2., 3. V. 1960 ob 16. in 17. ur.
in 21. uri nem. vstavljen film
NEDOKONČANA ZGODBA.
Tehnik FN 18. 2. in 3. V. mati-
neja istega filma ob 10. uri.

KINO KOMUNA: 30. IV. sovj.
film IVAN GROZNI II. del. Re-
žija: Sergej Eisenstein. Igrajo Ni-
kolaj Kasajov, Serafina Birman.
Tehnik FN 17. Predstave ob 15. in
19. in 21. uri.

1., 2., 3. V. ob 15. in 17. uri
dokumentarni film DO MONAR-
HIJE DO REPUBLIKE ob 19.
in 21. uri sovj. film IVAN GROZ-
NI II. del. 2. in 3. V. ob 10. uri
matineja sovj. filma IVAN
GROZNI II.

KINO VIC: 30. IV., 1., 2., 3. V.
amer. barvni »Cinemascope« film
HOLLYWOOD ALI PROPAD.
Režija: Frank Tashlin. Igrajo
Jack Lewis, Dean Martin, Anita
Ekberg. Tehnik FN 17. Pred-
stave ob 15., 17., 19. in 21. uri.

2. in 3. V. ob 10. uri matineja
istega filma.

KINO SLOGA: 30. IV., 1., 2., 3. V.
nem. barv. film MOJA LEPA
MAMA. Režija: Paul Martin.
Igrajo Barbara v Nadi, Paul
Hubschmitt. Predstave ob 15.
17., 19. in 21. uri.

2. in 3. V. ob 10. uri matineja
istega filma.

KINO SOCA: 30. IV., 1., 2., 3. V.
amer. barv. film LINJA ZA
TUCSON. Režija: Ralph Murphy.
Igrajo Rod Cameron, Wayne
Moros. Predstave ob 15., 17., 19.
in 21. uri.

KINO SISK: 30. IV. ob 15. in 17.
uri sovj. barv. film IVAN
GROZNI I. del. Danes zadnjikrat.
Ob 19. in 21. uri italijanski film
SLAMNATI MOZ. Režija: Re-
žija: Pietro Germi.
Tehnik FN 16.

1., 2., 3. V. premiera amer.
barv. western film TRI URE DO
ODLOČITVE. Režija: Alfred
Werker. Igrajo Dana Andrews,
Donna Reed, Diane Forster.
Tehnik FN 17.

LETNI KINO BEŽIGRAD: premi-
era amer. barv. western filma
POSLEDNJI VOZ. Režija: Del-
mer Daves. Igrajo Richard Wid-
mark, Felicia Farr, Susan Koh-
ner. Tehnik FN 18. Predstave
ob 20. uri. Prodaja vstopnic uro in
pol pred predstavo.

Prodaja vstopnic v vseh kine-
matografih 1. V. od 14. uri dalje.
Dne 30. IV., 2. 3. V. od 9-11 in
od 14. uri dalje.

TRIGLAV: amer. film NAJBI-
TRESI. STELEC. Tehnik: v
glavni vlogi Glenn Ford. Bro-
derick Crawford. Predstave
ob 16., 18. in 20. uri. Prodaja
vstopnic od 15. dalje.

Danes zadnje.
OSTROV: francoske barvni CS
film PORTUGALSKÉ PERICE
ob 20. uri. Zaradi izredne dolže-
ne filma doplačilo v vstopnicu
10 din.

VEVČE: amer. barvni CS film
VRNIL SE BOM V KANDARO.
Predstava ob 20. uri.

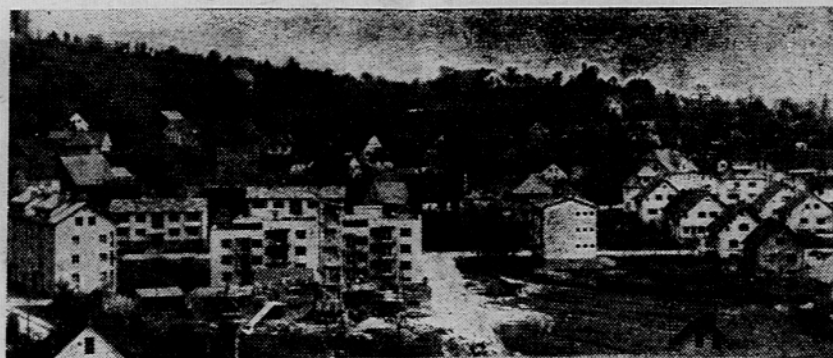
CRNUCE »SVOBODA«: ZLOMLJE-
NO KOPEJE, ob 20.
SAVLJE: slovenski film »KALA«,
ob 20. uri.

GUNČIJE: amer. barv. CS film
VZHODNO OD RAJA, ob 17.30

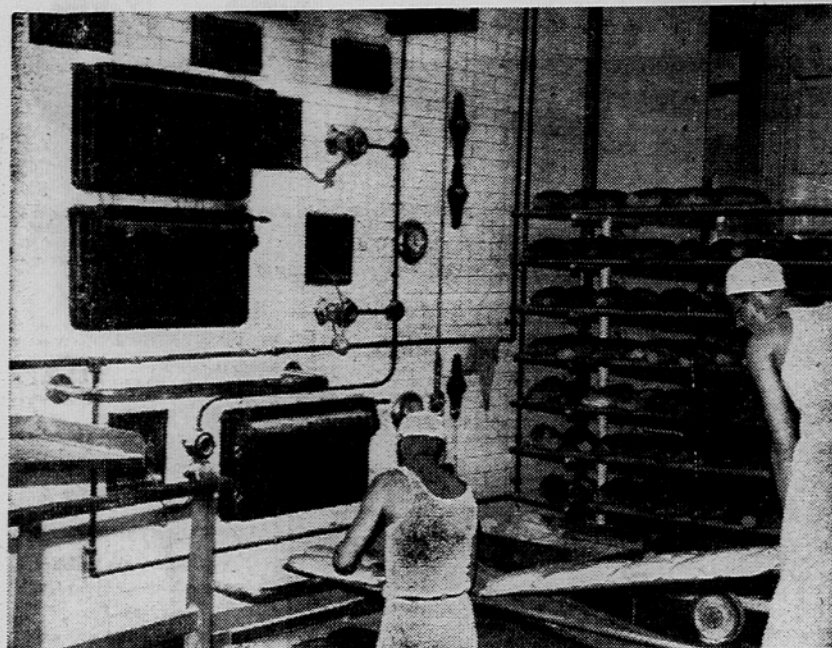
VRHNIKA PRAZNUJE

OBČANI VRHNIKE PRAZNUJEJO 6. MAJ V SPOMIN NA TA DAN 1945. LETA, KO JE BILA VRHNIKA OSVOBOJENA. ZE 1942. LETA JE NA TA DAN ODŠLO VELIKO RODOLJUBOV V PARTIZANE, IN TA DAN JE MEJNIK MNOŽIČNEGA ORGANIZIRANJA NARODNE ZAŠČITE IN SKOJA. V MESECU MAJU JE TUDI ROJSTNI DAN NAŠEGA CANKARJA. — PREBIVALCI OBČINE VRHNIKA POZDRAVLJAJO VSE DELOVNE LJUDI NAŠE ZEMLJE IN JIM ČESTITAJO ZA 1. MAJ.

Tovarna usnja, osemletka, obnovljena glavna prometna žila in nova »Cesta 6. maja« bodo v okviru novih stanovanjskih naselij in zelenice tvorili bodoči center VRHNIKE. Ze lani so za stari del mesta porabili za kanalizacijo in ureditev vodovoda približno 68 milijonov dinarjev, toda urejanje poteka dalje in VRHNIKA iz dneva v dan menja lice.



Na klanec, ki ga je tolikokrat opisal Cankar z ljubeznijo in boleščjo, stoji hiša, ki je preurejena v muzej našega največjega pisatelja. Žal je muzej preboren — le nekaj slik in rokopisov hrani. Zares bo že čas, da merodajni organi dajo vsaj vzpodbudo, kako urediti ta naš veliki spomenik.



Na Vrhniki že nekaj časa obratuje nova pekarna. Zgrajena in opremljena je sodobno, po vseh higienskih načelih.



Okoli fotografske kamere nima tako velikega radija, da bi zajelo vse z enim pogledom, zato posredujemo bralcem še posnetek proti novemu poslopiju osemletke in stanovanjskim blokom, ki se bčijo sredi pomladnega zelenja.

ZA OBČINSKI PRAZNIK OBČINE VRHNIKA 6. MAJ 1960 ČESTITAJO VSEM DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM TER JIM ZELIJO SE V BODOČE MNOGO USPEHOV. HKRATI ČESTITAJO IN POŠILJAJO BORBENE POZDRAVE ZA DELAVSKI PRAZNIK 1. MAJ 1960.

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR — OBČINSKI ODBOR SZDL — OBČINSKI ODBOR ZVVI — OBČINSKI ODBOR ZB NOV — OBČINSKI ODBOR RK — OBČINSKI KOMITE ZKS — OBČINSKI ODBOR UROJ — OBČINSKI SINDIKALNI SVET — OBČINSKI KOMITE LMS — DPD »SVOBODA« — TVD »PARTIZAN« — OBČINSKA GASILSKA ZVEZA — KOMUNALNA BANKA — VETERINARSKI DOM — ZDRAVSTVENI DOM — DOM ONEMOGLIH — LEKARNA

VRHNIKA

In kolektivni podjetji:

INDUSTRIJA USNJA, Vrhnika
GRADBENO PODJETJE, Vrhnika
PODJETJE »KAMNOLOM«, Verd
MLIN »ZITO«, Vrhnika
MLIN »ZITO«, Bistra pri Borovnici
VRHNIŠKA OPEKARNA, Vrhnika
LESNI OBRAT »LJUBLJANSKI VRH«, Verd p. Vrhnika
SPLOŠNO MIZARSTVO, Vrhnika
OBRATNO KOMUNALNO PODJETJE, Vrhnika
TRGOVSKO PODJETJE s svojimi poslovalnicami Vrhnika
KMETIJSKA ZADRUGA, Vrhnika
ZADRUŽNA MLEKARNA, Vrhnika
RAČUNOVODSKI BIRO, Vrhnika
KLAVNICA, Vrhnika
SLAŠČICARNA Beadinovič B., Vrhnika
BAKELIT, Borovnica
OBRATNO GRADBENO PODJETJE, Borovnica
ELEKTROSTROJNI OBRATNI OBRAT, Borovnica
KMETIJSKA ZADRUGA, Borovnica
TRGOVSKO PODJETJE »KRIM«, Borovnica
OBRATNO KOMUNALNO PODJETJE, Borovnica

TA PROSTOR BOMO ODSTOPILI
OMLO VRHNIKA

Cestitki se pridružijo:

LESNO INDUSTRIJSKO PODJETJE LJUBLJANA

z obrati: VERD IN BOROVNICA

Cestitki se pridružijo:

Gostilna »MANTOVA«, Vrhnika
Gostilne »PRI LOVCU«, Vrhnika
Gostilne »TOČILNICA«, Vrhnika
Gostilne »VERD«, Verd-Vrhnika
Gostilna »PRI REZKI«, Borovnica

Obljube naše gostilne, kar boste vedno dobro in solidno oostreženi. Cenjenim gostom se priporočamo.



VRHNIKA se spreminja. Na mestu, kjer podirajo stare zgradbe, bodo zgradili — vzporedno z rešitvijo osnovnega problema, ki ga predstavlja ureditev glavne prometne zveze — novo restavracijo. Postavitve novega poslopija za restavracijo, ki bo imelo tudi bife, kuhinjo in 16 tujskih sob, zahteva 37 milijonov dinarjev sredstev. Tujske sobe na VRHNIKI zelo pogrešajo, saj so bile nekdaj tuje, e sobe v privatnih hišah in še te so zaradi stanovanjske stiske uporabili za stanovanja. Ureditev glavne ceste s pločniki in cestniščem za počasni promet, ki vodi tod mimo, zahteva investicijo 45 milijonov dinarjev.

POZDRAVI KOLEKTIVOV ZA 1. MAJ

OB PRAZNIKU MEDNARODNE SOLIDARNOSTI DELAVSKEGA RAZREDA ČESTITA DELOVNI KOLEKTIV

»Kmetijskega gospodarstva«
ČRNCI-APAČE

Trgovsko podjetje »PLANIKA«
Slovenska Bistrica

NUDI PO ZMERNIH CENAH VSE VRSTE TEKSTILA, GALANTERIJE, ŠPECERIJE, ŽELEZNE IN GRADBENEGA MATERIALA

Precizna mehanika
Maribor,
Gregorčičeva ulica 24

VRŠI POPRAVILA VSEH VRST PISARNIŠKIH STROJEV

Občinski ljudski odbor
Občinski odbor SZDL
Občinski komite ZKS
Občinski odbor ZB
Občinski komite LMS

MARIBOR-TABOR

ČESTITAJO VSEMU PREBIVALSTVU IN ČLANOM MNOŽIČNIH ORGANIZACIJ K VELIKEMU DELAVSKEMU PRAZNIKU 1. MAJU.

Trgovsko podjetje na malo

»JAVORNIK«

PIVKA s poslovalnicami v Pivki, Kaju, Dolanah, Gornji in Dolnji Kočani, Bači, Zagorju, Palčju, Jurčkah, Trnaju, Selah in Slivini.

GOSTILNSKO PODJETJE

PIVKA Z OBRATI: KOLODVORSKA RESTAVRACIJA PIVKA, KAVARNA »KRAS« PIVKA IN GOSTILNA »NANOS« SLAVINA.

Kmetijsko-gozdarska poslovna zveza
POSTOJNA

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR
OBČINSKI KOMITE ZKS
OBČINSKI ODBOR SZDL
OBČINSKI KOMITE LMS
OBČINSKI ODBOR ZB NOV
OBČINSKI SINDIKALNI SVET

POSTOJNA

**R
O
G**

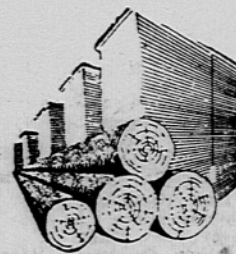
TRGOVSKO PODJETJE ENGROS

NOVO MESTO

ZIVEL 1. MAJ, DOKAZ USPEŠNOSTI NAŠEGA DRUŽBENEGA SISTEMA, KI OMOGOČA VKLJUČEVANJE MILIJONOV DELOVNIH LJUDI K NEPOSREDNEMU ODLOČANJU IN REŠEVANJU SVOJIH PROBLEMOV

LESNA INDUSTRIJA PIVKA

- centrala Pivka
- 7 obrati
- v Prestranku,
- Postojni,
- Belskem,
- Bači,
- Koritnicah in
- v Planini

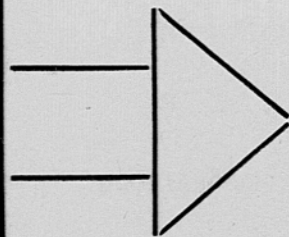


Industrija metalnih polizdelkov
SLOVENSKA BISTRICA

Telefon: Maribor 39-13, Slovenska Bistrica 6 — Brzjav: IMPOL Slovenska Bistrica — Bančna zveza: Narodna banka, podružnica 640 Maribor, tekoči račun 604-11-1-1, teleprinter 03313

Izdelujemo:

Aluminij: iz aluminija od 99 do 99,7% čiste aluminij legure: Al-Mn, Al-Mg-Si, Al-Mg-Mn, Al-Mg-2, 3, 5, Al-Cu-Mg-Pb in avtomatske legure, in sicer: pločevino, trakove in rondelo po DIN-u valovito pločevino za pokrivanje streh in rebrasto pločevino profile za vagonsko ter karoserijsko industrijo in gradbeništvo — polirane, anodizirane odnosno barvane (eloksirane) cevi in ostale profile (okrogle, šestoglate, ploščate) aluminij vrvi (čiste) in aluminij-jeklene vrvi (Al-Fe) po DIN-u valjane in tegane žice.



Elektronabava

dobavlja iz domače proizvodnje in uvaža:
opremo za trafo-postaje in elektrarne in ves
električni material za visoko in nizko napetost

PODJETJE ZA UVOZ ELEKTROOPREME IN ELEKTROMATERIALA
LJUBLJANA - RESLJEVA CESTA 18

Pozdravi
kolektivov
za **1. MAJ**

Grosistično trgovsko
podjetje z barvami
in laki

»Mavrica«

PRIPOROČA v nakup vse vrste
premaznega materiala kot laneni fir-
než, oljnatih barv in lake, vse vrste
čopičev in ves v to stroko spadajoči
material po najnižjih grosističnih ce-
nah v svojih skladiščih in sicer:

Skladišče en gros, Ljubljana, Parmo-
va 9 (javna skladišča), telefon 32-561 in
skladišče en gros, Rijeka, Aldo Colo-
nello 6, telefon 33-07.

LJUBLJANA, RESLJEVA CESTA 1
TELEFON 11-256, 21-488

angora

TOVARNA PLETENIN

LJUBLJANA

EMONSKA CESTA 2



Dejavnost, o kateri malo beremo

Podjetje »TEHTNICA«, Ljubljana, Karlovška cesta 2

je bilo ustanovljeno leta 1948 z odločbo ObLO Ljubljana-Center.

Kolektiv je dokaj mlad, njegova agilnost je prišla do izraza leta 1956 z nastopom
Delavskega sveta in Upravnega odbora, ki sta začela nekateri šibke točke podjetja in
ga začela počasi usmerjati iz same uslužnostne dejavnosti v proizvodnjo.

Nabava strojev, prevoznega sredstva, organiziranje dela po učinku, skrb za odmor
in higiensko zaščito kolektiva, vse to je dalo kolektivu zamah, da je povečal promet.
Sestankom DS in UO ter sindikata se je posvečala vsa pozornost. Lahko rečemo, da so
doseženi uspehi rezultat dobro premišljenih načrtov in previdnosti v osvajanju proizvodnje.

Kolektiv je zelo pošten in v krdor pozna njegove prostore, se čudi storilnosti, ker
so prostorske kapacitete premajhne za njegovo dejavnost, ter se bodo še zmanjšale
z regulacijo tega dela mesta; zato je nujno misliti v bližnji bodočnosti na nove, primerne
prostore, ki bi z moderno in pravilno ureditvijo instalirali kapaciteto, dvignili proizvodno
zmogljivost do 500%.

Zahteva po modernem podjetju takšne dejavnosti kot je naše, se iz dneva v dan bolj
kaže; to pa zaradi tega, ker je v Ljubljani, okolici, Dolenjski, delu Štajerske, na Goriškem
v Slov. Primorju, sploh na terenu, ki ga mi obdelujemo, vedno večji gospodarski razvoj,
zlasti v industriji in trgovini, splošno proizvodnih in v smislu hitrejšega trgovskega po-
stavljanja samopostrežnih obratov, ki zahtevajo opustitev zastarelih merilnih naprav ter
zamenjavo istih z modernimi polavtomatskimi in avtomatskimi in to od laboratorijskih,
ki se uporabljajo v inštitutih, do najtežjih industrijskih. Mi smo praktično edino podjetje
v Ljubljani z omejenim teritorijem, ki ga naše podjetje obdeluje. S svojimi kapa-
citetami težko zadovoljujemo stranke, ki jih je vsak dan več.

Tehničarstvo se je pri nas tretiralo kot zvrst dejavnosti, ki pripada ključavničarski
obrti vse do nedavnega. Vzrok temu je bil način dela: kovanje, kaljenje in predvsem
ročna obdelava sestavnih delov. Kljub temu, da se je tehničarstvo razvilo v samostojno
obrtne dejavnosti, se ga še vedno uradno tretira kot specializirano stroko iz ključavni-
čarstva, kar pa je velika napaka, ki škodi razvoju te samostojne dejavnosti, ki je izrazito
prečno mehanična. Tehničarstvo sodi po svojih zahtevah in normah, ki so določene
za to vrsto dela v stroko precizne mehanike.

Značaj aktivnosti je usmerjen v proizvodno in reparaturno dejavnost, ki je nujna že
zaradi državnega zakona o merah. Razčlenjuje se približno na podlagi navedenih točk:

1. Mikroanalitiške, analitiške in laboratorijske tehnice, ki se uporabljajo v znanstvene
in tehnične namene.
2. Precizne in recepturne tehnice.
3. Splošno trgovske, polavtomatske in avtomatske, lahke, težke in dozirne vseh vrst.
4. Zerstavne in sploh vse te tehnice.
5. Mostne, lahke in težke za rabo industrije in prometa.

Ce vzamemo v obzir mikroanalitiško tehniko ali analitiško, precizno in recepturno, bo
vsako priznal, da je dejansko že po zunanem izgledu precizna, da ne omenjamo tehnične
zmogljivosti vzvodov, ki se jih mora prirediti v razmerju na maksimalno obremenitev od
1:5000 pa vse tja do 1:1.000.000, z upoštevanjem vseh temperaturnih, atmosferskih in
elektromagnetnih motenj, do mehaničnih odklonov, ki jih lahko povzroča bližina strojev
ali prometa. Poleg tega je večina modernih naprav te vrste polavtomatskih z vgrajenimi
elektrooptičnimi elementi.

Ce primerjamo k temu še trgovsko in industrijsko mrežo, bomo ugotovili, da zahte-
vajo tolerance odstotkov pokazatelja, ki so določene z Uredbo zveznega značaja še vedno
skrajno natančnost v razmerju 1:2000. Pri teh razmerjih, v zvezi s stabilnostjo, ki se
često giblje zaradi zahtevne občutljivosti vzvodov na rabo rezultante težišča pa še vedno
odločajo tisočinke mm. Torej največja natančnost velja tudi pri napravah, ki imajo več
10-tinske zmogljivosti, a ne samo v delu, temveč kot pri vseh ostalih pri izbiri materiala,
načinu obdelave itd.

Kapaciteta tovarne je usmerjena predvsem v izdelovanje določene vrste proizvoda.
Ali - analitiško, trgovsko polavtomatsko, avtomatsko ali težko mostno dejavnost. Po pre-
teku garancije, ki je običajno zelo kratka, prevzame odgovornost za te izdelke in njihovo
nadaljnjo tehnično zmogljivost, strokovno specializiran personal, ki s pomočjo kvalifi-
ciranega kadra vodi to reparaturno dejavnost in, ki mora poznati vse sisteme, ki jih je
cela plejada. Na območju teritorija merizkusnega urada v Ljubljani, je cca 400 mostnih
tehnic za zahteve industrije in prometa, brez vseh živinskih, ostalih pa cca 25.000
različnih zmogljivosti in sistemov.

Za uspešno izvrševanje svoje dejavnosti, namreč, za proizvodnjo in reparaturno
potrebuje podjetje takega značaja poleg varilnice, kovačnice, kalilnice, orodjarne, ročne
litarne in težkih orodnih strojev tudi precizne merilne naprave in precizne brusilne
stroje. Mostna tehnika potrebuje pa tehnično drugačne reparaturne prijeme, kot pa
avtomatska, ali pa zopet analitiška precizna tehnika. Zato zahteva že sam značaj dela
pravilno razporeditev svetlih in higienskih prostorov, ter pravilno razporeditev strojnih
kapacitet.

Slenerni kolektiv ima svoje težave in skrbi. Z voljo in delom, ki ju podpira sigurnost
strokovnega znanja pa ni nepremostljivih problemov.

Vsem našim strankam, njihovim kolektivom in vsem delovnim ljudem, želimo srečen
in uspešen 1. maj!

Delovni kolektiv podjetja
»TEHTNICA«

INDUSTRIJSKO PODJETJE
AGROINDUS

Z UDELEŽBO V ZALOGU

PROJEKTIRA IN PROIZVAJA
NAMAKALNE NAPRAVE IN MO-
TORNE ROČNE KOSILNICE



Tovarna jeklenih karoserij

»Karoserija«

LJUBLJANA, Kamniška 20

TEKO

AGENTURNO
PODJETJE
ZA TEKSTILNO
INDUSTRIJO

LJUBLJANA,
Cankarjeva 1

IMPORT

EXPORT

„OPREMA“

TRGOVINA
Z ŽELEZNINO,
INSTALACIJSKIM
IN TEHNIČNIM
MATERIALOM

LJUBLJANA, Gosposvetska 4

Kolektiv gradbenega podjetja



Obnova

LJUBLJANA, Vilharjeva c. 33

CESTITA ZA 1. MAJ VSEM IN ESTITORJEM, NAROČNIKOM
TER OSTALEMU DELOVNEMU LJUDSTVU NAŠE DRŽAVE
IN JIM ŽELI MNOGO NADALJNIH USPEHOV

»MEHANIKA«

LJUBLJANA,
Tržaška cesta 84



KOLEKTIV
SE CENJENIM
STRANKAM
PRIPOROČA

IMPORT
EXPORT

KEMIJA-IMPEX

IZVAZAMO IN UVAZAMO:

KEMIKALJE, ANILINSKA BARVILA, USNJARSKA IN TEKSTILNA PO-
MOŽNA SREDSTVA, CELULOZO, PAPIR IN KARTON, STEKLO, PORCE-
LAN, KERAMIKO, TEHNIČNE MASČOBE, KAVČUK, PLASTIČNE MASE
IN IZDELKE ETHERIČNA OLJA, SINTETIČNA IN NARAVNA STROJILA,
LEPILA ITD

PREDSTAVNIŠTVO ZA FLRJ: Beograd, Ivan Begova 3
Rijeka, D. Obradovića 1

LJUBLJANA
TITOVA C. 25

TITOVİ ZAVODI

LITOSTROJ

1. maj

čestitajo
ob Drazniku dela
vsem delovnim kolektivom
in vsem poslovnim
prijateljem v domovini



MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

LJUBLJANA
ČOPOVA 3

LJUBLJANSKA

TOBAČNA TOVARNA



DELOVNI KOLEKTIV SI-
ROM DOMOVINE PO SO-
LIDNOSTI IN KVALITETI
SVOJIH IZDELKOV IN
USLUG ZNANEGA POD-
JETJA

Avtoobnova - Ljubljana

Izreka vsem svojim poslovnim prijateljem najlepše
čestitke k delavskemu prazniku 1. maju.

Kot največje avto-remontno podjetje v LRS se s
svojimi uslugami priporoča za vsakovrstna popra-
vila kamionov, avtobusov in rekonstrukcij, preizku-
ševanje in popravil karborskih naprav za ben-
cinske in diesel motorje, za vsakovrstna okroglin-
ska in ploskovna brušenja motornih gredi, glav
itd., izdelovanje najrazličnejših nadomestnih avto
delov posamezno in serijsko, posebnosti izdelovanja
ležajev za bencinske in diesel motorje, servisna
služba vozil znamk TAM in FAP.

STROKOVNI NASVETI - IZVEDENIŠKA MNENJA

»INDUSTRIJSKI BIRO«

LJUBLJANA - Parmova 33

PROJEKTIRANJE, IZGRADNJA TER
UVOZ OPREME ZA INDUSTRIJO
CELULOZE, PAPIRJA, LEPEK IN
LESOVINE.

STROJNE KONSTRUKCIJE
INVESTICIJSKI PROGRAMI

Ljubljanske opekarne

Ljubljana, Bokalska 18

IMPORT

»CHEMO«
LJUBLJANA

EXPORT

TEHNIČNA TRGOVINA ZA PROMET S KEMIKA-
LIJAMI, UMETNIMI MASAMI, BARVAMI, LAKI
IN PRIBOROM,

LJUBLJANA - MAISTROVA ULICA ŠTEV. 10.
S predstavništvi in skladišči na REKI, V SPLITU,
ZAGREBU in BEOGRADU ter detajlno trgovino v
LJUBLJANI, TITOVA CESTA ŠTEV. 21

Usnje

TRGOVSKO PODJETJE
NA VELIKO IN MALO

LJUBLJANA,
Gradišče štev. 10

S SVOJIMI POSLOVALNICAMI V

LJUBLJANI, CELJU, RIJEKI IN PULI

TUBA



TOVARNA KOVINSKIH
IN PLASTIČNIH
IZDELKOV

Ljubljana,
Kamniška 20

Živel 1. maj

Remont'

Izvršuje gradbena dela
vseh vrst in se kolektiv
še nadalje priporoča.

DOBROVA PRI LJUBLJANI



Delovni kolektiv
Tovarne obutve in pogonskega jermenja

»Franjo Goriup« Zagreb

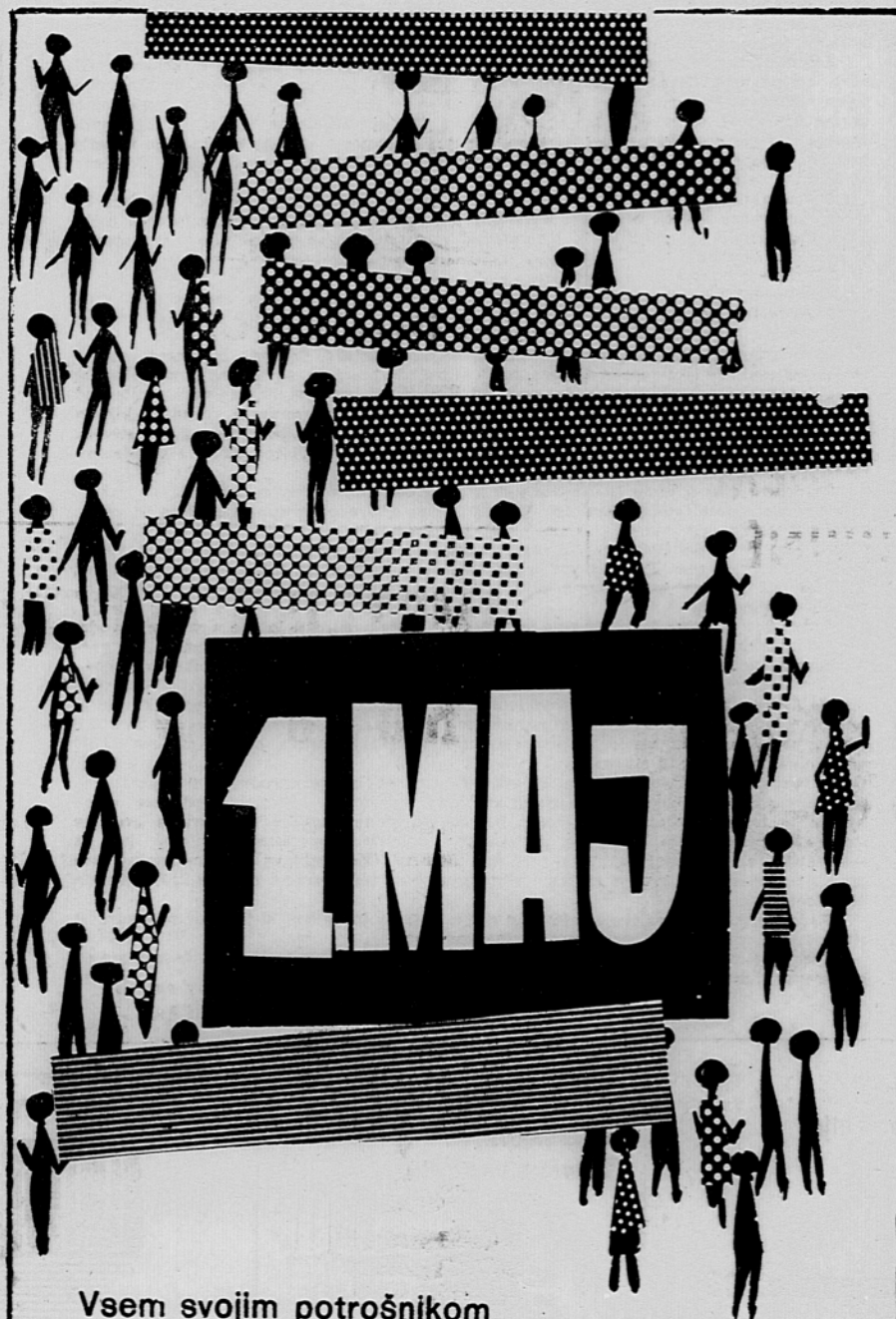
S SVOJO TRGOVSKO MREŽO
»ASTRA ČEVLJI«

Čestita
vsem svojim potrošnikom in dobaviteljem
za Praznik dela 1. maj

Potrošniki!

ZA POMLAD IN POLETJE SMO IZDELALI ŠIROK
ASORTIMAN MOŠKE, ŽENSKO IN OTROŠKE
OBUTVE. OPOZARJAMO NAŠE KUPCE, DA
OBIŠČEJO NAŠE PRODAJALNE, KATERE IMA-
MO V VSEH MESTIH JUGOSLAVIJE, DA BI
SPOZNALI NAŠE PROIZVODE BREZ OBVEZNO-
STI ZA NAKUP.

»ASTRA ČEVLJI«
ZAGREB



Vsem svojim potrošnikom
in poslovnim prijateljem, kakor tudi vsem
delovnim ljudem, čestita delovni kolektiv

Saponia



Agrotehnika

EXPORT-IMPORT

LJUBLJANA - JUGOSLAVIJA

OSKRBUJE KMETIJSTVO Z VSEM, KAR POTRE-
BUJE ZA USPEŠNO PROIZVODNJO IN S TEM
DOPRINAŠA SVOJ DELEŽ PRI NAŠIH SKUPNIH
NAPORIH ZA POVEČANJE KMETIJSKE PRO-
IZVODNJE.



JADRANSKA POMORSKA AGENCIJA

LJUBLJANA, Titova 21

Telefon 21-801

Telex: 194

KOLEKTIVI ČESTITAJO ZA PRAZNIK DELA--PRVI MAJ

Vsem delovnim kolektivom
in vsem delovnim ljudem –
čestita za 1. maj
in priporoča svoje izdelke

SAVA



Tovarna gumijevih izdelkov
KRANJ



TISKANINA

TOVARNA TISKANEGA BLAGA
KRANJ

Telefoni: Centrala 173-176

Vsem našim odjemalcem
in vsem delovnim ljudem
naše domovine čestitamo
za praznik dela!

NUDIMO VAM SVOJE PRIZNANE
IZDELKE: BOMBAŽNE IN STANIČNE
TKANINE V VSEH MODNIH BAR-
VAH IN ODTEKIH.

NAŠE TKANINE SO ZNANE NA DO-
MAČEM IN INOZEMSKEM TRŽIŠČU
KOT KVALITETNE PO IZDELAVI
IN TRAJNOSTI.
NAROČILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN
SOLIDNO

»Gorenjka«

Tovarna čokolade,
Lesce pri Bledu

PRIPOROČAMO SE
S SVOJIMI KVALITET-
NIMI IZDELKI

TOVARNA VERIG

Lesce pri Bledu
Telefon: Radovljica 206-209

IZDELUJE:

ZAKOVICE IN VIJAKE, ZEBLJE IN ŽIDNE KLJUKE, VERIGE ELEKTROVAR-
JENÉ, VERIGE NEVARJENE »PATENT«, KOVANE VERIGE OD 12 DO 23 mm
OPREMO ZA LADJEDELNICE IN RAZNE ODKOVKE.

PRODAJA:

NA DOMAČEM IN INOZEMSKEM TRŽIŠČU.
ZA VSA POJASNILA SE OBRACAJTE NA PRODAJNI ODDELEK
TOVARNE VERIG LESCE PRI BLEDU.

Aluira

RADOVLJICA

Za pomlad in poletje Vam nudimo iz nove kolek-
cije izdatno izbiro volnenih vrhnjih pletenin v
vseh modnih barvah.
Izbiro nogavic pa smo dopolnili z otroškimi krep-
macco-žabicami.

KOLINSKA, tovarna hranil
LJUBLJANA, Šmartinska cesta 30

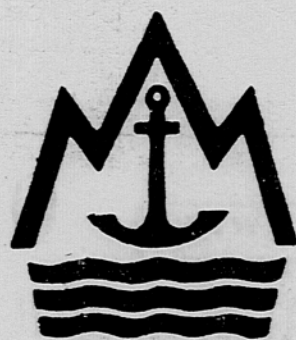
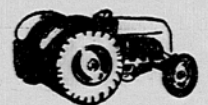
nudi svojim odjemalcem prvovrstne prehranske
izdelke: kavovine: »PROJA« in »STAR« figova
kava, »REGINA« praške za kuhinje, »METKA«
kakaove rezine in marmornati kolač, »KA-BI« ka-
kao mešanica za otroke ter originalne začimbe itd.
in naš novi izdelek:

»KROKA« mešanica za krompirjevo testo.
OPOZARJAMO TUDI NA NAŠ VELIKI NAGRAD-
NI NATECAJ ZA »ROYAL« pudinge. Nagrade
električni hladilniki in kolekcije naših izdelkov.

KMETIJSKO GOZDARSKO POSESTVO

Kočevje

VSEM DELOVNIM LJUDEM, POSLOVNIM PRIJATELJEM, ODJEMALCEM,
DOBAVITELJEM ČESTITAMO ZA NAJVEČJI DELAVSKI PRAZNIK 1. MAJ 1960



Splošna plovba Piran

čestita ob 1. MAJU
vsem delovnim
ljudem za doseže-
ne delovne uspehe!

s svojima obratoma

LADJEDELNICA IN
OBALNA PLOVBA

Pomorski prevozi dolge in obalne plovbe.

Redna potniško-tovarna linijska služba Jadran — ZDA — Jadran v so-
delovanju z Jugoslovansko linijsko plovbo, Rijeka. Odhod ladij vsakih
10 dni iz Rijeke in iz New Yorka.

Ladjedelnica gradi morske in rečne ladje do 2500 BRT in opravlja ladijske
remonte.

Izleti z jahtama »BURJA« in »PIRANKA«.

Redne lokalne linije z motornimi čolni »PINKO TOMAŽIČ«, »PORTOROŽ«
in »LUBNIK«.

Uprava in ladjedelnica:

PIRAN, Zupančičeva 24
Telefoni: 51-66, 51-70, 71, 73, 75
Teleks: 03-122, 03-184, 03-185

Obalna plovba:

PIRAN, Vojkova 2
Telefon: 51-74

ŽELEZNIŠKO

TRANSPORTNO PODJETJE

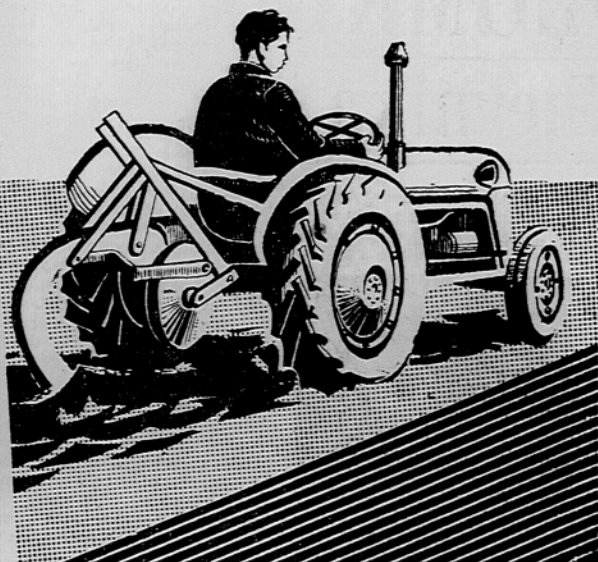
LJUBLJANA

čestita za praznik dela — 1. maj
vsem delovnim ljudem in jim želi
mного delovnih zmag pri izgradnji
naše socialistične domovine.

DELOVNIM LJUDEM
NAŠE DOMOVINE
ČESTITA ZA

1. maj

KOLEKTIV INDUSTRIJE
TRAKTORA I MAŠINA
BEOGRAD





Štirinajst dni dela je imel londonski frizer Pals, preden je pripravil tole poldrugi meter široko, parfimirano lasuljo iz osemnajstega stoletja. Namenil jo je za razstavo ob letnem obnem zboru londonskih frizerjev.

PLINSKI PLAMEN REŽE BETON

Ukrajinski strokovnjaki so rešili pomemben problem v gradbeništvu: armirani beton režejo s plinskim plamenom. Pri tem uporabljajo »sveder«, s kakršnim vrtajo luknje za razstrelivo v kamnolomih.

Nova termoreaktivna naprava spominja na samokres z dolgo cevjo. Pod pritiskom 20 do 25 atmosfer sika plamen s temperaturo 3000 stopinj z nadzvočno hitrostjo iz cevi. Plamen je produkt izgoravanja plina v kisiku.

V neki kijevski tovarni režejo s tem plamenom plošče in bruse, debele 60 do 150 mm, v armiranobetonske konstrukcije pa vrtajo luknje, ki imajo

premer 35 mm, do 200 mm globoke. Če dodajo plinu poseben prašek, vrtajo s hitrostjo 5–8 metrov na uro. In praktična vrednost? Na gradbiščih potrebujejo vrsto armiranobetonskih izdelkov raznih velikosti. Poslej bodo izdelovali standardne armiranobetonske plošče, ki jih bodo na gradbišču razrezali na ustrezne dele.

Jugoslovani čedalje višji

Sedanjí jugoslovanski prebivalci obeh spolov bi se morali posteno potruditi, če bi hoteli zlešti v oblaci svojih davnih prednikov, povprečno velik moški pa bi se ne mogel zmašiti v oklep srednjeveškega viteza. Ljudje, ki so merili srednjeveške okostja, so ugotovili, da so bili naši predniki znatno manjši od sedanjega rodu.

Prve antropometrične meritve kosti srednjeveških prebivalcev Jugoslavije so opravili sodelavci Srbske akademije znanosti konec leta 1956 v vasi Brestovik pri Smederevu, kjer so že prej izkopali slovansko

LUCIEN CHAUVET



292. Peppo mu je nemo segel v roko. Zmajal je z glavo, ni mogel govoriti. Po razoranem obrazu sta mu spolzeli dve solzi. Tudi Milo je skril glavo v blazino, da bi utajil jok. Prelepo je bilo vse skupaj, ni še mogel govoriti, predal se je občutku neizmerne sreče. Vsi navzoči so ganjeno molčali. Doktor Camus je z veselim glasom posegel v razpoloženje:



293. »Naprosili so me, naj ob tej priložnosti napovem izredno zasedanje Malabarcev. Predsednik daje na glasovanje važno spremembo statuta društva: Malabarci se bodo preorganizirali v nogometno moštvo. Predsednik ponuja Milu častno mesto kapitana enajstoričnice.« Glasovati sploh ni bilo treba — predlog je bil takoj navdušeno sprejet.



294. Klepet in dobro voljo, ki je prešerno zavladala v bolniški sobi, je s težavo ukrotila bolniška sestra, ki je zahtevala popoln mir za bolnika. Milo je končal o ostal sam v sobi, vendar se še dolgo ni mogel pomiriti. Kot čudovit film so se pred njegovimi očmi plette misli na bodočnost, na študij in na močno, zmagovalno enajstorično Malabarcev.

KONEC

Brazilske poštne znamke

Ob preselitvi brazilskih vladnih ustanov iz Ria v Brasílio je izdala brazilska pošta upravo priložnostne poštne znamke. Na petih znamkah te serije so razni objekti v novem glavnem mestu največje južnoameriške države.

Preplah v kinu

V nekem regensburškem kinematografu je nastal preplah in potem gneča, v kateri je umrlo nekaj gledalcev. Sredi filmske predstave se je nad kinematografom ob robu mesta utrgala kakih sto ton težka stropa, se zvalila po pobočju in udarila ob vogal filmske dvorane. Ker občinsko ni vedelo, od kod tresljaji, je takoj pomislilo na potres in se pogrnalo v divji beg. Vrata so bila preočena, nastalo je prerivanje in pretep, nekaj ljudi je obležalo. Tisti, ki so se brez sapa zrinili na prosto, so šele čez čas doumeli, da je bil preplah nepotreben.

Poročna čaša iz prejšnjega stoletja

Dragoljub Radosavljević iz Barica pri Obrenovcu hrani dragocen družinski spominek, čašo, iz katere se nekoč nevesta in ženin na poročnem slavlju krepčala z vinom. Čašo je pred sto leti podarila Dragoljubovi babici njena stara mati, ki jo je baje na poročni dan dobila od svoje babice.



Na Sahalinu, otoku ob vzhodni sibirski obali, je še vedno stano. Tik pred nastopom pomladi prireajo tam dirke s sevanimi jeceni, ki morajo preteči dva kilometra dolgo progo. Pomlek kaže zmagovalca na letošnjih dirkah

Tretji reaktor v Marcoulu

Turbogeneratorje, povezane z reaktorjem »G-3« industrijskega centra za proizvodnjo plutonija v Marcoulu, so vključili v omrežje francoske električne energije. Uradno sporočilo francoskega komisariata za atomsko energijo pravi, da je začel obratovati tretji reaktor, predviden v načrtu za razvoj atomske energije v Franciji.

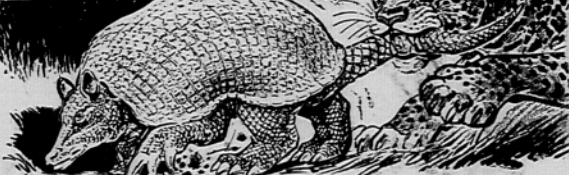
Jutri nov roman

MIKA WALTARI

POPOTNIK

WALT DISNEY PODOBE IZ NARAVE

SPRETNÍ RUDAR



ČE JAGUAR ZGRABI PASANCA ZA MOČNI REP SE ŠE NE SME VESELITI SLASTNE VEČERJE. ŽIVAL Z OKLEPOM JE TAKO MOČNA...



...DA LAHKO POTEGNE SOVRAŽNIKOV GLAVO V SVOJ BLOK. JAGUAR MORA POPUSTITI.

© 1959 Walt Disney Productions. World Rights Reserved. Distributed by King Features Syndicate, Inc.

ZORAN JERIN

ODLOMKI iz himalajskega dnevnika

Vse se srečno konča v starem Delhiju, kjer nas čaka veleposlanik Kveder in precej naših. Gremo v hotel Nirula. Na postaji se pojavi ob vagonu nateg z dolgimi, razmršenimi lasmi in s trizobom. Niti pogleda nam ne privošči, jaz pa se zagledam v njegov trizob. Trisul mu pravijo Indijci in je simbol boga Šive. Simbol našega cilja. Razočarani poslušamo, da ne bo nič z boginjo Nando. Potrti smo...

14. aprila - New Delhi

Ponoči je bilo tako vroče, da smo komaj nekaj malega spali. Tako je zdaj sonce že visoko, pa še vedno ležim v postelji in z enim očesom opazujem martinčka, ki pleza po steni. Skoraj prozoren je in kot otroška igrača.

Dopoldne le slabe novice. Vojska noče dati zemljevidov obmejnega ozemlja, tako da zdaj niti ne vemo, kako bomo prišli do Trisula. Dolga, živčna razprava - Ante je preveč živčen, doktor preveč hladnokrven. Res smo v težavah položaju, vsi govorijo, da smo prispeli - če smo namenjeni

na Trisul - prežodaj, ker so njegova pobočja še vs april in tja do desetega maja neprehodna zaradi slabega snega. Običajna pot do Jošimata zato ne prihaja v poštev. Odločimo se, da bomo v teh treh tednih proučili možnost pristopa z južne strani, čez ledenike, ki še niso preplezani in so verjetno precej težki.

Toda zemljevidi, nujno potrebni zemljevidi! Obljubili so nam jih za popoldne, popoldne pa zvemo, da jih bodo dali šele v soboto. Nepotrebno zapravljamo denarja in dobre volje v New Delhiju, ki si ga ni ogledal še nihče izmed nas. Pač, Cic in Marjan sta krenila peš in s fotografskimi kamerami po razbeljenih ulicah. Ugotovitev: coca-cola je zunaj polovico cenejša kot v hotelu, kar je zaradi silne žeje važno spoznanje. Marjan po dolgem molku izda skrivnost, ki ga je mučila: Cic je na ladji po nesreči mahnul z zapetno uro po ograji in razbitino srdu treščil v valove.

Proti večeru pa se obrne na boljše. Agrawal nam sporoča, da pride jutri zjutraj v New

Delhi, Asiatic Travel Agency pa obljubi prevoz naših zabojev do Gwaldama, zadnje možne avtomobilske postaje



IZ ALBUMA HIMALAJA. ODPRAVE: Ena izmed mnogih pisanih indijskih uniform - (Foto Z. Jerin.)

južno od Trisula, ki nam jo je dopoldne priporočil nek kapitan Gurkhov. Potem s bomo morali prebijati skoz gost pragozd, ki slovi zaradi kumaonskih tigrov in številnih panterjev. Upoštevamo jih kot nujno zlo, le doktor ves drhti v lovski strasti.

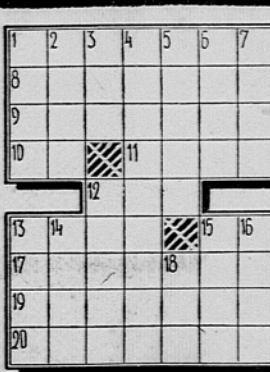
Nepričakovan obisk dopisnika »France Pressa« Félix Naggara nam vrne malce dobre volje. Je deset let je v Delhiju in pozna vse udeležence himalajskih odprav, ki so v tem času potovale skozi mesto. Natanko v teh sobah, kjer smo mi, je pred leti prebivala zelo uspešna francoska odprava na Makalu. Morda dobro znamenje...

Po večerji obiščemo z Alešem in Antejem dopisnika n. lomu. Razkaže nam lovski trofeje, postreže na prijetno hladnem vrtu, ki je brez kač, in kdaj pa kdaj reče svojemu slugi Nepalcu: »Bedar, se spomniš, ko sva gledala z nepalske strani na Nanda Devi?»

Marsikaj je obhodil, marsikaj ve in našo državo kar dobro pozna, ker je bil dve leti v Beogradu. Indijo ljubi, ker ni po njegovem nikoli prehudega mraza in je lov sijajen. Med klepetom dobi novico, da se je ponesrečilo švicarsko letalo »Yeti«, ki prevažalo zaloge na Daulagiri, in da ga bodo popravili šele v petih tednih, ko bodo dobili nadomestne dele iz Švice. Ta odprava ima res smolo.

(Nadaljevanje)

Križanka



1. ceremoniar, 2. stihoslovje, 3. ploščovna mera, 11. agregatno stanje telesa, 12. tuje žensko ime, 13. slavni nemški romanopisec (Thomas), 15. kemični znak za svinec, 17. ime francoskega pisatelja, 19. mesto blizu Montereyja v Kaliforniji, 20. izumrla glavonožci, ki jih čisto najdemo kot okaracine.

NAVPIČNO: 1. ime politika Markovića, 2. prebivalec Pirenejskega polotoka, 3. ribja koščica, 4. olje, pridobljeno s suho destilacijo borove ali smrekove smole, 5. prizor iz preprostega podeželskega življenja, 6. južni sadež, 7. otok ob zahodni trski obali, 12. klada za sekiranje drv, 13. gmoza, 14. pokrajina v Indokini, 15. stran, 16. roman ruskega pisatelja Dostojevskega, 18. osebni zaimek.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE. VODRAVNO: 1. ravnilo, 3. odredba, 9. sleme, 10. aed, 11. ah, 13. rn., 14. les, 16. otisk, 18. Ma-ker, 20. kvartet

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

Predsednik Tito v Novem Sadu

Prebivalstvo je pozdravilo predsednika republike, ki si je ogledal mednarodni kmetijski sejem

NOVI SAD, 29. apr. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz-Tito s soprogo in v spremstvu predsednika Ljudske skupščine Srbije Jovana Veselinovića je danes obiskal 27. mednarodni sejem kmetijstva v Novem Sadu.

Veliko število obiskovalcev novosadskega sejma in prebivalcev Novega Sada, ki so se zbrali, ko so zvedeli za obisk, je predsednika pozdravljalo s prisrčnim ploskanjem.

Predsednik Tito si je z velikim zanimanjem ogledal vseh enajst sejmskih paviljonov, potem pa objekte, kjer stoji kakih 3000 glav plemenske živine in kmetijski stroji, ki jih je razstavilo nad 300 domačin in tujih razstavljavcev.

V paviljonu Zveze kmetijsko-gozdarskih zbornic in glavne zadruge zveze se je predsednik Tito seznanil z lanskimi uspehi v pridelovanju

pšenice, koruze in sladkorne pese, ki so bili večji, kakor v katerikoli letu v minulih 50 letih. V tem paviljonu je prikazan razvoj živinoreje, ko je bila Jugoslavija dolgo let v zastoju. Predstavnik kmetijske kombinata "Bratstvo i jedinstvo" v Beču so izročili predsedniku Titu in Jovanu Veselinoviću albume slik s tega gospodarstva, ki velja za najbolj vzorno v Evropi.

Predsednik Tito se je nekaj časa mudil v paviljonu ljudskih republik, kjer je svoje posebne pridelke — bombaž, tobak in druge kulture, razstavilo kakih 1000 razstavljav-

cev. Nekaj časa se je mudil tudi na nacionalni razstavi vin, kjer je prvika prikazala tudi domača proizvodnja sadnih sokov.

Predsednik republike si je ogledal tudi paviljon Zahodne Nemčije ter proizvode, ki so jih razstavili razstavljalci iz drugih dežel.

Z velikim zanimanjem si je ogledal razstavljeno plemensko živino, prašiče in ovce. Zanimal se je za spremembo v sestavi živinoreje, ki jo strokovnjaki zadnja leta zelo ugodno ocenjujejo.

Predsednik Tito si je ogledal tudi kmetijske stroje, ki jim je odmerila uprava letos največ prostora. V zadnjih letih se je domača proizvodnja traktorjev povečala osemkratno. To je omogočilo, da je dobilo naše kmetijstvo od leta 1956 kakih 18.000 traktorjev. Strokovnjaki zelo ugodno presojajo tudi usmeritev domače industrije na proizvodnjo sodobnih strojev in opreme za izpolnitev mehanizacije.

Po končanem obisku je predsednik Tito izjavil novinarjem med drugim, da je letošnji kmetijski sejem v vsakem pogledu precej boljši kakor lanski, ki je bil boljši od prejšnjega, kar je dober znak. Predvsem je občutno boljša kakovost razstavljenih proizvodov, zlasti v kmetijstvu. Razen tega je videti tudi več in

boljših kmetijskih strojev, kar je zelo pomembno in je skladno z našo politiko razvoja kmetijstva. Tudi organizacija sejma je letos mnogo uspešnejša. Sejem v celoti kaže, da je naše kmetijstvo močno krenilo naprej in da gre v korak z razvojem industrijske proizvodnje. V prihodnje bomo industrijski način proizvodnje vse bolj uporabljali tudi v kmetijstvu, kakor tudi vseh drugih gospodarskih panogah, ker je pravzaprav to pot socialističnega razvoja. Kmetijski sejem v Novem Sadu je zelo dober pokazatelj naših uspehov v kmetijstvu, je končal predsednik Tito.

Predsednik Tito sprejel parlamentarne delegacije

Beograd, 29. apr. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je danes dopoldne v Belem dvoru sprejel članke parlamentarne delegacije DR Nemčije pod vodstvom predsednika parlamenta Johanna Dickmanna. Z delegacijo je bila izredna poslanka in polnomočna ministrica DR Nemčije v Jugoslaviji Eleonora Steimer.

Na sprejemu sta bila predsednik Zvezne ljudske skupščine Petar Stambolić in generalni sekretar predsednika republike Leo Mates.



Ljubljana, 29. apr. Maroška delegacija, ki se je udeležila V. kongresa SZDLJ v Beogradu, je včeraj popoldne prispela v Ljubljano. Delegacija, ki jo vodi Mehdi ben Barka, je danes sprejel predsednik Ljudske skupščine LRS Miha Marinko. Obiskala je tudi rektorja Univerze dr. Vogelnika, si ogledala študentsko in Savsko naselje, tovarno »Iskro«, Bled in Postojno, zvečer pa je odpotovala v Beograd. Na sliki: Delegacija pri Mihi Marinku. (Foto: M. Svabič)

SEJA IZVRŠNEGA SVETA LJUDSKE SKUPŠČINE LR SLOVENIJE

Kdo bo plačeval hišnino

Novi odloki o povišanju preživilnih in varstvenega dodatka za babice, o posebnem dodatku za osebe na visokih šolah in o izplačevanju novih položajnih plač sodnikom — Sklad preventivnega zdravstvenega varstva potrjen — Imenovanje republiške komisije za revizijo projektov

Ljubljana, 29. apr. Izvršni svet Ljudske skupščine Slovenije je na današnji redni seji, ki jo je vodil predsednik Boris Kraigher, razpravljal o odloku o minimalnih gradbenih in higienskih pogojih za določanje stavb, za katere se plačuje hišnina, in o postopku za ugotavljanje teh pogojev.

Dohodnina od stavb — hišnina — je bila kot poseben dohodek občinskih stanovanjskih skladov uvedena z zakonom o finansiranju stanovanjske gradnje. Po uredbi o spremembah in dopolnitvah uredbe o dohodnini, ki je bila sprejeta lani, se hišnina plačuje za vse stavbe oziroma stanovanja v državljanjski lastni, ki izpolnjujejo določene pogoje. Tako se bo plačevala dohodnina od vseh stavb v mestih, toplicah, kopališčih ter klimatskih in turističnih krajih, ki so v državljanjski lastni z izjemo stanovanj, ki so izven stanovanjskih kategorij, kjer je bila izvedena ocenitev oziroma točkovanje. Z odlokom, ki ga je danes sprejel Izvršni svet, pa so določeni minimalni gradbeni in higienski pogoji,

kakor tudi postopek, kako se ti pogoji ugotavljajo, da bi se določilo stavbe izven okoliš, mest, toplic, kopališč ter klimatskih in turističnih krajev, ki izpolnjujejo pogoje za plačevanje hišnine. S tem je Izvršni svet izdal predpis o tem, za katere privatne stavbe na podeželju se hišnine ne bo plačevalo.

Izvršni svet je nadalje razpravljal o povišanju preživilnih in varstvenega dodatka, ki ga prejema babice in sprejel o tem ustrezen odlok. Zvišana preživilna bo upoštevana za čas od 1. januarja t. l. Varstveni dodatek na preživilno pa se bo izplačeval babicam v enaki višini in ob enakih pogojih, kot pripada varstveni dodatek na pokojnino osebnim upokojencem z nepopolno pokojnino, ki so delali na delovnih mestih tretje kategorije, po zakonu o pokojninskem zavarovanju in po odloku o odmerjanju in izplačevanju varstvenega dodatka na pokojnino. Omenjena zvišanja prejemkov so nadomestila za povišanje stanarine po posebnih predpisih in se bodo po teh posebnih predpisih tudi izplačevala.

Izvršni svet je sprejel odlok o posebnem dodatku za rektorja in prorektorja Univerze v Ljubljani, rektorja umetniških akademij ter dekane in prodekane fakultet Univerze v Ljubljani. Posebne dodatke, ki so predvideni z zveznim zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o javnih uslužbenih, bodo naštetih uslužbenih prejeli v času, dokler opravljajo omenjene funkcije.

Izvršni svet je sprejel tudi odlok o začetku izplačevanja novih položajnih plač sodnikom nekaterih sodišč, ki so

bile določene z zvezno uredbo o spremembah uredbe o položajnih plačah sodnikov in javnih tožilcev. Sodnikom Vrhovnega sodišča LRS in Višjega gospodarskega sodišča LRS, kakor tudi sodnikom okrajnih sodišč in okrajnih gospodarskih sodišč, se bodo pričele izplačevati nove položajne plače s 1. aprilom t. l.

Izvršni svet je nato razpravljal o proračunu in programu Sklada preventivnega zdravstvenega varstva, ki ga je predložil republiški Zavod za socialno zavarovanje v Ljubljani za letošnje leto. K proračunu omenjenega sklada, ki predvideva za letošnje leto 137.114.000 din izdatkov za preventivno zdravstveno varstvo, je dal Izvršni svet svojo pritrditev.

Pri tem je bilo ugotovljeno, da je skupščina republiškega Zavoda za socialno zavarovanje dosegla znatno boljše uporabljanje in izkoriščanje sredstev iz tega sklada, kar kaže večji del postavk proračuna. Vendar je v proračunu še nekaj manjših postavk, ki kažejo, da bo treba v bodoče še skrbneje odločati o porazdelitvi teh sredstev ter s tem se določene zasledovati cilje, ki jih ima sklad glede politike preventivnega zdravstvenega varstva na območju LRS.

Izvršni svet je imenoval predsednika, tajnika in člana republiške komisije za revizijo projektov. Za predsednika je bil imenovan inž. Janez UMEK, načelnik v Sekretariatu IS za urbanizem, stanovanjsko izgradnjo in komunale zadeve, za tajnika dr. Miroslav SAJE, samostojni svetnik pri istem sekretariatu, za člana pa: inž. Vladimir CADEŽ, inž. Franc CEPON, inž. Jože MAJDIČ, inž. Marjan PREZELJ in inž. arh. Marko SLAJMER.

Prijateljski razgovor

Predsednik togoškega parlamenta Savi de Tove je sprejel jugoslovansko delegacijo

LAME, 29. apr. (Tanjug). Predsednik togoškega parlamenta Savi de Tove je sinoči sprejel jugoslovansko delegacijo pod vodstvom Jakova Blaževića, ki se je udeležila proslave neodvisnosti Toga. Razvil se je daljši prijateljski razgovor.

Član Zveznega izvršnega sveta in predsednik Izvršnega sveta Hrvatske je govoril o jugoslovanski zunanji politiki in o prizadevanjih Jugoslavije, da bi z vsemi narodi navezala najtesnejše sodelovanje na kulturnem, gospodarskem, znanstvenem in drugih področjih.

Predsednik togoškega parlamenta Savi de Tove je v razgovoru poudaril podporo, ki jo narodi in vlada Jugoslavije s predsednikom Titom na čelu nudijo drugim narodom v njihovem boju za osvoboditev in gospodarski razvoj. Izrazil je prepričanje, da lahko mlada republika Togo uporabi številne izkušnje Jugoslavije in da so lahko uspehi Jugoslavije spodbudni zanj. Naprosil je jugoslovansko delegacijo, naj spodbudi jugoslovanski narodom in vladi podzdrave in zahvalo za pomoč, ki so jo nudili togoškemu ljudstvu v boju za osvoboditev.

V razgovoru so poudarili tudi, da je možno in zaželeno sodelovanje med Jugoslavijo in Togom na vseh področjih.

Edvard Kardelj v Sarajevu

Sarajevo, 29. apr. (Tanjug). Po ogledu več krajev v Bosanski krajini je podpredsednik ZIS Edvard Kardelj danes prispel v Sarajevo. Popoldne je obiskal uredništvo časnika »Oslobodjenje«. V spremstvu predsednika Izvršnega sveta BiH Osmana Karabegovića, podpredsednika Sejketa Maglajića in članov Sveta Haira Kapetanovića, Gruje Novakovića in Vinka Vinterhalterja si je potem ogledal obrate podjetja »Energoinvest« na Alipašinem mostu in se zanimal za razvoj tega podjetja, za uvajanje sodobne organizacije dela in nagajevanje.

OB OTVORITVI ZV TER RAZSTAVE »DRUŽINA IN GOSPODINSTVO 1960«

Obiska vredna prireditvev

Izjava generalnega direktorja Ivana Bačuna za naše bralce

ZAGREB, 29. apr. Jutri bo odprt mednarodni posladni zagrebški velesejem, in »Razstava družina in gospodinstvo 1960«. Na tej veliki prireditvi bo razstavljalo svoje proizvode več kot 239 domačin in 113 tujih razstavljavcev iz 13 držav.

Ob otvoritvi velesejma in »Razstave družina in gospodinstvo 1960« je dal generalni direktor velesejma Ivan Bačun naslednjo izjavo za naše bralce:

Letošnji mednarodni posladni zagrebški velesejem in razstava »Družina in gospodinstvo 1960«, ki bosta od 30. aprila do 15. maja, sta skupno pripravila uprava zagrebškega velesejma in zvezni organizacijski odbor »Družina in gospodinstvo«.

Ni dvoma, da sta 15-letnica obstoja socialistične Jugoslavije ter 10-letnica delavskega samoupravljanja izreden časovni okvir, da prikazemo velike uspehe, ki jih je dosegla naša dežela v ustvarjanju čim lepših in čim bolj kulturnih življenjskih pogojev naše delovnega človeka in njegove družine. Za te uspehe se moramo koncem koncev zahvaliti našemu sistemu družbenega samoupravljanja in komunalnemu sistemu. Kakor trgovski del velesejma, tako tudi razstavi del prireditve, vsak na svoj način, izpričuje uspehe na področju proizvodnje tistih blagovnih skupin in opreme, ki so namenjene družini in gospodinjstvu.

Trgovski del velesejma je obdržal svojo tradicionalno sestavo pomladne prireditve Zagrebškega velesejma: mednarodni sejem blaga za široko potrošnjo ob dveh specializiranih prireditvah, kakor sta mednarodna razstava znanstvene in strokovne knjige ter publikacij kakor tudi revija sodobnega oblačenja.

Obiskovalci bodo lahko videli proizvode živilske in kemijske industrije, bogato izbiro tekstilnih izdelkov, obutev iz usnja in gume, pohištvo in dekorativno opremo za gospodinstvo, elemente stanovanjske graditve, razne stroje in aparate, opremo in sredstva za pakiranje in trgovino, za turistične ustanove, za turizem, šport in razvedrilo. Veliko pozornost obiskovalcev bodo vzbudili različni objekti družbene prehrane, modernizirani objekti trgovine in komunalnih servisov. Velika izbiro elektrotermičnih in električnih aparatov tujih razstavljavcev, kakor tudi oprema za obrt in servise, bo vsekakor nudila priložnost, da bomo primerjali, koliko smo sami v tej proizvodnji napredovali.

Dolgotrajno delo najboljših strokovnjakov raznih zavodov, ustanov in organizacij iz vseh naših republik ob tehničnem sodelovanju Zagrebškega velesejma je omogočilo prikazati več razstavnih sektorjev in ranih prireditvah, kakor sta mednarodna razstava znanstvene in strokovne knjige ter publikacij kakor tudi revija sodobnega oblačenja.

Obiskovalci bodo lahko videli proizvode živilske in kemijske industrije, bogato izbiro tekstilnih izdelkov, obutev iz usnja in gume, pohištvo in dekorativno opremo za gospodinstvo, elemente stanovanjske graditve, razne stroje in aparate, opremo in sredstva za pakiranje in trgovino, za turistične ustanove, za turizem, šport in razvedrilo. Veliko pozornost obiskovalcev bodo vzbudili različni objekti družbene prehrane, modernizirani objekti trgovine in komunalnih servisov. Velika izbiro elektrotermičnih in električnih aparatov tujih razstavljavcev, kakor tudi oprema za obrt in servise, bo vsekakor nudila priložnost, da bomo primerjali, koliko smo sami v tej proizvodnji napredovali.

Dolgotrajno delo najboljših strokovnjakov raznih zavodov, ustanov in organizacij iz vseh naših republik ob tehničnem sodelovanju Zagrebškega velesejma je omogočilo prikazati več razstavnih sektorjev in ranih prireditvah, kakor sta mednarodna razstava znanstvene in strokovne knjige ter publikacij kakor tudi revija sodobnega oblačenja.

Obiskovalci bodo lahko videli proizvode živilske in kemijske industrije, bogato izbiro tekstilnih izdelkov, obutev iz usnja in gume, pohištvo in dekorativno opremo za gospodinstvo, elemente stanovanjske graditve, razne stroje in aparate, opremo in sredstva za pakiranje in trgovino, za turistične ustanove, za turizem, šport in razvedrilo. Veliko pozornost obiskovalcev bodo vzbudili različni objekti družbene prehrane, modernizirani objekti trgovine in komunalnih servisov. Velika izbiro elektrotermičnih in električnih aparatov tujih razstavljavcev, kakor tudi oprema za obrt in servise, bo vsekakor nudila priložnost, da bomo primerjali, koliko smo sami v tej proizvodnji napredovali.

Zadnje dni je ob Figovcu na Ajdovščini zrasla velika tribuna, s katere si bo ogledalo prvomajski sprevod okoli 2000 predstavnikov političnih in družbenih organizacij, oblasti ter JLA.

Po sprevodu pa prvomajskega praznovanja še ne bo konec. Praznično vzdušje bo nadaljevalo godbe na pihala, ki bo do prireditve oronadne koncerte, ter številne kulturne, športne in druge prireditve.

vsak zajema po nekaj razstavnih torišč in skupin v skladno povezani celoti. Tako so prikazane mnoge sprejemljive ureditve najbolj nerealnih vprašanj vsakdanjega življenja delovnega človeka, njegove družine in gospodinjstva v novi etapi našega družbenega in gospodarskega razvoja. Bogastvo tematike razstave je lepo videti iz pregleda razstavnih sektorjev: 1. stanovanjska skupnost z rekonstrukcijo mest in naselij, 2. stanovanje in stanovanjska graditev, 3. servisi, 4. otroške ustanove, 5. družbena prehrana, 6. sodobna trgovina in oblačenje, 7. počitek in razvedrilo, 8. družina in gospodinstvo na vasi, 9. katedra »Družina in gospodinstvo«.

Dvodnevno posvetovanje

Pod vodstvom Koče Popovića se je v New Delhiju začelo posvetovanje voditeljev jugoslovanskih diplomatskih misij v azijskih državah

NEW DELHI, 29. apr. (Tanjug). Pod vodstvom državnega sekretarja za zunanje zadeve Koče Popovića, ki je na obisku v Indiji, se je danes v New Delhiju začelo posvetovanje voditeljev jugoslovanskih diplomatskih misij v azijskih državah.

Posvetovanja se udeležujejo jugoslovanski veleposlaniki v Japonskem, Burmi, Indoneziji, na Cejlonu, v Afganistanu, Pakistanu in Indiji Franc Kos, Ivo Njegovan, Stane Pavlič, Ante Rukavina, Petar Ivković, Gustav Vlahov in Dušan Kveder.

Indijski obrambni minister Krišna Menon je nocoj priredil sprejem na čast državnemu sekretarju za zunanje zadeve Koči Popoviću.

Po sprejemu so bili gostje iz Jugoslavije na koncertu indijske glasbe in plesov, ki ga je državnemu sekretarju Koči Popoviću na čast priredilo indijsko zunanje ministrstvo.

Državni sekretar Koča Popović je sinoči v New Delhiju priredil večerjo, na kateri so bili indijski ministri predsednik Nehru, Indira Gandhi, obrambni minister Krišna Menon, minister za industrijo Sardar Svaram Sing, finančni minister Desai, minister za transport Subarajan, minister za kulturo Kabir, načelnik ge-

neralnega štaba general Timaja in drugi ugledni predstavniki.

ZASEDANJE EVROPSKE EKONOMSKE KOMISIJE OZN

Boj proti lakoti

Josip Djerđa pozval delegate, naj bi sklicali konferenco odgovornih predstavnikov vlad

ZENEVA, 29. apr. (Tanjug). Generalni direktor Organizacije za kmetijstvo in prehrano (FAO) Binay Sein je danes v Evropski ekonomski komisiji OZN izjavil, da polovica prebivalstva na svetu še vedno trpi lakoto in da ima le šestina zadovoljivo prehrano. V današnji razpravi je govoril tudi vodja jugoslovanske delegacije Josip Djerđa.

Generalni direktor FAO Sein je v svojem govoru dejal, da je položaj glede prehrane na svetu čedalje slabši, ker se bo število prebivalcev, ki jih je zdaj približno tri milijarde, konec stoletja podvojilo.

Vodja jugoslovanske delegacije Josip Djerđa je izjavil, da je Jugoslavija podprla svetjski predlog, ker bi prispeval k razvoju in krepitevi splošnega evropskega sodelovanja. Poudaril je, da so govori delegatov na tem zasedanju pokazali, da je vendarle doseženo soglasje o tem, naj bi razpravljali o splošnoevropskih gospodarskih problemih in o sodelovanju.

sodelovanju. Opozoril je na to, da je razen sovjetskega predloga tudi izvršni sekretar komisije Tromioja sprožil zamisel o sestanku odgovornih gospodarskih funkcionarjev vlad evropskih držav in da je bil predložen tudi osnutek resolucije ZDA o konferenci gospodarskih izvedencev. Nato je pozval delegate, naj si prizadevajo najti splošno sprejemljivo formulo v duhu predloga izvršnega sekretarja komisije, ki bi omogočila, da bi sklicali konferenco odgovornih predstavnikov vlad na njej razpravljali o splošnoevropskih gospodarskih problemih in o sodelovanju.

V DANŠNJI ŠTEVILKI

- Str. 2 — Za 10% večja produktivnost v industriji
- Str. 3 — Kakšen bo odgovor štirih plastičnih lutk?
- Str. 5 — Neuradna sodna razprava
- Str. 6 — Na obisku v šentjakobskem gledališču
- Večno mlada pesem
- Str. 8 — Intervju s Tajem

VREME

Napoved za soboto: Pretežno oblačno vreme. Vmes zlasti sprva še nekaj manjših padavin. Temperatura ponoči med 0 in 5, v Primorju 7, čez dan okoli 10 in v Primorju do 13 stopinj C. Zaradi majhne možnosti razjasnitve, ni pričakovati sile.

Snežne razmere: Triglav Kredarica — 12, 4 m. Komna — 3, 180 cm. Krkovo — 1, 10 cm. Prilika na 70 cm podlage. Dom na Peči — 5, 5 cm na 50 cm podlage.

Slavie delovnih kolektivov

Prvomajski sprevod bo krenil v nedeljo ob 9. uri izpred Narodnega doma — V sprevodu bo sodelovalo več tisoč članov delovnih kolektivov iz vse Slovenije — Na Ajdovščini so postavili tribuno za 2000 predstavnikov političnih in družbenih organizacij ter oblasti

Ljubljana, 29. apr. Ljubljana se je dostojno pripravila na praznovanje mednarodnega delavskega praznika — 1. maja, ki ima pri nas še poseben pomen, saj istočasno proslavljamo 15. obletnico osvoboditve in 10. obletnico delavskih svetov. Poleg običajnih zastav na hišah, ki jih bodo izobesili prebivalci glavnega mesta naše republike, bo dalo Ljubljani svečano podobo blizu 1500 rdečih partijskih in prvomajskih zastav, ki bodo vihrale ob vsej poti, kjer se bo pomikal prvomajski sprevod.

Na večer pred praznikom bo ob 20 ur na gradu oznanjen. Takoj za tem na Trgu revolucije prva predstava

partizanskih in dokumentarnih filmov.

Prvomajski sprevod bo odšel na svoj slavnostni obhod po Prešernovi in Titovi cesti točno ob 9. uri dopoldne. Vodil ga bo kovinar z deset metrov dolgo svilen zastavo. Za njim se bo zbralo 240 zastavo in tisoč pionirjev s svetjem. Ob kpnuc sprevoda pa bo okoli 600 mladincev in mladink, ki so letos dobili volilno pravico in obenem postali člani Socialistične zveze, nosilo prvomajske zastave in emblem Socialistične zveze.

Posebno veličasten bo začetek prvomajške sprevoda, ki ga bo ob 9. uri naznačilo 50 strel na gradu, na kar bo skupina fanfar na zgradbi Zadruga zveze Slo-

venije odigrala kratko skladbo. Istočasno bo Titovo cesto in mesto preletelo večje število letal. Sprevod se bo začel pomikati v taktih godbe na pihala, ki bo ves čas igrala na Ajdovščini.

Zadnje dni je ob Figovcu na Ajdovščini zrasla velika tribuna, s katere si bo ogledalo prvomajski sprevod okoli 2000 predstavnikov političnih in družbenih organizacij, oblasti ter JLA.

Po sprevodu pa prvomajskega praznovanja še ne bo konec. Praznično vzdušje bo nadaljevalo godbe na pihala, ki bo do prireditve oronadne koncerte, ter številne kulturne, športne in druge prireditve.

Štufeta mladosti v Črni gori

Peč, 29. apr. (Tanjug). Štufeta mladosti, ki je krenila davi iz Djakovice, je danes dopoldne prispela v Peč.

Po svečanem slovesu je štufeta nadaljevala pot prek Rugovske soleske proti Črni gori.

Nenavadna sodna razprava

Kdo odloča in uporablja dobičke delniških družb v Nemčiji: direktorji in člani upravnih odborov ali ljudski delničarji?

KARLSRUHE, aprila. Z velikim vznemirjenjem pričakujejo v Zahodni Nemčiji konec nenavadne razprave pred zveznim ustavnim sodiščem. Sodna razprava je nenavadna predvsem zaradi tega, ker na obtožni klopi ne sedi kak krivec, temveč dejanska praksa, ki se je po vojni v poslovnih krogih Zahodne Nemčije globoko zakoreninila.

Omenjeno najvišje sodišče naj razsodi, ali je bil neki gospod Engeler, ki je kot delničar vložil svoje prihranke v neko rentabilno tovarno, oškodovan ali ne pri delitvi dobička, ki ga je tovarna ustvarila lani.

Engeler je namreč kupil za 175.000 mark delnic tovarne, ki je mirno pričakoval zaoključitev letne bilance v pričakovanju, da bo dobro zaslužil. Ko je bila bilanca izdelana, je Engeler ugotovil, da so bili dohodki tovarne razdeljeni na nenavaden način. Nemalo presenečen je ugotovil, da si je majhna skupina članov upravnega in nadzornega odbora razdelila med seboj skoro polovico vseh letnih dohodkov, medtem ko so ostalo preželi zelo množični lastniki delnic.

To je bilo v popolnem nasprotju s pričakovanjem delničarja Engelerja. Svoj denar je vložil v delnice, ker je bral v gospodarskih časopisih, da so člani uprav v tovarnah — ali kakor jim pravijo strokovno — v »modernem kapitalističnem podjetju« več ali manj izvrševalci sklepov množice majhnih, srednjih in velikih delničarjev. Prav tako je verjel, da so razni direktorji v tovarni samo visoki uslužbenci, ki skrbijo za koristi delničarjev, za kar prejema dober plač.

Ko je skušal razjasniti svoj primer, je Engeler zvedel mnoge, dotlej neznanе zavede, o premijah, tanih in osebnih skladih članov upravnega in nadzornega odbora. Takrat je prikratk silil, da dohodki članov teh dveh odborov ako izvajamo plače, niso odprejeni direktnemu nadzoru in davku. Po pravilu, ki velja v vsej državi, ne samo v njegovi tovarni, prikazujejo delničarjem druge dohodke in letnih bilancah sumarno in nedoločeno.

Zaupnica Nehruju

New Delhi, 29. apr. (AP). — Oba doma indijskega parlamenta sta danes z veliko večino glasov odobrila politiko ministrskega predsednika Nehruja, slonečo na trdnem stališču in vztrajnih prizadevanjih za miroljubno poravnavo obmejnega spora z LR Kitajsko.

Potem ko je bila izglasovana zaupnica Nehrujevi politiki, je parlament odložil svoje delo za dva meseca.

Kriza italijanske vlade rešena

Rim, 29. apr. (Tanjug) Italijanski senat je nocoj s 128 proti 110 glasovom izglasoval zaupnico Tamborinjevi kršćansko-demokratski vladi, za katero so glasovali člani kršćansko-demokratske stranke in fašističnega italijanskega socialnega gibanja (MSI) ter trije neodvisni. S tem je bila začasno rešena ena najtežjih italijanskih poveljnih vladnih kriz.

V kubanski zadruzi

POSEBEN TANJUGOV

Pinar del Rio, aprila. — Za nami je ostala Havana s tihim, mladim jutrom. Bliznoma se širni pokrajini, poraščeni s subtropskim rastlinstvom, zelenjem in cvetjem; vse je ena sama oaza vitkih in slokih palm. Drugo za drugo prebivamo »zaves« dežja ali sonca. Druga kraj drugo se vrstijo plantaze sladkornega trsa, pomaranč, koruze in evkaliptusa. Sledje naselja pisanih, komaj zgrajenih hiš in novih sol. Malo dalje od ceste je videti med palmami raztresene že na pol podirte kolibe, lesene koče, pokrite s slamo ali koruznico. Staro in novo na Kubi.

V mestu Pinar del Rio smo prispeli, ko je stalo sonce že precej visoko. Nadaljevali smo pot proti San Juanu in Martinu, potlej pa smo zagledali ob cesti napis »INRA — cooperativa Hermanos Sais«. Zaprtili smo asfalt in že smo zagledali na griču majhno novo naselje.

PRISPELI SMO V ZADRUŽO «BRATOV SAIS»

Vstopimo v zadržno trgovino. Na prvi pogled je vse kakor sredi Havane: hladilne naprave, mnogo raznih blaga v trgovini, mnogo ljudi. Izletniki iz Havane, zadržniki. Na avtomatični blagajni napis: »Prijateljstvo in dobro misleče ljudi v tej državi radi sprejemamo.«

Tu se seznanimo z inženirjem Noom. Ta 50 letni mož vodi vso graditve v zadrži, ustanovljeni pred pol leta. Priporočuje nam:

DOPIS IZ HAVANE

«Glejte, zgradili smo šolo. Prostora je v njej za 250 učencev. Okrog šole stoji hiša naših zadržnikov. Imamo jih 120. Gradimo pa še nove. Gradimo tudi športna igrišča za otroke. Zgradili smo nov dispanzer...»

«Cooperativa Hermanos Sais» je ena izmed kakih tisoč novih skupnosti, v kateri se po zmagi revolucije zbirajo kmetijski delavci in revni kmetje. Njeno novo naselje je eno izmed kakih 700 pueblitos — »naselij revolucije«, kolikor jih zdaj gradi širno po otoku. V zadrži pridelujejo dve vrsti tobaka — »tobak sonca« in »tobak sence«. To je tobak, iz katerega izdelujejo sloveče cigare, znane po imenu »kubali« — »havana«. Povedali so nam, da pridelujejo tu najboljši tobak na Kubi.

Inženir Noo nas pospremi v šolsko poslopje. To je ena izmed sedmih dvoran za pouk, nam pokaže že na pragu. Sledi knjižnica, velika dvorana za nazorni pouk (film, televizija), dijaška kuhinja, higienске naprave, prihe. Vse je novo, sodobno. Sola ima sedem učiteljev. V veliki avli na steni so slike dveh bratov Sais, ki sta padla v oboroženih bojih. Bila sta iz tega kraja. Ker sta sodelovala na strani »26. julija«, je tudi njun oče, sodnik Sais, v seznamu 20.000 nedolžnih žrtev.

«DOBRRODOSLI, IZVOLITE VSTOPITI — TO JE ZDAJ MOJA HIŠA.»

Na pragu enega izmed 120 sodobnih poslopij nas pozdravi

je, sladkor in kovine. Sprememba v ceni enega samega pridelka lahko torej neko državo neverjetno obogati, ali pa čez noč spravi na rob gospodarskega bankrota. Seveda se tega zavedajo tudi južnoameriški ekonomisti, pa vendar imajo celo države, ki jih ne ovirajo politične okoliščine, kot so razni diktatorski režimi, neverjetne težave v poskusih, da bi gradile svojo industrijo, ali pa razširile tisto, ki jo že imajo.

Za to je več razlogov. Predvsem je akumulacija pri gospodarstvu, kakršno je njihovo, izredno nizka, ter je torej sredstev za investicije prav tako zelo malo. Tujemu kapitalu pa ne pride niti na misel, da bi investirali v gospodarske veje, ki ne prinašajo precejšnjega dobička, kaj šele v osnovne stvari kot je elektrika, ceste, odpiranje novih področij, itd. Poleg tega pa je hudo orožje proti južno-ameriškim dežlam to, da so odvisne v glavnem od enega ali dveh poglavitnih izvoznih artiklov.

Eno izmed sredstev za gospodarsko osamosvojitve bi bila namreč nacionalizacija tujega kapitala. Toda s tem si ne bi samo odrezali priliva novega kapitala, ki ga še vedno potrebujejo, ampak bi tvegali tudi gospodarske sankcije, torej to, da čez noč ne bi mogli več prodati blaga, ki je njihov poglavitni vir dohodkov. Res je sicer, da bi z nacionalizacijo tudi pretrgali odtek denarja (dobičke tujih firm), vendar je večina južnoameriških držav v tako težavnih gospodarskih prilikah, da



AKTUALNI PORTRET:

Ismet İnönü, vodja opozicijske stranke v Turčiji. Ali je njegova stranka v ozadju sedanjih demonstracij, ali ne, za sedaj še ni mogoče reči. Prihodnji dnevi bodo dali odgovor. Ali pa so se v demonstracijah in uličnih protestih zaradi katerih je bilo v Ankari in Istanbulu proglašeno izredno stanje, pojavile nove sile izven dosedanjih političnih strank?

ZADNJI DOGODKI DOMA IN PO SVETU

POVEČANJE NAPETOSTI V TURČIJI

Vse več demonstracij

Protesti študentov tudi na univerzi v Smirni

ANKARA, 29. apr. (Reuter-AP-AFP). Turška skupščina je nocoj odobrila odlok vlade, po katerem je v Carigradu in Ankari uvedla za tri mesece izredno stanje. Med razpravo so poslanci opozicijske republikanske stranke vstali in z enominutnim molkom počastili padle v demonstracijah. Poslopje parlamenta je obkolila vojska.

Vojaške enote in tanki so obkolili tudi poslopje carigradske univerze, v kateri je nocoj nad 2000 študentov v vzklili »Svoboda! Dol s policijo! Živela vojska!« zahtevalo ostavko vlade, čez cesto pa se je zbralo nadaljnjih 2000 ljudi, ki so glasno podpirali obkoljene študente.

V nocojšnjih demonstracijah v Ankari je sodelovalo nad 5000 študentov. Po neuradnih podatkih so bile v spopadu s policijo ubite 3 osebe, nakar so se študenti umaknili v poslopje univerze, vse ulice v tej četrti pa je obkolila vojska, ki stalno dobiva ojačenja.

Do demonstracij proti vladi je nocoj prišlo tudi v Smirni. Po sporočilu oblasti sta univerzi v Carigradu in Ankari zaprti za mesec dni. Vsa zborovanja v študentskih domovih so prepovedana, študentom iz pokrajine pa so ukazali iti domov.

Tudi v Ankari so nocoj uvedli policijsko uro. Prepovedani so vsi sestanki. Anketa parlamentarna komisija, ki je ustanovljena, da raziše delovanje opozicijske republikanske stranke, je za nedoločen čas prepovedala izhajanje štirih strankinih dnevnikov in dveh tednikov.

GOSTOVANJE DRAME HNK

Vedro slovo

Ljubljana, 29. apr. Ansambel Hrvatskega narodnega gledališča iz Zagreba je drevi zaključil svoje dvodnevno gostovanje v Ljubljani z uprizoritvijo stare komedije Tita Brezovačkega »Diogenes«, katero je priredil in ji dal slikovito odsko podobno režiser dr. Branko Gavella. Med nastopajočimi, ki so oblikovali svoje vloge v zvočnem kajkavskem dialektu, je publika posebej prisrčno, celo z aplavzom na odprti sceni, pozdravila Augusta Cilića v vlogi natakara Medobuza. Znani interpret komičnega vloge je v tem delu letos slavil svoj 50-letni gledališki jubilej.

Razstava

srednjeveških fresk v Narodni galeriji

Ljubljana, 29. aprila. — Danes ob šestih popoldne je bila v vseh prostorih Narodne galerije odprta velika razstava srednjeveških fresk, kopij iz zbirke Galerije fresk v Beogradu. Tokrat so prvič v Ljubljani razstavljene kopije fresk iz pokrajine »srednjeveške Srbije«.

Otvoritve razstave se je udeležilo razen številnih javnih in kulturnih dejavcev tudi sekretar Sveta za kulturo in prosveto LRS Boris Kocjančič, odprl pa jo je akademski slikar Božidar Jakac, potem po sta spregovorila uvodne besede ravnatelj Narodne galerije dr. Karel Dobida in sekretar Galerije fresk iz Beograda. Vsega je razstavljenih 148 fresk.

Sprejem v čast Kuatlija

Beograd, 29. apr. (Tanjug) — Veleposlanik ZAR v Jugoslaviji Sabet Aris je v čast prvega državljanja ZAR Sukri El Kuatlija priredil nocoj v hotelu Metropol sprejem, ki so se ga udeležili tudi podpredsednik ZIS Rodoljub Colaković, podpredsednik Zvezne ljudske skupščine Vladimir Simić, članji ZIS Veljko Zeković, Svetislav Stefanović, Avdo Humo in Ljubo Babić ter drugi.

10-letnica delavskega upravljanja v Istrabenzu

Koper, 29. apr. V proslavo 10-letnice delavskega samoupravljanja in hkrati v počastitev 1. maja se je delavski svet tukajšnjega podjetja Istrabenz nocoj sestel na slavnostno sejo, ki so se je udeležili tudi podpredsednik okraja inž. Peter Aljančič, podpredsednik občine Marko Rajner in sekretar občinskega komiteja ZK Rado Pišot. V slavnostnem razpoloženju so ob tej priložnosti odlikovali in nagradili osem delavcev, ki so že nad 10 let poizkuševali delati v podjetju. (2)

SAHOVSKI DVOBOJ BOTVINIK: TALJ

Osemnajsta partija remi

MOSKVA, 29. apr. Danes je bila končana 18. partija dvoboja med botvinikom in Taljem, ki sta go sinoci prekinila v boljšem položaju za Botvinika. Slednji je kuvertiral ali potegoval 63-64. Po četrti potegi v nadaljevanju je Talj presenetljivo žrtvoval skakača, s katerim je spravljal z deske dva nasprotnikova kmeta, pozneje pa s pomočjo svojega kralja še poslednjega kmeta. Materialna Botvinikova prednost praktično ni pomenila skoraj nič. Beli kljub temu ni opustil nadaljnje borbe. Talj pa ni predlagal remija, čeprav bi najmanjša napaka utegnila pokopati enega ali drugega. Po 76. potegu sta se nasprotnika sporazumela za remi. Ni znano, kdo ga je predlagal, verjetno pa, da je delitev točke ponudil Talj, ker je on napravil zadnjo potezo. Po tej partiji je rezultat 10:5:3 za Talja. Bliza se konec velikega dvoboja, pa se že lahko bolj ali manj zanesljivo reče, da bo Talj prednost treh točk obdržal do poslednje partije, tembolj, ker sta mu do končne zmage potrebni še dve točki. Partija je v nadaljevanju potekala takole:

51. Sg7, Tf4, 52. Ta3, Td4, 53. Ta6, Td6, 54. Ta7, Td4, 55. Tf7, Tf4, 56. Te7+, Kf6, 57. Ta7, Te4, 58. Sh5+, Kg6, 59. Kf5, Td4, 60. Sg3, Tf4, 61. Ke3, Tf7, 62. Ta3, Tf6, 63. Se7, Tf6, 64. Ta6+, Kg7, 65. Sg3, Te5, 66. Kd4, Td5, 67. Ke4, Kf7, 68. Sg5, Td4+, 69. Sd4, Td1, 70. Sg5, Td4, 71. Sd4, Td1, 72. Se5, Ke7, 73. Se3+, Kh5, 74. Ta5, Te1, 75. Kf3, Tf1, 76. Kg3, Tf5, remi.

TEKMA ZA DAVISOV POKAL

Jugoslavija vodi 1:0

KJØBENHAVEN, 29. apr. Po prvem dnevu v teniskem tekmovanju I. kola evropske cone za Davisov pokal Jugoslavija vodi proti Danski 1:0. Jovanović je v prvi partiji posameznikov premagal Kurta Nielsen 4:6, 6:1, 6:1, 6:4, druga partija med Panajotovićem in Jørgenom Ullrichom pa je bila prekinjena zaradi mraka pri stanju 7:5, 5:7, 6:1 za Ullricha ter jo bosta nadaljevala jutri.

ZVEZNA LIGA V KOŠARKI

Radnički : Sloboda 81:51 (35:23)

REPREZENTANČNI NOGOMET

ZAR : Brazilija 0:5 (0:3)



Sinoči je dopotovalo na ljubljansko železniško postajo blizu 450 mladincev in mladink, ki so delali na avtomobilski cesti »Bratstva in enotnosti« v sklopu gorenjske, mariborske, murskosloboške in celjske brigade. Ob prihodu so mlade graditelje pozdravili predstavniki CK LMS in velika množica, godba na pihala JLA pa je zaigrala dobrodošlico. Vse štiri brigade bodo skupno z ljubljansko, ki je prispela z naslednjim vlakom, sodelovale v prvomajskem sprevodu. (Foto: S. Busić)

»Na srečo le nismo pomrli od lakote.«

Zadržnik Ildefonso Iglesias Rodriguez s širokim slanimi na glavi in s ključem v roki. Mož je član zadruge in uprava je pred tremi dnevi sklenila dodeliti tudi njemu novo hišo. Zanj je to nedvomno najvažnejši trenutek v življenju. Ildefonso Iglesias Rodriguez je družinski oče, ima ženost, šest hčera in dva sina; najstarejšemu otroku je 15 let. V novi hiši ima tri sobe, je dimnik, kuhinjo s hladilnikom in plinom, kopalnico, elektriko razsvetljavo, parketni pod. V stari hiši, ki smo jo tudi videli, vsega tega ni. Stara je lesena, s slamo krita koča z dvema tremi pregradami, tremi žičnimi posteljami, z leseno posodo za vodo, s sliko Fidela Casta. Pri vходу, v kotu, pa stoji tri nizke palme.

Fidela in palme bom vzel v novo hišo, vse drugo pa je izgubilo zame sleherni vrednost,« pravi Rodriguez. Do 1. januarja 1959 je bilo premoženje te zadruge lastni na Batistovega ministra za kmetijstvo Pedra Menendeza. Ta zemljiško gospod na ministrskem stolčku je imel na raznih straneh otoka nad 2600 hektarov zemlje. Tu, pri San Juanu in Martinu je imel 160 ha.

Vprašali smo Rodrigueza, ali je delal na posestvu ministra Menendeza.

»Da, delal sem, od jutra do pozne noči.«

»Za koliko?«

»Za dvanaest pesosov tedensko.«

»Kako ste se mogli s tem preživljati?«

Preselitev bo tu velika slovesnost. Ob slovesu so nas povabili, naj jih tedaj obiščemo; »gostili se boste dokler vas bo volja«, so dejali.

Jovan Mirić